

NACRT ZAKONA O SANACIJI BANAKA

I. OSNOVNE ODREDBE

Predmet zakona

Član 1

Ovim zakonom se uređuju pravila, postupci i instrumenti za sanaciju banaka, ovlašćenja i zadaci organa za sanaciju, osnivanje, finansiranje i korišćenje sredstava Sanacionog fonda, kao i upravljanje Sanacionim fondom.

Subjekti primjene zakona

Član 2

Ovaj zakon se primjenjuje na:

- 1) banku;
- 2) finansijsku instituciju sa sjedištem u Crnoj Gori koja je zavisno lice banke i koja je obuhvaćena kontrolom na konsolidovanoj osnovi u skladu sa zakonom kojim se uređuje poslovanje banaka;
- 3) finansijski holding i mješoviti holding sa sjedištem u Crnoj Gori.

Opšta načela za primjenu zakona

Član 3

Organ za sanaciju, pri utvrđivanju i primjeni ovlašćenja propisanih ovim zakonom i pri korišćenju različitih instrumenata kojima raspolaže u odnosu na subjekte iz člana 2 ovog zakona, uzima u obzir vrstu, obim i složenost poslova koje taj subjekt obavlja, njegovu vlasničku strukturu, pravni oblik, rizični profil, veličinu i pravni status, kao i povezanost sa drugim subjektima i finansijskim sistemom u cjelini.

Na banke nad kojima organ za sanaciju izvršava ovlašćenja iz sanacije primjenjuju se propisi kojima se uređuje poslovanje banaka i propisi kojima se uređuje poslovanje privrednih društava, ako ovim zakonom nije drugačije propisano.

Na sanaciju banaka mogu se primijeniti utvrđeni standardi, smjernice i drugi akti Evropske komisije, Evropskog tijela za bankarstvo (EBA) i drugih tijela koja uređuju pitanja iz oblasti bankarstva.

Centralna banka utvrđuje akte iz stava 3 ovog člana i njihov prevod na crnogorski jezik objavljuje u „Službenom listu Crne Gore“.

Značenje izraza

Član 4

Pojedini izrazi upotrijebljeni u ovom zakonu imaju sljedeće značenje:

- 1) **sanacija** je primjena instrumenta sanacije ili instrumenta iz člana 44 stav 9 ovog zakona kako bi se postigao najmanje jedan od ciljeva sanacije iz člana 5 ovog zakona;
- 2) **kreditna institucija** je privredno društvo čija je djelatnost primanje depozita ili ostalih povratnih sredstava od javnosti i odobravanje kredita za sopstveni račun;
- 3) **banka je** kreditna institucijasa sjedištem u Crnoj Gori koja ima dozvolu zarad izdatu od strane Centralne banke Crne Gore (u daljem tekstu: Centralna banka);
- 4) **investiciono društvo** ima značenje utvrđeno zakonom kojim se uređuje tržište kapitala;
- 5) **finansijska institucija** je privredno društvo koje nije institucija, a čija je osnovna djelatnost sticanje udjela ili obavljanje jedne ili više finansijskih usluga, uključujući finansijski holding, mješoviti holding, platnu instituciju u smislu zakona kojim se uređuje platni promet i društvo za upravljanje imovinom, a isključujući holding osiguranja i mješovite holdinge osiguranja;
- 6) **zavisno lice** ima značenje utvrđeno zakonom kojim se uređuju privredna društva;
- 7) **matično društvo** ima značenje utvrđeno zakonom kojim se uređuju privredna društva;
- 8) **konsolidovana osnova** je osnova nastala na osnovu konsolidovanog položaja koji je rezultat primjene zahtjeva iz propisa kojima se uređuju bonitetni zahtjevi za jednu instituciju kao da ta institucija sa jednim ili više drugih subjekata čini jednu jedinstvenu instituciju;
- 9) **institucionalni sistem zaštite** je ugovorno ili zakonom određeno uređenje odgovornosti koje štiti banke i posebno obezbjeđuje njihovu likvidnost i solventnost kako bi se izbjegao stečaj u slučaju da to postane neophodno, ukoliko su, u skladu sa propisom kojim se uređuje izračunavanje regulatornog kapitala banaka, ispunjeni uslovi da se izloženosti prema drugim ugovornim stranama sa kojima je banka ušla u institucionalni sistem zaštite ne uključuju u izloženosti na koje se primjenjuju ponderi rizika;
- 10) **finansijski holding** ima značenje utvrđeno zakonom kojim se uređuje poslovanje banaka;
- 11) **mješoviti holding** ima značenje utvrđeno zakonom kojim se uređuje poslovanje banaka;
- 12) **ciljevi sanacije** su ciljevi iz člana 5 ovog zakona;

- 13) **filijala** je dio banke ili druge kreditne institucije bez svojstva pravnog lica koji obavlja sve ili neke poslove koji su dio djelatnosti banke, odnosno druge kreditne institucije;
- 14) **organ za sanaciju** je organ koji je u određenoj zemlji ovlašten da primjenjuje instrumente sanacije i da izvršava sanaciona ovlašćenja, a u Crnoj Gori je to Centralna banka;
- 15) **instrument sanacije** je instrument iz člana 44 stav 1 ovog zakona;
- 16) **ovlašćenja za sanaciju** su ovlašćenja iz poglavlja IX. ovog zakona;
- 17) **organ za superviziju** je organ koji je u određenoj zemlji nadležan za superviziju kreditnih institucija, a u Crnoj Gori organ za superviziju, odnosno kontrolu banaka je Centralna banka;
- 18) **nadležno ministarstvo** je ministarstvo nadležno za poslove finansija ili drugo ministarstvo nadležno za ekonomske, finansijske i budžetske odluke na nacionalnom nivou u skladu sa nacionalnim nadležnostima koje je država imenovala za izvršavanje funkcije nadležnog ministarstva, a u Crnoj Gori je to Ministarstvo finansija;
- 19) **institucija** je kreditna institucija ili investiciono društvo;
- 20) **upravlačko tijelo** je tijelo, odnosno tijela banke, imenovana u skladu sa nacionalnim pravom, koje je ovlašteno da određuje strategiju, ciljeve i opšte usmjerenje banke, a koje nadzire i prati odlučivanje u vezi sa upravljanjem i uključuje lica koja stvarno upravljaju poslovanjem institucije, a u Crnoj Gori upravlačko tijelo za banke je odbor direktora;
- 21) **više rukovodstvo** su fizička lica koja obavljaju izvršne funkcije u banci i koja su odgovorna upravlačkom tijelu za dnevno upravljanje bankom, a u Crnoj Gori više rukovodstvo su izvršni direktori banke;
- 22) **grupa** je matično društvo i njegova zavisna lica posmatrani zajedno;
- 23) **prekogranična grupa** je grupa koja ima članove grupe u više od jedne države;
- 24) **vanredna javna finansijska pomoć** je državna pomoć koja se dodjeljuje sa ciljem očuvanja ili obnavljanja održivosti, likvidnosti ili solventnosti banke ili drugog subjekta iz člana 2 ovog zakona, ili grupe u čijem su sastavu ta banka ili subjekt;
- 25) **hitna pomoć za likvidnost** je obezbjeđivanje likvidnosti od strane centralne banke, ili bilo koja druga pomoć koja može rezultirati povećanjem likvidnosne podrške centralne banke, solventnoj banci ili grupi solventnih banaka, a koja ima privremene probleme sa likvidnošću;
- 26) **sistemska kriza** je poremećaj u finansijskom sistemu koji potencijalno može imati ozbiljne negativne posljedice za unutrašnje tržište i realnu ekonomiju. Sve vrste finansijskih posrednika, tržišta i infrastrukture mogu potencijalno biti sistemski važni do određene mjere;
- 27) **član grupe** je pravno lice koje je dio grupe;

- 28) **značajna filijala** je filijala koja je u propisanom postupku utvrđena kao značajna;
- 29) **ključne funkcije** su aktivnosti, usluge ili djelatnosti čiji bi prestanak pružanja u jednoj ili više država vjerovatno doveo do prekida usluga bitnih za realnu ekonomiju ili do poremećaja finansijske stabilnosti zbog veličine, tržišnog udjela, spoljne i unutrašnje međusobne povezanosti, složenosti ili prekograničnih aktivnosti banke ili grupe, a naročito sa posebnim osvrtom na zamjenjivost tih aktivnosti, usluga ili djelatnosti;
- 30) **osnovne linije poslovanja** su linije poslovanja i pripadajuće usluge koje čine bitne izvore prihoda, dobiti ili vrijednost franšize za banku ili grupu kojoj banka pripada;
- 31) **organ nadležan za kontrolu na konsolidovanoj osnovi** je nadležno tijelo odgovorno za sprovođenje supervizije na konsolidovanoj osnovi matičnih institucija i institucija koje kontrolišu matični finansijski holdinzi ili matični mješoviti holdinzi iz te zemlje;
- 32) **regulatorni kapital** ima značenje sopstvenih sredstava, utvrđeno zakonom kojim se uređuje poslovanje banaka;
- 33) **uslovi za sanaciju** su uslovi iz člana 19 st. 1 i 4 ovog zakona;
- 34) **mjera sanacije** je odluka o otvaranju postupka sanacije banke ili drugog subjekta iz člana 2 ovog zakona u skladu sa poglavljem IV. ovog zakona, primjena instrumenata sanacije ili izvršavanje jednog ili više sanacionih ovlašćenja;
- 35) **plan** sanacije je plan sačinjen u skladu sa članom 10 ovog zakona;
- 36) **sanacija grupe** je:
- preduzimanje mjera sanacije na nivou matičnog društva ili banke koja podliježe kontroli odnosno nadzoru na konsolidovoj osnovi, ili
  - koordinacija primjene instrumenata sanacije i sprovođenje sanacionih ovlašćenja organa za sanaciju u odnosu na članove grupe koji ispunjavaju uslove za sanaciju;
- 37) **sanacioni plan za grupu** je plan sanacije grupe sačinjen u skladu sa čl. 9 i 12 ovog zakona;
- 38) **organ za sanaciju grupe** je organ za sanaciju u državi u kojoj se nalazi organ za superviziju grupe na konsolidovanoj osnovi;
- 39) **sanacioni kolegijum** je kolegijum uspostavljen u skladu sa članom 81 ovog zakona, za izvršavanje zadataka iz poglavlja X. ovog zakona;
- 40) **stečajni postupak** je svaki postupak u slučaju insolventnosti koji dovodi do djelimičnog ili potpunog oduzimanja imovine stečajnog dužnika i imenovanje stečajnog upravnika;
- 41) **dužnički instrumenti** iz člana 72 stav 1 tač. 8 i 9 ovog zakona su obveznice i ostali oblici prenosivog duga, instrumenti kojima se stvara ili priznaje dug i instrumenti koji daju pravo na sticanje dužničkih instrumenata;

- 42) **kapitalni zahtjevi** su zahtjevi za kapitalom propisani zakonom kojim se uređuje poslovanje banaka;
- 43) **likvidacija** je unovčenje i podjela imovine banke ili drugog subjekta iz člana 2 ovog zakona;
- 44) **instrument odvajanja imovine** je mehanizam za izvršavanje prenosa imovine, prava ili obaveza banke u sanaciji od strane organa za sanaciju na društvo za upravljanje imovinom u skladu sa poglavljem VIII. - potpoglavljem 8.4. ovog zakona;
- 45) **društvo za upravljanje imovinom** je pravno lice koje ispunjava zahtjeve iz člana 54 stav 2 ovog zakona;
- 46) **instrument interne sanacije** je mehanizam kojim organ za sanaciju u skladu sa poglavljem VIII. - potpoglavljem 8.5. ovog zakona otpisuje i konvertuje obaveze banke u sanaciji;
- 47) **instrument prodaje** je mehanizam kojim organ za sanaciju u skladu sa poglavljem VIII. - potpoglavljem 8.2. ovog zakona prenosi akcije ili druge vlasničke instrumente koje je emitovala banka u sanaciji, ili imovinu, prava ili obaveze banke u sanaciji na kupca koji nije prelazna banka;
- 48) **prelazna banka** je pravno lice koja ispunjava zahtjeve utvrđene članom 49 ovog zakona;
- 49) **instrument prelazne banke** je mehanizam za prenos akcija ili drugih vlasničkih instrumenata koje izdaje banka u sanaciji ili imovine, prava ili obaveza banke u sanaciji na prelaznu banku u skladu sa poglavljem VIII. - potpoglavljem 8.3. ovog zakona;
- 50) **vlasnički instrumenti** su akcije, drugi instrumenti koji daju pravo na vlasništvo, instrumenti koji se mogu konvertovati u akcije ili koji daju pravo sticanja akcija ili drugog vlasničkog instrumenta i instrumenti koji predstavljaju vlasništvo akcije ili drugog vlasničkog instrumenta;
- 51) **akcionar** je akcionar ili imalac drugog vlasničkog instrumenta;
- 52) **ovlašćenja za prenos** su ovlašćenja definisana članom 72 stav 1 tač. 4 ili 5 ovog zakona za prenos akcija ili drugih vlasničkih instrumenata, dužničkih instrumenata, imovine, prava ili obaveza ili bilo koje kombinacije ovih stavki sa institucije u sanaciji na primaoca;
- 53) **centralna druga ugovorna strana** je pravno lice koje posreduje između drugih ugovornih strana u ugovorima kojima se trguje na jednom ili više finansijskih tržišta, tako da postaje kupac svakom prodavcu i prodavac svakom kupcu;
- 54) **derivat** ima značenje utvrđeno zakonom kojim se uređuje tržište kapitala;
- 55) **ovlašćenja za otpis i konverziju** su ovlašćenja iz poglavlja VI i ovlašćenja iz člana 72 stav 1 tač. 6-10 i stav 2 tač. 1 i 2 ovog zakona;
- 56) **obezbijeđena obaveza** je obaveza kod koje je pravo povjerioca na naplatu ili drugi oblik ispunjenja obezbijeđeno teretom, zalogom, založnim pravom ili ugovorom o finansijskom obezbijeđenju, uključujući prava koja proizilaze iz repo

transakcija i drugih ugovora o kolateralu sa pravom prenosa vlasništva nad tačno određenom imovinom;

- 57) **instrumenti osnovnog kapitala** su instrumenti kapitala koji, u skladu sa propisima kojima se uređuje adekvatnost kapitala banaka, predstavlja osnovni kapital banke;
- 58) **ukupni iznos** je ukupni iznos do kojeg, prema procjeni organa nadležnog za sanaciju, prihvatljive obaveze treba da budu otpisane ili konvertovane, u skladu sa članom 59 stav 1 ovog zakona
- 59) **kvalifikovane obaveze** su obaveze i instrumenti kapitala banke ili drugog subjekta iz člana 2 ovog zakona, koji nijesu uključeni u osnovni ili dopunski kapital i koji nijesu isključeni iz područja primjene instrumenata interne sanacije u skladu sa članom 56 stav 2 ovog zakona;
- 60) **sistem zaštite depozita** je sistem osiguranja depozita koji na svojoj teritoriji primjenjuje i priznaje određena država, a u Crnoj Gori to je sistem zaštite depozita koji je uređen zakonom kojim se uređuje zaštita depozita;
- 61) **instrumenti dopunskog kapitala** su hibridni instrumenti kapitala ili subordinisani dugovi koji u skladu sa propisima kojima se uređuje adekvatnost kapitala banaka, predstavljaju dopunski kapital banke;
- 62) **relevantni instrumenti kapitala** su, za potrebe poglavlja VI. i poglavlja VIII. – potpoglavlje 8.5. ovog zakona, instrumenti dopunskog kapitala iz tačke 58 ovog člana;
- 63) **stopa konverzije** je stopa po kojoj se jedan instrument određene kategorije ili određena jedinica kvalifikovane obaveze konvertuje u određenu nominalnu vrijednost akcija ili drugih vlasničkih instrumenata;
- 64) **pogođeni povjerilac** je povjerilac čije je potraživanje povezano sa obavezom koja je smanjena ili konvertovana u akciju ili drugi vlasnički instrument sprovođenjem ovlašćenja za smanjenje vrijednosti ili konvertovanje primjenom instrumenta interne sanacije;
- 65) **pogođeni imalac** je imalac akcija ili drugog vlasničkog instrumenta čiji se vlasnički instrument poništava u skladu sa ovlašćenjem iz člana 72 stav 2 tačka 1 ovog zakona;
- 66) **mjerodavni organ** je organ koji je, prema nacionalnom pravu određene države, odgovoran za utvrđivanje uslova za smanjenje vrijednosti ili konverziju relevantnih instrumenata kapitala, a u Crnoj Gori mjerodavni organ je organ za sanaciju;
- 67) **primalac** je subjekt na kojeg se sa banke u sanaciji prenosi akcija ili drugi vlasnički instrument, dužnički instrument, imovina, prava, obaveze ili bilo koja kombinacija tih stavki;
- 68) **radni dan** je bilo koji dan osim subote, nedjelje ili državnog praznika u određenoj državi;

- 69) **pravo otkaza** je pravo na otkaz ugovora, pravo na prijevremeno ispunjenje, otkaz ili prebijanje obaveze ili bilo koja slična odredba kojom se suspenduje, mijenja ili gasi neka obaveza ugovorne strane ili odredba kojom se sprječava nastanak neke obaveze iz ugovora koja bi inače nastala;
- 70) **naizmjenična transakcija** (eng. back-to-back) je transakcija izvršena između dva člana grupe za potrebe potpunog ili djelimičnog prenosa rizika proizašlog iz druge transakcije između jednog od tih članova grupe i treće strane;
- 71) **jemstvo u okviru grupe** je ugovor prema kojem jedan član grupe jemči trećoj strani za obaveze drugog člana grupe;
- 72) **garantovani depozit** je dio zaštićenog depozita koji ne prelazi nivo pokrića, a u Crnoj Gori ima značenje utvrđeno zakonom kojim se uređuje zaštita depozita;
- 73) **zaštićeni depoziti** su depoziti koji podliježu zaštiti, odnosno depoziti koji nijesu isključeni od bilo kakve isplate od strane sistema osiguranja depozita, a u Crnoj Gori su to depoziti koji podliježu zaštiti u skladu sa zakonom kojim se uređuje zaštita depozita;
- 74) **pokrivene obveznice** su obveznice koje zadovoljavaju propisane uslove za pokrivene obveznice, a koje emituje kreditna institucija koja ima registrovano sjedište u državi članici EU ili Crnoj Gori i koja je predmet posebnog javnog nadzora čija je svrha zaštita imaoca obveznica;
- 75) **ugovor o finansijskom obezbjeđenju sa pravom prenosa vlasništva** je ugovor, uključujući i ugovor o povratnoj kupovini, u skladu sa kojim davalac kolaterala prenosi puno pravo vlasništva nad finansijskim kolateralom primaocu kolaterala u svrhu obezbjeđenja ili nekog drugog načina namirenja relevantnih finansijskih obaveza, a u Crnoj Gori ima značenje utvrđeno zakonom kojim se uređuje finansijsko obezbjeđenje;
- 76) **sporazum o netiranju** je sporazum u okviru kojeg se niz potraživanja ili obaveza može konvertovati u jedno neto potraživanje, uključujući sporazume o netiranju putem zatvaranja transakcije prema kojima se prilikom nastanka događaja izvršenja (bez obzira na to kako i kojim propisom je taj događaj definisan) obaveze strana ubrzavaju tako da odmah postaju dospjele ili prestaju i u svakom slučaju su pretvorene ili zamijenjene jednim neto potraživanjem, uključujući odredbe o konačnom netiranju i netiranje;
- 77) **odredbe o konačnom netiranju** su odredbe ugovora o finansijskom obezbjeđenju, ili ugovora koji uključuje finansijski kolateral, ili, u nedostatku takve odredbe, svaka zakonska odredba kojom se, u slučaju nekog događaja izvršenja izazvanog operacijom netiranja, usklađivanja ili na neki drugi način:
- obaveze strana ubrzavaju kako bi odmah dospjele i kako bi se izrazile kao obaveza plaćanja iznosa koji predstavlja njihovu procijenjenu trenutnu vrijednost, ili se ukidaju i zamjenjuju obavezom plaćanja tog iznosa, i/ili

- vrši obračun dospjelih iznosa jedne strane prema drugoj u smislu ovih obaveza, pa je strana koja drugoj strani duguje veći iznos dužna platiti neto iznos koji odgovara saldu tog računa;

78) **netiranje** je pretvaranje u jedno neto potraživanje ili jednu neto obavezu potraživanja i dugovanja koja proizilaze iz naloga za prenos koje učesnik ili učesnici izdaju ili primaju od jednog ili više drugih učesnika što dovodi do toga da se može imati samo neto potraživanje ili imati samo neto dugovanje;

79) **sporazum o poravnanju** je sporazum prema kojem se mogu međusobno poravnati dva ili više potraživanja ili obaveze koje međusobno duguju banka u sanaciji i druga ugovorna strana;

80) **finansijski ugovor** uključuje sljedeće ugovore i sporazume:

- ugovor o hartijama od vrijednosti (ugovor o kupovini, prodaji ili pozajmljivanju hartija od vrijednosti, grupe, ili indeksa hartija od vrijednosti, ugovor o opciji na hartiju od vrijednosti, grupi ili indeksu hartija od vrijednosti i ugovor o repo transakciji ili obrnutoj repo transakciji bilo koje od tih hartija od vrijednosti, grupe ili indeksa hartija od vrijednosti),
- ugovor o robi, (ugovor o kupovini, prodaji ili pozajmljivanju robe, grupe, ili indeksa robe, ugovor o opciji na robu, grupi ili indeksu robe i ugovor o repo transakciji ili obrnutoj repo transakciji za bilo koju od tih roba, grupe ili indeksa robe),
- terminski ugovor i nestandardizovani terminski ugovor uključujući ugovor (koji nije ugovor o robi) o kupovini, prodaji ili prenosu robe ili imovine bilo koje druge vrste, usluge, prava ili udjela po dogovorenoj cijeni na buduću datum,
- sporazum o svopu, koji uključuje:
  - a) svopove i opcije u vezi sa kamatnim stopama, sporazum o spot ili drugom trgovanju devizama; valutu; indeks vlasničkog kapitala ili vlasnički kapital, dužnički indeks ili dug, indekse robe ili robu; vrijeme; emisije ili inflaciju,
  - b) ukupni povraćaj, kreditnu maržu (eng. credit spread) ili kreditne svopove,
  - c) bilo koji sporazum ili transakciju koji su slični sporazumu iz podtač. a) ili b) ove alineje kojima se periodično trguje na tržištima svopova ili derivata,
- međubankarski sporazum o pozajmljivanju ako je rok zajma tri mjeseca ili manje, i
- okvirni sporazum za bilo koji ugovor ili sporazum iz al. 1 do 5 ove tačke;

81) **mjera za sprječavanje krize** je izvršavanje ovlašćenja za direktno otklanjanje nedostataka ili smetnji za oporavak u skladu sa zakonom kojim se uređuje poslovanje banaka, izvršavanje ovlašćenja za rješavanje ili otklanjanje smetnji mogućnosti sanacije u skladu sa čl. 13 i 14 ovog zakona, primjena supervizorskih mjera u fazi rane intervencije u skladu sa zakonom kojim se uređuje poslovanje banaka ili izvršavanje ovlašćenja smanjenja vrijednosti i konverzije u skladu sa poglavljem VI. ovog zakona;

- 82) **mjera za upravljanje krizom** je sanaciona mjera ili imenovanje sanacione uprave u skladu sa čl. 33 i 35 ovog zakona, kao i lica zaduženih za izradu plana reorganizacije poslovanja u skladu sa članom 64 ovog zakona ili članom 80 st. 1 i 2 ovog zakona;
- 83) **mogućnost oporavka** je mogućnost banke da obnovi svoj finansijski položaj nakon njegovog znatnog pogoršanja;
- 84) **deponent** je imalac ili, u slučaju zajedničkog računa, svaki od imaoaca depozita, a u Crnoj Gori ima značenje utvrđeno zakonom kojim se uređuje zaštita depozita;
- 85) **ulagač** je svako lice koja je povjerilo novac ili instrumente investicionom društvu u vezi sa investicionim poslom, a u Crnoj Gori ima značenje utvrđeno zakonom kojim se uređuje tržište kapitala;
- 86) **mikro, mala i srednja privredna društva** imaju značenje utvrđeno zakonom kojim se uređuje računovodstvo;
- 87) **sredstva i imovina klijenta** su sredstava i imovina klijenta koje banka drži, administrira ili kojima upravlja u ime i za račun klijenta;
- 88) **regulisano tržište** je multilateralni sistem kojim upravlja i/ili kojeg vodi tržišni operater i koji spaja ili olakšava spajanje višestrukih interesa trećih strana za kupovinu i prodaju finansijskih instrumenata u okviru sistema a u skladu sa njegovim obavezujućim pravilima i na način koji dovodi do zaključivanja ugovora u vezi sa finansijskim instrumentima uključenim u trgovanje, po njegovim pravilima i/ili sistemima i koji posjeduje odobrenje za rad i redovno funkcioniše

II. CILJEVI I NAČELA SANACIJE

Ciljevi sanacije banke

Član 5

Ciljevi sanacije banke su:

- 1) obezbjeđivanje kontinuiteta ključnih funkcija banke;
- 2) izbjegavanje značajnog štetnog uticaja na finansijsku stabilnost, posebno sprječavanjem širenja štetnih uticaja na finansijski sistem, uključujući i njihovo širenje na tržišnu infrastrukturu i održavanje tržišne discipline;
- 3) zaštita javnih sredstava, tako da se oslanjanje na javnu finansijsku pomoć svede na najmanju moguću mjeru;
- 4) zaštita deponenata koji imaju garantovane depozite položene u banci; i
- 5) zaštita sredstava i imovine klijenata.

Pri primjeni instrumenata sanacije ili izvršavanja nadležnosti za sanaciju iz ovog zakona, organ za sanaciju uzima u obzir ciljeve sanacije iz stava 1 ovog člana, pa u tom smislu vrši izbor instrumenata i ovlašćenja kojima se najbolje ostvaruju ciljevi koji su relevantni u odnosu na svaki pojedinačni slučaj.

Pri postizanju ciljeva sanacije iz stava 1 ovog člana, organ za sanaciju dužan je da vodi računa o smanjenju troška sanacije na najmanju moguću mjeru i izbjegavanju smanjenja vrijednosti imovine banke, osim ako je to potrebno radi ostvarivanja ciljeva sanacije.

Organ za sanaciju u postupku sanacije banke uzima u obzir sve ciljeve sanacije, vodeći računa o prirodi i okolnostima svakog pojedinog slučaja, pri čemu sve ciljeve sanacije tretira kao jednako značajne.

Opšta načela sanacije

Član 6

Organ za sanaciju kod primjene instrumenata sanacije i izvršavanja ovlašćenja za sanaciju, preduzima sve odgovarajuće mjere kako bi obezbijedio da se sanacija sprovodi u skladu sa sljedećim načelima:

- 1) gubitke snose prvo akcionari banke u sanaciji;
- 2) gubitke nakon akcionara, u skladu sa redoslijedom prvenstva njihovih potraživanja u okviru stečajnog postupka, snose povjerioci banke u sanaciji;
- 3) odbor direktora i izvršni direktori banke u sanaciji razrješavaju se dužnosti, osim u slučajevima kada se ocijeni da je potpuno ili djelimično zadržavanje članova odbora direktora ili izvršnih direktora, neophodno za postizanje ciljeva sanacije;
- 4) odbor direktora i izvršni direktori banke u sanaciji dužni su da pruže svu potrebnu pomoć za postizanje ciljeva sanacije;
- 5) fizička i pravna lica koja su odgovorna za propast banke snose odgovornost u skladu sa odredbama važećih propisa iz oblasti građanskog ili krivičnog prava;
- 6) prema povjeriocima iste kategorije postupa se jednako, osim ako ovim zakonom nije drugačije propisano;
- 7) ni jedan povjerilac ne smije pretrpjeti veće gubitke od gubitaka koji bi nastali da je nad bankom otvoren stečajni postupak, u skladu sa zaštitnim mjerama iz poglavlja XI. ovog zakona;
- 8) garantovani depoziti su u potpunosti zaštićeni;
- 9) mjere sanacije preduzimaju se u skladu sa zaštitnim mjerama iz ovog zakona.

Ako je banka član grupe, organ za sanaciju, ne dovodeći u pitanje ostvarivanje ciljeva sanacije, primjenjuje instrumente za sanaciju i izvršava ovlašćenja za sanaciju na način koji svodi na najmanju moguću mjeru negativne efekte na članove grupe i na grupu u cjelini i smanjuje negativni efekat na finansijsku stabilnost u zemlji.

Kod primjene instrumenata sanacije i izvršavanja ovlašćenja sanacije, organ za sanaciju po potrebi obavještava predstavnike zaposlenih u banci u sanaciji.

III. PLANOVI SANACIJE

Procjena mogućnosti sanacije banke

Član 7

Organ za sanaciju za potrebu izrade i ažuriranja plana sanacije procjenjuje mogućnost sprovođenja stečajnog postupka, odnosno mogućnost sanacije, za svaku banku sa sjedištem u Crnoj Gori koja nije dio grupe sa nadređenim članom čije je sjedište u Crnoj Gori.

Smatra se da je sanacija moguća ako bi, radi izbjegavanja štetnih posljedica na finansijski sistem države Crne Gore i radi obezbjeđenja kontinuiteta ključnih funkcija te banke, tu sanaciju sproveo organ za sanaciju primjenom nekog od instrumenata sanacije i ovlaštenja utvrđenih ovim zakonom, a da se pri tome ne koristi bilo kakva:

- 1) vanredna javna finansijsku pomoć, osim sredstava Sanacionog fonda iz člana 95 ovog zakona;
- 2) hitna pomoć Centralne banke za likvidnost; ili
- 3) pomoć Centralne banke za likvidnost koja nije obezbijedena uobičajenim sredstvima obezbjeđenja, nema uobičajeni rok dospjeća ili uobičajene kamatne uslove.

Prije sprovođenja procjene iz stava 1 ovog člana organ za sanaciju se, u mogućoj mjeri, savjetuje sa organom za sanaciju iz druge države u kojoj ta banka ima značajnu filijalu i u mjeri u kojoj je to važno za tu filijalu.

Prilikom procjene iz stava 1 ovog člana organ za sanaciju je dužan da, kao minimum, procijeni:

- 1) u kojoj mjeri je moguće osnovne linije poslovanja i ključne funkcije banke rasporediti po pravnim licima;
- 2) u kojoj mjeri pravna i korporativna struktura banke prati osnovne linije poslovne linije i ključne funkcije;
- 3) u kojoj mjeri je obezbijeden neophodan broj zaposlenih, infrastruktura, finansiranje, likvidnost i kapital za podršku osnovnim linijama poslovanja i ključnim funkcijama i njihovo održavanje;
- 4) koliko su održivi zaključeni ugovori o pružanju usluga i u kojoj mjeri se ti ugovori mogu sprovesti u slučaju sanacije banke;
- 5) u kojoj mjeri upravljачka struktura banke adekvatna za upravljanje i obezbjeđivanje usklađenosti ugovora o pružanju usluga sa politikama banke;
- 6) u kojoj mjeri banka u slučaju odvajanja ključnih funkcija ili osnovnih poslovnih linija ima utvrđen postupak prenosa usluga koje su predmet ugovora o pružanju usluga trećim stranama;

- 7) u kojoj mjeri postoje planovi za obezbjeđivanje kontinuiteta poslovanja i mjere za postupanje u kriznim situacijama, a kojima se obezbjeđuje kontinuitet pristupa platnim sistemima i sistemima za poravnanje finansijskih instrumenata;
- 8) da li upravljački informacioni sistem banke omogućava pristup tačnim i potpunim informacijama u vezi sa osnovnim linijama poslovanja i ključnim funkcijama, a radi olakšavanja brzog donošenja odluka u vezi sanacije;
- 9) sposobnost upravljačkih informacionih sistema da pruže informacije neophodne za efikasnu sanaciju banke u svakom trenutku, čak i u slučaju uslova koji se brzo mijenjaju;
- 10) da li je banka testirala svoje upravljačke informacione sisteme korišćenjem stres scenarija, a koje može definisati i organ za sanaciju, i koji su rezultati tih testiranja;
- 11) u kojoj mjeri banka može da obezbijedi kontinuitet svojih upravljačkih informacionih sistema u samoj banci ili u novom pravnom licu u slučaju da se ključne funkcije i osnovne linije poslovanja odvoje od ostalih funkcija i linija poslovanja;
- 12) da li je banka uspostavila odgovarajući postupak kako bi obezbijedila pružanje ažurnih i potpunih informacija potrebnih za utvrđivanje povjerenaca banke, uključujući i informacije za utvrđivanje deponenata sa garantovanim depozitima i iznosa garantovanih depozita;
- 13) ako grupa koristi garancije u okviru grupe, u kojoj su mjeri te garancije pružene po tržišnim uslovima i u kojoj su mjeri sistemi upravljanja rizikom u vezi sa tim garancijama otporni;
- 14) ako grupa sprovodi naizmjenične transakcije, u kojoj se mjeri te transakcije sprovode po tržišnim uslovima i u kojoj su mjeri sistemi upravljanja rizikom u vezi s tim transakcijama otporni;
- 15) u kojoj mjeri korišćenje garancija u okviru grupe ili naizmjeničnih transakcija knjiženja povećava mogućnost širenja u okviru grupe;
- 16) u kojoj mjeri pravna struktura grupe ometa primjenu instrumenata sanacije zbog broja pravnih lica, složenosti strukture grupe ili teškoća u usklađivanju poslovanja po pravnim subjektima;
- 17) iznos i vrstu kvalifikovanih obaveza banke;
- 18) postojanje i održivost sporazuma o uslugama;
- 19) da li u zemlji u kojoj posluje podređeni član grupe postoji organ ovlašćen za primjenu instrumenata sanacije iz ovog zakona i da li je moguće koordinisati aktivnosti organa za sanaciju i tog organa iz druge zemlje;
- 20) sprovodivost instrumenata sanacije kojima se postižu ciljevi sanacije, imajući u vidu njihovu raspoloživost i strukturu banke;
- 21) u kojoj mjeri grupa dozvoljava organu za sanaciju da sanira cijelu grupu ili jedan ili više njenih subjekata, bez ostvarivanja značajnog posrednog ili neposrednog nepovoljnog uticaja na finansijski sistem, povjerenje u tržište ili ekonomiju i sa ciljem maksimalnog povećanja vrijednosti grupe kao cjeline;

- 22) programe i načine za olakšavanje sprovođenja sanacije u slučaju grupa koje imaju zavisna društva u različitim pravnim sistemima;
- 23) opravdanost korišćenja instrumenata sanacije kojima se ispunjavaju ciljevi sanacije, s obzirom na moguće efekte korišćenja tih instrumenata na povjerioce, ugovorne strane, klijente i zaposlene i moguće mjere nadležnog tijela za sanaciju iz druge zemlje;
- 24) u kojoj mjeri se može na adekvatan način procijeniti uticaj sanacije banke na finansijski sistem i na povjerenje u finansijsko tržište;
- 25) u kojoj mjeri bi sanacija banke mogla imati značajan pozitivan ili negativan efekat na finansijski sistem, povjerenje u tržište i da li se taj efekat može vrednovati;
- 26) u kojoj mjeri bi primjena instrumenata sanacije i ovlašćenja za sanaciju mogla spriječiti širenje negativnih efekata na druge banke ili na finansijska tržišta; i
- 27) u kojoj mjeri bi sanacija banke mogla imati značajan uticaj na funkcionisanje platnih sistema i sistema za poravnanje finansijskih instrumenata.

Izuzetno od stava 4 ovog člana, organ za sanaciju može pojednostaviti procjenu mogućnosti sprovođenja stečajnog postupka odnosno mogućnosti za sanaciju na način što neće procjenjivati sve elemente iz tog stava, ako stečajni postupak odnosno sanacija te banke zbog prirode, obima i složenosti posla koji ta banka obavlja, njene akcionarske strukture, rizičnog profila, veličine, pravnog oblika i statusa, međusobne povezanosti sa ostalim bankama ili uopšte sa finansijskim sistemom, neće imati negativan efekat na finansijska tržišta, druge banke ili na uslove finansiranja.

Procjenu mogućnosti sanacije iz ovog člana zakona organ nadležan za sanaciju vrši istovremeno i za potrebe izrade i ažuriranja plana sanacije.

Procjena mogućnosti sanacije grupe

Član 8

Procjena mogućnosti sanacije grupe čiji svi članovi imaju sjedište u Crnoj Gori vrši se shodnom primjenom člana 7 ovog zakona.

Pri procjeni mogućnosti sanacije grupe čiji nadređeni član ima sjedište u Crnoj Gori, a jedan ili više podređenih članova imaju sjedište u drugoj zemlji, organ za sanaciju će saradivati sa organima drugih zemalja nadležnim za sanaciju tih podređenih članova grupe, u okvirima utvrđenim zakonom i sporazumom o saradnji, zaključenim sa tim organima.

Za grupu za koju procjenu mogućnosti sanacije vrši nadležni organ za sanaciju iz druge zemlje, a čiji je podređeni član banka sa sjedištem u Crnoj Gori, organ za sanaciju će saradivati sa tim organom u okvirima utvrđenim zakonom i sporazumom o saradnji, zaključenim sa tim organom.

Plan sanacije za pojedinačnu banku i grupu iz Crne Gore

Član 9

Organ za sanaciju, nakon konsultovanja sa Centralnom bankom u ostvarivanju funkcije kontrole banaka, izrađuje nacrt plana sanacije za:

- 1) svaku banku sa sjedištem u Crnoj Gori koja nije dio grupe, i
- 2) grupu čija nadređena banka i članovi grupe imaju sjedište u Crnoj Gori.

Organ za sanaciju, prije izrade nacrta plana sanacije banke iz stava 1 ovog člana, konsultuje se sa organom za sanaciju druge zemlje u kojoj ta banka ima značajnu filijalu, u mjeri u kojoj je to važno za tu filijalu.

Pri izradi nacrta plana sanacije, organ za sanaciju uzima u obzir relevantne scenarije, uključujući idiosinkratske i makroekonomske događaje, a plan se ne može zasnivati na bilo kakvoj:

- 1) vanrednoj javnoj finansijskoj pomoći, osim sredstava sanacionog fonda iz člana 95 ovog zakona;
- 2) hitnoj pomoći Centralne banke za likvidnost; ili
- 3) pomoći Centralne banke za likvidnost koja nije obezbijedena uobičajenim sredstvima obezbjeđenja, nema uobičajeni rok dospjeća ili uobičajene kamatne uslove.

Organ za sanaciju, nacrt plana sanacije iz stava 1 ovog člana, dostavlja na mišljenje Ministarstvu finansija i određuje rok za dostavljanje mišljenja koji ne može biti kraći od mjesec dana.

Organ za sanaciju ažurira planove sanacije najmanje jednom godišnje, kao i u slučaju promjene pravne ili organizacione strukture banke, promjena u njenom poslovanju ili finansijskom položaju, kada ove promjene imaju materijalni značaj za primjenu plana sanacije, kao i u slučaju drugih promjena koje utiču na sadržinu tog plana i mogućnost njegove primjene.

Plan sanacije banke organ za sanaciju dostavlja Centralnoj banci u funkciji kontrole banaka, a plan sanacije banke koja je podređeni član prekogranične grupe dostavlja se i relevantnom organu za sanaciju te grupe, ako su ispunjeni uslovi po pitanju zaštite tajnosti informacija i ako je sa tim organom zaključen odgovarajući sporazum o saradnji.

Banka i Centralna banka u funkciji kontrole banaka dužne su da obavještavaju organ za sanaciju o svakoj promjeni zbog koje je potrebno preispitati ili ažurirati usvojeni plan sanacije.

Sadržaj plana sanacije

Član 10

Plan sanacije sadrži odgovarajuće instrumente i mjere sanacije, kao i ovlaštenja organa za sanaciju nakon donošenja rješenja o otvaranju postupka sanacije.

Plan sanacije banke naročito sadrži:

- 1) kratak prikaz ključnih elemenata plana sanacije;
- 2) kratak pregled značajnih promjena koje su nastupile u banci nakon posljednje izmjene plana sanacije;
- 3) prikaz načina na koji bi, u mjeri u kojoj je to neophodno, banka mogla odvojiti ključne funkcije i osnovne poslovne linije od ostalih poslova, kako bi obezbijedila kontinuitet poslovanja u slučaju ispunjenja uslova za sanaciju;
- 4) procijenjene rokove za sprovođenje bitnih elemenata plana sanacije;
- 5) detaljan opis procjene mogućnosti sanacije izvršene u skladu sa članom 7 ovog zakona;
- 6) opis svih potrebnih mjera iz člana 13 ovog zakona za rješavanje ili otklanjanje smetnji za mogućnost sprovođenja sanacije utvrđenu u skladu sa članom 7 ovog zakona;
- 7) opis procedura za utvrđivanje vrijednosti i pogodnosti za prodaju - utrživosti ključnih funkcija, osnovnih poslovnih linija i imovine banke;
- 8) detaljan opis načina na koji se obezbjeđuje kontinuirano pribavljanje ažuriranih informacija i podataka od banke;
- 9) opis mogućih načina finansiranja različitih sanacionih strategija, ne uzimajući u obzir bilo kakvu:
  - vanrednu javnu finansijsku pomoć, osim sredstava Sanacionog fonda iz člana 95 ovog zakona,
  - hitnu pomoć Centralne banke za likvidnost, ili
  - pomoć Centralne banke za likvidnost koja nije obezbijedena uobičajenim sredstvima obezbjeđenja, nema uobičajeni rok dospijeca ili uobičajene kamatne uslove;
- 10) detaljan opis različitih strategija za sanaciju koje bi mogle da se primijene s obzirom na različite moguće scenarije i primjenljive vremenske okvire;
- 11) opis ključnih međuzavisnosti;
- 12) opis različitih mogućnosti za zadržavanje pristupa platnim uslugama i sistemima i ocjenu prenosivosti sredstava klijenata;
- 13) analizu posljedica sprovođenja plana sanacije na zaposlene, uključujući i analizu troškova koji s tim u vezi mogu nastati;
- 14) plan pružanja informacija sredstvima javnog informisanja i javnosti u vezi sa sanacijom banke;
- 15) minimalne zahtjeve za regulatornim kapitalom i kvalifikovanim obavezama iz člana 16 ovog zakona i rok u kojem je banka dužna da dostigne propisani nivo tih zahtjeva, ako je primjenljivo;

- 16) minimalni zahtjev za regulatornim kapitalom i ugovornim instrumentima interne sanacije iz člana 17 stav 6 ovog zakona i rok u kojem je banka dužna da dostigne propisani nivo tih zahtjeva, ako je primjenljivo;
- 17) opis aktivnosti i sistema u banci koji su neophodni za kontinuirano obavljanje operativnih poslova banke;
- 18) opis važnih postupaka i sistema za održavanje kontinuiteta operativnih procesa banke;
- 19) po potrebi, mišljenje banke u vezi sa planom sanacije.

Plan sanacije uključuje analizu kako i kada banka može, pod uslovima koji su utvrđeni planom, da se prijavi za korišćenje sredstava Centralne banke i identifikovanje imovine koja bi se mogla smatrati kolateralom.

Izuzetno od stava 2 ovog člana, organ za sanaciju može pojednostaviti sadržaj plana sanacije ako sprovođenje stečajnog postupka odnosno sanacija određene banke, zbog prirode, obima i složenosti posla koji obavlja ta banka ili grupa kojoj pripada, akcionarske strukture, rizičnog profila, veličine, pravnog oblika i statusa, međusobne povezanosti sa ostalim bankama ili uopšte sa finansijskim sistemom, neće imati negativan efekat na finansijska tržišta, druge banke ili na uslove finansiranja.

Informacije potrebne za izradu planova sanacije

Član 11

Banka je dužna da na zahtjev organa za sanaciju dostavi sve informacije potrebne za izradu, izmjenu i sprovođenje plana sanacije, kao i da saraduje i po potrebi pomaže organu za sanaciju pri izradi i ažuriranju plana sanacije.

Banka je dužna da obavijesti organ za sanaciju o svakoj promjeni svoje pravne ili organizacione strukture, poslovanja ili finansijskog položaja, kao i o svakoj drugoj promjeni iz koje proizilazi potreba za izmjenom plana, a naročito ako te promjene značajno utiču na efektivnost tog plana.

Propisom Centralne banke bliže se utvrđuju informacije koje su banke dužne da dostavljaju organu za sanaciju radi izrade i ažuriranja planova sanacije.

Banka, odnosno drugi subjekti iz člana 2 ovog zakona dužni su da uspostave i redovno ažuriraju popis svih finansijskih ugovora u kojima su ugovorna strana. Centralna banka može propisati sadržaj, način vođenja i ažuriranja popisa finansijskih ugovora iz stava 3 ovog člana.

Izuzetno od st. 1 i 2 ovog člana, obaveze iz ovog člana za članove grupe dužna je da izvršava nadređena banka u toj grupi.

Plan sanacije prekograničnih grupa

Član 12

Plan sanacije prekogranične grupe naročito sadrži:

- 1) opis aktivnosti i mjera koje treba preduzeti prema članovima grupe;
- 2) detaljan opis različitih mogućnosti za primjenu instrumenata sanacije grupe zasnovan na razmatranju različitih situacija u kojima mogu nastupiti ozbiljni makroekonomski i finansijski poremećaji značajni za poslovanje te grupe;
- 3) obrazloženje načina na koji će se obezbijediti finansiranje primjene različitih opcija i instrumenata sanacije grupe predviđenih ovim planom, koji se ne može zasnivati na pretpostavci korišćenja vanredne finansijske pomoći, kredita za održavanje likvidnosti ili kredita za likvidnost sa sredstvima obezbeđenja, rokom otplate i kamatnim stopama koji odstupaju od uobičajenih;
- 4) procjenu mogućnosti preduzimanja međusobno usklađenih aktivnosti i mjera za sanaciju grupe sa organima za sanaciju drugih zemalja, uključujući mjere prodaje grupe u cjelini trećem licu i razdvajanje ključnih poslovnih aktivnosti koje obavljaju određeni članovi te grupe, kao i opis mjera potrebnih za otklanjanje smetnji za sanaciju, posebno u vezi sa međusobnim usklađivanjem aktivnosti različitih nadležnih organa;
- 5) opis moguće saradnje sa organima drugih zemalja nadležnim za superviziju i sanaciju članova grupe, a u vezi sa sanacijom grupe;
- 6) opis mjera za odvajanje pojedinih funkcija ili poslovnih aktivnosti koje su neophodne radi otklanjanja smetnji za sanaciju grupe;
- 7) opis drugih mjera i aktivnosti koje će se preduzeti radi sanacije grupe, a koje nijesu izričito utvrđene ovim zakonom.

Pri izradi plana sanacije grupe čiji nadređeni član ima sjedište u Crnoj Gori, a jedan ili više podređenih članova imaju sjedište u drugoj zemlji, organ za sanaciju, u cilju usklađivanja aktivnosti i mjera za sanaciju, saraduje sa organima drugih zemalja nadležnim za sanaciju tih podređenih članova grupe, u okvirima utvrđenim sporazumom o saradnji, zaključenim sa tim organima.

Plan sanacije za grupu čiji nadređeni član ima sjedište u Crnoj Gori organ za sanaciju dostavlja Centralnoj banci u funkciji kontrole banaka, kao i relevantnim organima drugih zemalja u kojima je sjedište podređenih članova, ako su ispunjeni uslovi po pitanju zaštite tajnosti informacija i ako je zaključen odgovarajući sporazum o saradnji.

Za grupu za koju plan sanacije izrađuje organ za sanaciju iz druge zemlje, a čiji je podređeni član banka sa sjedištem u Crnoj Gori, organ za sanaciju, u okvirima ovlašćenja utvrđenih ovim zakonom i zaključenim sporazumom o saradnji, saraduje sa tim organima

za sanaciju u cilju usklađivanja aktivnosti i mjera za sanaciju banke sa mjerama sanacije grupe kojoj pripada.

Otklanjanje smetnji za mogućnost sanacije banke i grupe iz Crne Gore

Član 13

Ako organ za sanaciju, na osnovu procjene mogućnosti sprovođenja stečajnog postupka odnosno postupka sanacije banke koja nije član grupe, ili grupe čiji svi članovi imaju sjedište u Crnoj Gori, izvršene u skladu sa članom 7 ovog zakona, utvrdi postojanje značajnih smetnji za sprovođenje stečajnog postupka odnosno sanacije, dužan je da o tome obavijesti banku, odnosno nadređenu banku u grupi i zahtijeva da banka, odnosno nadređena banka u grupi, u roku od četiri mjeseca, dostave predlog mjera za rješavanje ili otklanjanje tih smetnji, sa rokovima za njihovo sprovođenje, a koje su srazmjerne potrebi otklanjanja tih smetnji.

U slučaju iz stava 1 ovog člana organ za sanaciju bez odlaganja obavještava organ za sanaciju iz zemlje u kojoj je sjedište značajne filijale člana grupe o postojanju značajnih smetnji za sprovođenje stečajnog postupka, odnosno sanacije banke ili grupe.

Organ za sanaciju, nakon konsultovanja sa Centralnom bankom u ostvarivanju funkcije kontrole banaka, procjenjuje da li su predložene mjere iz stava 1 ovog člana efikasne za rješavanje ili otklanjanje smetnji za sanaciju banke, odnosno grupe.

Ako organ za sanaciju procjeni da su mjere za rješavanje ili otklanjanje značajnih smetnji za sprovođenje stečajnog postupka, odnosno sanacije koje je predložila banka efikasne, o tome će bez odlaganja obavijestiti banku, koja je dužna da nakon dobijanja obavještenja, te mjere izvrši u predloženom roku.

Ako organ za sanaciju, vodeći računa o mogućem negativnom uticaju koji te smetnje predstavljaju za finansijsku stabilnost i efekte predloženih mjera na poslovanje banke, kao i njenu stabilnost i mogućnost doprinosa ekonomiji, procijeni da mjere za rješavanje ili otklanjanje značajnih smetnji za sprovođenje sanacije koje je banka predložila nijesu efikasne, može rješenjem naložiti da:

- 1) banka izmijeni sporazum o finansijskoj podršci u okviru grupe ili razmotri mogućnost zaključivanja tog sporazuma ako već nije zaključen, odnosno da zaključi ugovor o pružanju odgovarajućih usluga u okviru grupe ili sa trećim licima;
- 2) banka ograniči izloženost prema jednom licu ili grupi povezanih lica;
- 3) članovi grupe i banka redovno dostavljaju dodatne informacije i podatke značajne za sanaciju banke, odnosno grupe, ili da dostave određene informacije i podatke značajne za sanaciju u pojedinačnom slučaju;
- 4) banka proda određeni dio imovine;

- 5) banka ograniči ili prestane da obavlja ili razvija određenu poslovnu aktivnost, odnosno da ne započinje nove poslove ili da prestane da te poslove dalje razvija;
- 6) se izvrše, odnosno obezbijede odgovarajuće pravne i/ili organizacione promjene banke i/ili drugog člana grupe kojoj banka pripada, kako bi se smanjila složenost organizacije te banke i/ili grupe i omogućilo odvajanje njenih ključnih funkcija od ostalih poslova tokom sprovođenja postupka sanacije;
- 7) banka i/ili drugi članovi grupe preuzmu kvalifikovane obaveze za ispunjenje zahtjeva iz člana 16 ovog zakona, ili
- 8) banka i/ili drugi članovi grupe preuzmu druge mjere radi ispunjenja minimalnog zahtjeva za regulatornim kapitalom i kvalifikovanim obavezama iz člana 16 ovog zakona, uključujući aktivnosti za ponovno definisanje uslova kvalifikovanih obaveza i instrumenata dopunskog kapitala, kako bi se omogućilo sprovođenje rješenja organa za sanaciju o smanjenju vrijednosti ili konverziji obaveza ili relevantnih instrumenata u kapital u skladu sa mjerodavnim pravom koje se primjenjuje na navedene obaveze ili instrumente.

Ako je planom sanacije predviđena primjena instrumenta interne sanacije za potrebe izvršavanja ovlašćenja iz člana 72 stav 1 tač. 6 i 7 ovog zakona nad bankom ili drugim subjektom iz člana 2 ovog zakona ili nad njihovim zavisnim licima, rješenjem iz stava 5 ovog člana organ nadležan za kontrolu može, ako ocijeni da je potrebno, od banke i drugog subjekta iz člana 2 ovog zakona zahtijevati da imaju dovoljan iznos odobrenog osnovnog kapitala kako bi se obezbijedilo emitovanje dovoljnog broja novih akcija ili drugih vlasničkih instrumenata u slučaju konverzije obaveza u instrumente osnovnog kapitala.

U slučaju iz stava 6 ovog člana organ za sanaciju provjerava da li je odobreni osnovni kapital dovoljan za pokrivanje planiranog zbira iznosa iz člana 60 stav 4 tač. 2 i 3 ovog zakona.

U slučaju iz stava 6 ovog člana organ za sanaciju rješenjem iz stava 5 ovog člana nalaže mjere kojim se obezbjeđuje da odredbe statuta ili drugog akta banke ili subjekta iz člana 2 ovog zakona ne sadrže smetnje za konverziju obaveza u akcije ili druge vlasničke instrumente.

U rješenju iz stava 5 ovog člana organ za sanaciju dužan je da obrazloži razlog zbog kojeg smatra da mjere predložene od strane banke nijesu efikasne i razlog zbog kojeg smatra da su mjere koje nalaže srazmjerne otklanjanju smetnji.

Protiv rješenja iz stava 5 ovog člana može se voditi upravni spor.

Banka je dužna da, u roku od mjesec dana od dana prijema rješenja iz stava 5 ovog člana, dostavi organu za sanaciju plan za usklađivanje sa naloženim mjerama.

Prije nalaganja mjera iz stava 5 ovog člana, organ za sanaciju može se savjetovati sa Savjetom za finansijsku stabilnost i sa dužnom pažnjom razmatra mogući uticaj tih mjera na banku, tržište finansijskih usluga i finansijsku stabilnost.

U slučaju utvrđivanja postojanja smetnji za sprovođenja sanacije u skladu sa ovim članom, postupak donošenja plana sanacije odlaže se do dostavljanja obavještenja iz stava 4 ovog člana ili nalaganja mjera iz stava 5 ovog člana.

U cilju obezbjeđenja sprovođenja sanacije banke ili grupe korišćenjem instrumenta interne sanacije, organ za sanaciju može mjerama iz stava 5 ovog člana ograničiti plasmane banke u kvalifikovane obaveze, odnosno ograničiti primanje kvalifikovanih obaveza od drugih banaka, osim plasmana društava u okviru grupe.

Otklanjanje smetnji za mogućnost sanacije prekograničnih grupa

Član 14

Pri izvršavanju ovlašćenja za otklanjanje smetnji za mogućnost sanacije grupe čiji nadređeni član ima sjedište u Crnoj Gori, a jedan ili više podređenih članova grupe ima sjedište u drugoj zemlji, organ za sanaciju, u cilju usklađivanja aktivnosti i mjera za otklanjanje tih smetnji, saraduje sa organima drugih zemalja nadležnim za sanaciju tih podređenih članova grupe, u okviru ovlašćenja utvrđenih ovim zakonom i sporazumom o saradnji, zaključenih sa tim organima.

Za grupu za koju plan sanacije izrađuje organ za sanaciju iz druge zemlje, a čiji je podređeni član banka sa sjedištem u Crnoj Gori, organ za sanaciju, u okvirima ovlašćenja utvrđenih ovim zakonom i zaključenim sporazumom o saradnji, saraduje sa tim organom za sanaciju u cilju usklađivanja aktivnosti i mjera za otklanjanje smetnji za mogućnost sanacije te banke i grupe kojoj pripada.

Minimalni zahtjevi za regulatornim kapitalom i kvalifikovanim obavezama

Član 15

Banka je dužna da stalno zadovoljava minimalni zahtjev za regulatornim kapitalom i kvalifikovanim obavezama (u daljem tekstu: minimalni zahtjev).

Minimalni zahtjev izračunava se kao odnos između zbira regulatornog kapitala i kvalifikovanih obaveza i zbira regulatornog kapitala i ostalih ukupnih obaveza banke koje nijesu uključene u regulatorni kapital, iskazan kao procenat.

Pri izračunavanju minimalnog zahtjeva uključuju se samo kvalifikovane obaveze koje ispunjavaju sve sljedeće uslove:

- 1) instrument je emitovan i uplaćen u cijelosti;
- 2) povjerilac po toj obavezi nije sama banka, obaveza nije obezbijedena od strane same banke i nije pokrivena garancijom te banke;
- 3) banka nije direktno ili indirektno finansirala kupovinu instrumenta;
- 4) preostali rok do dospijea obaveze je najmanje godinu dana, a ako je ugovoreno pravo na prijevremeno ispunjenje, preostali rok do dospijea te obaveze izračunava se kao preostali rok do dana kada bi povjerilac mogao ostvariti pravo na prijevremeno ispunjenje obaveze;
- 5) obaveza ne proizilazi iz finansijskog derivata; i
- 6) obaveza ne proizilazi iz depozita koji imaju prioritet pri naplati u slučaju stečaja banke.

Pri izračunavanju ostalih ukupnih obaveza iz stava 1 ovog člana, obaveze po osnovu finansijskih derivata uključuju se na način da se ugovoreno pravo druge ugovorne strane na netiranje u potpunosti priznaje i obaveza po derivatima se utvrđuje u neto iznosu.

Pri izračunavanju minimalnog zahtjeva, banka ne smije u kvalifikovane obaveze uključiti obaveze koje proizilaze iz obligacionih odnosa na koje se primjenjuje pravo druge zemlje ako prema pravu te druge zemlje odluka organa za sanaciju o smanjenju vrijednosti ili konverziji te obaveze nije izvršiva, uzimajući u obzir uslove iz ugovora kojim je obaveza uređena, međunarodne sporazume o priznavanju sanacije i druge relevantne činjenice, s tim da organ za sanaciju može da zahtijeva od banke da dokaže da su odluke iz ovog stava izvršive po propisima te druge zemlje.

Minimalni zahtjev za banku i grupu koja nije prekogranična

Član 16

Organ za sanaciju određuje minimalni zahtjev za banku koja nije dio grupe i grupu čiji svi članovi imaju sjedište u Crnoj Gori.

Minimalni zahtjev određuje organ za sanaciju nakon konsultacija sa Centralnom bankom u ostvarivanju funkcije kontrole banaka, naročito na osnovu sljedećih kriterijuma:

- 1) potrebe da se obezbijedi sprovođenje sanacije banke primjenom instrumenata sanacije uključujući, ako je potrebno i instrument interne sanacije, kako bi se postigli ciljevi sanacije;
- 2) potrebe da se, u određenim slučajevima, obezbijedi da banka ima dovoljan nivo kvalifikovanih obaveza kako bi se u slučaju primjene instrumenta interne sanacije obezbijedila mogućnost pokrivanja gubitaka i ponovno uspostavljanje stope osnovnog kapitala banke na nivou koji bi joj omogućio nastavak ispunjavanja

- zahtjeva iz zakona kojim se uređuje poslovanje banaka i održavanje dovoljnog povjerenja tržišta u banku;
- 3) potrebe da se obezbijedi da banka ima dovoljno drugih kvalifikovanih obaveza kako bi se obezbijedila mogućnost pokrivanja gubitaka i ponovno uspostavljanje stope osnovnog kapitala na nivou kojim se omogućava nastavak ispunjavanja zahtjeva iz zakona kojim se uređuje poslovanje banaka - ako je planom sanacije predviđena mogućnost da se na određene vrste kvalifikovanih obaveza ne primijeni instrument interne sanacije na osnovu člana 57 stav 1 tačka 1 ovog zakona ili da se određene vrste kvalifikovanih obaveza u potpunosti prenesu na primaoca na bazi djelimičnog prenosa;
  - 4) veličine, modela poslovanja, modela finansiranja i rizičnog profila banke;
  - 5) obima u kojem se sistem zaštite depozita može koristiti pri finansiranju sanacije u skladu sa članom 103 ovog zakona; i
  - 6) obima u kojem bi propadanje banke imalo negativan uticaj na finansijsku stabilnost, uključujući širenje negativnih posljedica na druge banke, imajući u vidu njihovu međusobnu povezanost sa ostalim bankama ili sa ostalim subjektima finansijskog sistema.

Centralna banka svojim propisom bliže uređuje uslove na osnovu kojih se određuje minimalni zahtjev.

Održavanje minimalnog zahtjeva

Član 17

Banka je dužna da minimalni zahtjev iz člana 16 stav 2 ovog zakona kontinuirano ispunjava na pojedinačnoj osnovi.

Izuzetno od stava 1 ovog člana organ za sanaciju može u potpunosti izuzeti od primjene minimalnog zahtjeva na pojedinačnoj osnovi banku koja je zavisno lice banke sa sjedištem u Crnoj Gori, ako su ispunjeni sljedeći uslovi:

- 1) dozvola za rad te banke i njene matične banke izdata je u Crnoj Gori i subjekti su kontrole u Crnoj Gori;
- 2) ta banka je uključena u kontrolu grupe na konsolidovanoj osnovi;
- 3) matična banka te banke ispunjava minimalni zahtjev na konsolidovanoj osnovi;
- 4) ne postoje niti se mogu predvidjeti značajne stvarne ili pravne smetnje za brz prenos regulatornog kapitala ili za podmirenje obaveza matične banke prema toj banci;
- 5) matična banka, po mišljenju Centralne banke datom u ostvarivanju funkcije kontrole, prudenciono upravlja tom bankom i matična banka je, uz saglasnost Centralne banke, dala ovjerenu izjavu da će izmiriti sve obaveze koje preuzima ta banka, ili rizici te banke nijesu značajni;
- 6) postupci procjene, mjerenja i kontrole rizika matične banke obuhvataju i tu banku;

- 7) matična banka ima više od 50% učešća u glasačkim pravima te banke, ili ima pravo da imenuje ili razriješi većinu članova odbora direktora te banke; i
- 8) Centralna banka u ostvarivanju funkcije kontrole banaka, u potpunosti je izuzela tu banku od primjene kapitalnih zahtjeva na pojedinačnoj osnovi u skladu sa propisima kojima se uređuje adekvatnost kapitala banaka.

Matična banka ili druga banka sa sjedištem u Crnoj Gori koja je zavisno lice finansijskog holdinga, mješovitog holdinga ili mješovitog finansijskog holdinga sa sjedištem u Crnoj Gori, a koja je na osnovu zakona kojim se uređuje poslovanje banaka dužna da ispunjava kapitalne zahtjeve za tu grupu, dužna je da u kontinuitetu ispunjava minimalni zahtjev utvrđen ovim članom i na konsolidovanoj osnovi za svoju grupu.

Izuzetno od stava 3 ovog člana, organ za sanaciju može banku iz stava 3 ovog člana u potpunosti izuzeti od primjene minimalnog zahtjeva na pojedinačnoj osnovi, ako je ta banka u potpunosti izuzeta od primjene kapitalnih zahtjeva na pojedinačnoj osnovi u skladu sa propisima kojima se uređuje adekvatnost kapitala banaka.

Organ za sanaciju može subjektu iz člana 2 tač. 2 i 3 ovog zakona naložiti primjenu minimalnog zahtjeva utvrđenog u skladu sa članom 16 ovog zakona.

Organ za sanaciju može naložiti da se minimalni zahtjev, na pojedinačnoj ili konsolidovanoj osnovi, ispunjava instrumentima za koje je banka ugovorila sljedeće odredbe:

- 1) da se, pri primjeni instrumenata interne sanacije nad tom bankom, vrijednost tih instrumenata do potrebnog iznosa smanji ili se instrumenti konvertuju u akcije ili druge vlasničke instrumente prije smanjenja vrijednosti ili konverzije druge kvalifikovane obaveze, i
- 2) da u slučaju da je nad bankom otvoren stečajni postupak ulaze u isplatni red iza isplatnog reda u koji ulaze ostale kvalifikovane obaveze i da se ne mogu isplatiti dok se ne izmire ostale nepodmirene kvalifikovane obaveze.

Organ za sanaciju vrši kontrolu da li banka, odnosno grupa, ispunjava minimalni zahtjev iz čl. 16 i 17 ovog zakona, uključujući, kada je primjenljivo, i zahtjev iz stava 6 ovog člana.

Rješenje o minimalnom zahtjevu donosi se u postupku izrade i izmjene plana sanacije i čini njegov sastavni dio.

Utvrđivanje minimalnog zahtjeva za prekogranične grupe

Član 18

Pri izvršavanju ovlašćenja za utvrđivanje minimalnog zahtjeva za grupu čiji nadređeni član ima sjedište u Crnoj Gori, a jedan ili više podređenih članova grupe ima sjedište u drugoj

zemlji, organ za sanaciju će, u cilju usklađivanja aktivnosti i mjera za utvrđivanje tog zahtjeva, saradivati sa organima drugih zemalja nadležnim za sanaciju tih podređenih članova grupe, u okviru ovlašćenja utvrđenih ovim zakonom i sporazuma o saradnji, zaključenih sa tim organima.

Za grupu za koju iznos minimalnog zahtjeva utvrđuje organ za sanaciju iz druge zemlje, a čiji je podređeni član banka sa sjedištem u Crnoj Gori, organ za sanaciju će, u okvirima ovlašćenja utvrđenih ovim zakonom i zaključenih sporazuma o saradnji, saradivati sa tim organom za sanaciju, u cilju usklađivanja aktivnosti za utvrđivanje minimalnog zahtjeva za tu banku i grupu kojoj ta banka pripada.

IV. ODLUČIVANJE O SANACIJI ILI STEČAJU

Uslovi za sanaciju ili stečaj

Član 19

Centralna banka u ostvarivanju funkcije kontrole banaka, u skladu sa zakonom kojim se uređuje poslovanje banaka, utvrđuje da banka propada ili će vjerovatno propasti, ako je ispunjen jedan ili više sljedećih uslova:

- 1) postoje razlozi za oduzimanje dozvole za rad banke ili postoje objektivne činjenice koje upućuju na to da će nastupiti razlozi za oduzimanje dozvole za rad, uključujući i okolnosti koje upućuju na to da je banka ostvarila ili će vjerovatno ostvariti gubitke koji prelaze značajan dio ili cjelokupni iznos njenog regulatornog kapitala;
- 2) imovina banke je manja od njenih obaveza ili postoje objektivne činjenice na osnovu kojih se utvrđuje da će imovina banke u bliskoj budućnosti biti manja od njenih obaveza;
- 3) banka nije u mogućnosti da ispunjava svoje dospjele obaveze ili postoje objektivne okolnosti koje upućuju na to da banka u bliskoj budućnosti neće moći da ispunjava dospjele obaveze;
- 4) banci je potrebna vanredna javna finansijska pomoć, s tim da se vanrednom javnom finansijskom pomoći ne smatra pomoć koja se, u cilju otklanjanja ozbiljnih smetnji u ekonomiji i održavanja finansijske stabilnosti, daje u vidu:
  - državne garancije za pomoć za likvidnost koju daje Centralna banka, u skladu sa propisanim uslovima,
  - državnog jemstva za novoemitovane obaveze banke, ili
  - ulaganja u regulatorni kapital ili kupovine instrumenata kapitala po tržišnim cijenama i pod tržišnim uslovima, ako u vrijeme odobrenja javne pomoći ne postoje okolnosti utvrđene u tač. 1, 2 i 3 ovog stava, niti okolnosti iz člana 27 stav 2 ovog zakona.

Vanredna javna finansijska pomoć iz stava 1 tačka 4 ovog člana odnosi se na pomoć za koju su ispunjeni sljedeći uslovi:

- 1) preduzete mjere su privremenog karaktera i srazmjerne su otklanjanju posljedica ozbiljnog finansijskog poremećaja, i
- 2) preduzete mjere se ne koriste radi nadoknađivanja gubitaka koje je banka ostvarila ili je vjerovatno da će ih uskoro ostvariti.

Vanredna javna finansijska pomoć iz stava 1 tačka 4 alineja 3 ovog člana odnosi se na ulaganja potrebna radi nadoknađivanja nedostatka regulatornog kapitala utvrđenog testovima otpornosti na stres, odnosno procjenama kvaliteta aktive, koje sprovodi ili nalaže Centralna banka u ostvarivanju funkcije kontrole banaka.

Centralna banka u ostvarivanju funkcije kontrole banaka, predlaže organu za sanaciju da otvori postupak sanacije nad bankom, ako utvrdi da su ispunjeni svi sljedeći uslovi:

- 1) banka propada ili će vjerovatno propasti;
- 2) nije razumno očekivati da bi druge mjere privatnog sektora, mjere institucionalnog sistema zaštite, supervizorske mjere uključujući i mjere u fazi rane intervencije ili smanjenje vrijednosti ili konverzija relevantnih instrumenata kapitala u skladu sa poglavljem VI. ovog zakona spriječile propadanje banke u razumnom vremenskom periodu; i
- 3) planom sanacije je bilo predviđeno da je sanacija neophodna u javnom interesu.

Banka, odnosno drugi subjekt iz člana 2 ovog zakona, dužna je da odmah obavijesti Centralnu banku u funkciji ostvarivanja kontrole banaka kada je ispunjen neki od uslova iz st. 1 ili 4 ovog člana

O obavještenju iz stava 5 ovog člana, kao i o svim mjerama preduzetim prema banci u skladu sa zakonom kojim se uređuje poslovanje banaka, Centralna banka u funkciji kontrole banaka obavještava organ za sanaciju.

Kada utvrdi predlog iz stava 1 ovog člana, Centralna banka u funkciji kontrole banaka bez odlaganja dostavlja taj predlog organu za sanaciju i o tom predlogu obavještava Ministarstvo finansija, organe iz drugih zemalja nadležne za superviziju i sanaciju članova grupe kojoj banka pripada, uključujući i tijelo nadležno za superviziju grupe na konsolidovanoj osnovi i organe nadležne za superviziju kreditnih institucija u zemlji u kojoj posluje filijala te banke, na način kojim se ne povrjeđuju pravila o razmjeni povjerljivih informacija.

Predlog za otvaranje postupka sanacije sadrži obrazloženje o ispunjenosti uslova iz stava 4 ovog člana.

Za banku za koju se, u skladu sa stavom 1 ovog člana, utvrdi da propada ili će vjerovatno propasti Centralna banka u ostvarivanju funkcije kontrole banaka može, u skladu sa zakonom kojim se uređuje poslovanje banaka, donijeti rješenje o oduzimanju dozvole za rad i pokretanju postupka stečaja, odnosno likvidacije, ako je planom sanacije utvrđeno da sanacija te banke nije neophodna u javnom interesu.

Za namjene stava 4 ovog člana, smatra se da je sanacija banke neophodna u javnom interesu ako je potrebno da se postigne jedan ili više ciljeva sanacije utvrđenih članom 5 ovog zakona, ako je srazmjeran tim ciljevima i ako se stečajem, odnosno likvidacijom banke, ne bi u jednakoj mjeri postigli ti ciljevi.

Odlučivanje o sanaciji banke

Član 20

O predlogu iz člana 19 stav 4 ovog zakona odlučuje organ za sanaciju, u roku od tri radna dana od dana prijema tog predloga.

U okviru nadležnosti Centralne banke kao organa za sanaciju, o predlogu iz stava 1 ovog člana odlučuje Savjet Centralne banke.

Rješenje o otvaranju postupka sanacije sadrži:

- 1) razloge za otvaranje postupka sanacije;
- 2) obrazloženje ispunjenja uslova za sanaciju uključujući i rezultate procjene vrijednosti;
- 3) mjeru sanacije koju organ za sanaciju namjerava da preduzme;
- 4) imenovanje sanacione uprave; i
- 5) dan, sat i minut otvaranja postupka sanacije.

Ako organ za sanaciju ne prihvati predlog za otvaranje postupka sanacije iz člana 19 stav 4 ovog zakona, dužan je da o tome odmah obavijesti podnosioca predloga koji će postupiti u skladu sa zakonom kojim se uređuje poslovanje banaka.

Ako više subjekata iste grupe koja nema članove sa sjedištem u drugoj zemlji ispunjavaju uslove za sanaciju, odnosno stečaj, a njihovo poslovanje kontroliše Centralna banka u ostvarivanju funkcije kontrole banaka, organ za sanaciju može donijeti jedno rješenje kojim će obuhvatiti sve članove te grupe koji ispunjavaju uslove za sanaciju i može imenovati istu sanacionu upravu za te subjekte.

Pri izboru mjera sanacije organ za sanaciju treba da uzme u obzir i mjere predviđene u planu sanacije usvojenom za tu banku ili grupu, osim ako, uzimajući u obzir okolnosti slučaja, procijeni da će se ciljevi sanacije efikasnije postići preduzimanjem mjera koje nijesu predviđene u planu sanacije.

Rješenje o otvaranju postupka sanacije organ za sanaciju je dužan da, bez odlaganja, dostavi banci na koju se rješenje odnosi, podnosiocu predloga za sanaciju, Ministarstvu finansija, organima iz drugih zemalja nadležnim za superviziju i sanaciju članova grupe kojoj banka pripada, uključujući i tijelo nadležno za superviziju grupe na konsolidovanoj osnovi, organima nadležnim za superviziju kreditnih institucija u zemlji u kojoj posluje filijala te banke i operaterima sistema u kojima banka učestvuje.

Preduzimanje mjera u fazi rane intervencije u skladu sa zakonom kojim se uređuje poslovanje banaka, nije predušlov za otvaranje postupka sanacije.

Danom donošenja rješenja o otvaranju postupka sanacije nad bankom prestaju da važe sve mjere preduzete prema banci u skladu sa zakonom kojim se uređuje poslovanje banaka.

Odlučivanje o sanaciji prekogranične grupe

Član 21

Pri izvršavanju ovlašćenja odlučivanja o sprovođenju sanacije grupe čiji nadređeni član ima sjedište u Crnoj Gori, a jedan ili više podređenih članova grupe ima sjedište u drugoj zemlji, organ za sanaciju će, u cilju usklađivanja aktivnosti i mjera za utvrđivanje tog zahtjeva, sarađivati sa organima drugih zemalja nadležnim za sanaciju tih podređenih članova grupe, u okviru ovlašćenja utvrđenim ovim zakonom i sporazuma o saradnji, zaključenih sa tim organima.

Za grupu za koju sanaciju sprovodi sanaciono tijelo iz druge zemlje, a čiji je podređeni član banka sa sjedištem u Crnoj Gori, organ za sanaciju će, u okvirima ovlašćenja utvrđenih ovim zakonom i zaključenim sporazumima o saradnji, sarađivati sa tim organom za sanaciju u cilju usklađivanja aktivnosti za sprovođenje sanacije te grupe.

Javno objavljivanje i dostavljanje rješenja i odluka u postupku sanacije

Član 22

Organ za sanaciju je dužan da na svojoj internet stranici objavi rješenje o otvaranju postupka sanacije i sva naknadna rješenja i odluke kojima se sprovodi rješenje o otvaranju postupka sanacije.

Izuzetno od stava 1 ovog člana, organ za sanaciju može umjesto određene odluke ili rješenja objaviti obavještenje koje sadrži samo ključne elemente tog akta, naročito ako se taj akt odnosi na fizička lica, odnosno mala i srednja privredna društva.

Banka je dužna da na svojoj internet stranici objavi rješenje o otvaranju postupka sanacije i sva naknadna rješenja i odluke kojima se sprovodi rješenje o otvaranju postupka sanacije.

Ako se akcije ili drugi vlasnički instrumenti ili dužnički instrumenti banke u sanaciji kotiraju na berzi, banka je dužna da o otvaranju postupka sanacije obavijesti tu berzu, koja je dužna da tu informaciju objavi u skladu sa pravilima berze.

Ako rješenje o otvaranju postupka sanacije odnosno naknadna rješenja i odluke kojima se sprovodi rješenje o otvaranju postupka sanacije predviđaju odlaganje, odnosno ograničenje iz čl. 77, 78 ili 79 ovog zakona, obavještenja o uslovima i periodu tog odlaganja ili ograničenja objavljuju se na način iz stava 1 ovog člana.

Rješenja iz čl. 77, 78 ili 79 ovog zakona organ za sanaciju, bez odlaganja, dostavlja Centralnoj banci u ostvarivanju funkcije kontrole banaka i Centralnoj depozitarnoj agenciji.

Ako se akcije ili drugi vlasnički instrumenti ili dužnički instrumenti banke u sanaciji ne kotiraju na berzi, objavljivanjem rješenja o otvaranju postupka sanacije na način iz stava 1 ovog člana smatra se da je vlasnicima tih instrumenata izvršeno dostavljanje tog rješenja.

Organ za sanaciju dužan je da banci u sanaciji dostavi sva rješenja i odluke koje donosi radi sprovođenja rješenja o otvaranju postupka sanacije, a banka u sanaciji dužna je da o tome odmah obavijesti lica na koje se rješenje odnosno odluka odnosi, u dijelu u kojem se rješenje odnosno odluka odnosi na ta lica.

Pravno dejstvo rješenja i odluka iz stava 8 ovog člana nastupa danom njihovog donošenja i od tog trenutka se može koristiti pravo na pravni lijek propisan članom 23 ovog zakona.

Pravo na pobijanje odluka organa za sanaciju

Član 23

Protiv rješenja o otvaranju postupka sanacije iz člana 20 stav 3 ovog zakona, kao i svih rješenja i odluka koje organ za sanaciju donosi u cilju sprovođenja rješenja o otvaranju postupka sanacije, nije dozvoljena žalba, a lice koje smatra da su mu tim aktima povrijeđena prava i pravni interesi može pokrenuti upravni spor, u roku od 30 dana od dana prijema tih akata.

Rok iz stava 1 ovog člana počinje teći istekom osmog dana od dana objavljivanja rješenja odnosno odluke na način utvrđen članom 22 stav 1 ovog zakona.

Podnošenje tužbe iz stava 1 ovog člana ne odlaže izvršenje rješenja o otvaranju postupka sanacije, odnosno ostalih rješenja i odluka koje organ za sanaciju donosi u cilju sprovođenja rješenja o otvaranju postupka sanacije, niti sud može izreći privremenu mjeru odlaganja izvršenja.

Nadležni sud o tužbi iz stava 1 ovoga člana odlučuje po hitnom postupku, a najkasnije u roku od 30 dana od dana njenog prijema.

Nadležni sud pri odlučivanju o tužbi koristi detaljnu i sveobuhvatnu procjenu finansijskog stanja banke koja je vršena do otvaranja postupka sanacije nad bankom.

Ako nadležni sud donese odluku kojom se djelimično ili u cjelosti poništava ili ukida rješenje o sanaciji ili drugi akt donesen na osnovu tog rješenja, efekti takve odluke ostaće na snazi do donošenja nove odluke koja će zamijeniti odluku koja je poništena, odnosno ukinuta, a organ za sanaciju, po prijemu od suda, može odrediti mjere radi umanjenja štete koja bi nastala daljom primjenom akta koji je poništen ili ukinut.

Naknada štete iz stava 6 ovog člana isplaćuje se na teret Sanacionog fonda.

Uslovi sanacije u vezi sa finansijskim institucijama i holdinzima

Član 24

Ako su za finansijsku instituciju iz člana 2 tačka 2 ovog zakona i njeno matično društvo koje podliježe kontroli na konsolidovanoj osnovi istovremeno ispunjeni uslovi za sanaciju iz člana 19 st. 1 i 4 ovog zakona, Centralna banka u ostvarivanju funkcije kontrole banaka može organu za sanaciju predložiti donošenje rješenja o otvaranju postupka sanacije te finansijske institucije.

Ako su za subjekt iz člana 2 tačka 3 ovog zakona i jednu ili više banaka koje su zavisna lica tog subjekta istovremeno ispunjeni uslovi za sanaciju iz člana 19 st. 1 i 4 ovog zakona, Centralna banka u ostvarivanju funkcije kontrole banaka može organu za sanaciju predložiti donošenje rješenja o otvaranju postupka sanacije nad tim subjektom.

Ako banka koja je zavisno lice subjekta iz stava 2 ovog člana ima sjedište u drugoj zemlji, a organ za sanaciju iz te druge zemlje je utvrdio da to zavisno lice ispunjava uslove za sanaciju po propisima te zemlje, organ za sanaciju može donijeti rješenje o otvaranju postupka sanacije nad tim subjektom.

Ako subjekt iz člana 2 tačka 3 ovog zakona ne ispunjava uslove utvrđene u članu 19 st. 1 i 4 ovog zakona, organ za sanaciju može donijeti rješenje o otvaranju postupka sanacije nad tim subjektom ako su ispunjeni sljedeći uslovi:

- 1) jedna ili više banaka koje su zavisno lice tog subjekta ispunjavaju uslove utvrđene u članu 19 st. 1 i 4 ovog zakona;
- 2) imovina i obaveze banaka iz tačke 1 ovog stava su takve da propadanje tih banaka može dovesti do propadanja grupe u cjelini; i
- 3) preduzimanje mjere prema subjektu iz člana 2 tačka 3 ovog zakona je neophodno za sanaciju banaka – zavisnih lica tog subjekta ili za sanaciju grupe u cjelini.

U slučajevima iz st. 2, 3 i 4 ovog člana, pri utvrđivanju uslova iz člana 19 st. 1 i 4 ovog zakona za jednu ili više banaka-zavisnih lica, kao i pri izvršenju ovlašćenja smanjenja vrijednosti ili konverzije relevantnih instrumenata kapitala, dozvoljeno je da se ne uzimaju u obzir prenosi kapitala ili gubitaka između subjekata u okviru grupe.

V. PROCJENA VRIJEDNOSTI IMOVINE I OBAVEZA

Procjena vrijednosti

Član 25

Prije preduzimanja mjera sanacije ili korišćenja ovlašćenja za otpis ili konverziju relevantnih instrumenata kapitala, organ za sanaciju je dužan da obezbijedi poštenu, opreznu i realnu procjenu vrijednosti imovine i obaveza banke ili drugog subjekta iz člana 2 ovog zakona.

Procjenu vrijednosti vrši procjenjivač koji je nezavisan od bilo kojeg tijela javne vlasti, organa za sanaciju, ili banke i drugog subjekta iz člana 2 ovog zakona (u daljem tekstu: nezavisni procjenjivač).

Cilj procjene vrijednosti iz stava 1 ovog člana je da se procijeni vrijednost imovine i obaveza banke ili drugog subjekta iz člana 2 ovog zakona koji ispunjavaju uslove iz člana 19 st. 1 i 4 ovog zakona.

Procjena iz stava 1 ovog člana vrši se u cilju:

- 1) pribavljanja informacija za utvrđivanje ispunjenosti uslova za sanaciju ili uslova za smanjenje vrijednosti ili konverziju instrumenata kapitala;
- 2) pribavljanja informacija za odlučivanje o preduzimanju odgovarajućih mjera sanacije prema banci ili drugom subjektu iz člana 2 ovog zakona, ako su ispunjeni uslovi za sanaciju;
- 3) pribavljanja informacija za odlučivanje o iznosu u kojem se poništavaju akcije ili se umanjuje vrijednost akcija ili drugih vlasničkih instrumenata, kao i iznosa u kojem se

umanjuje vrijednost relevantnih instrumenata kapitala ili njihova konverzija u instrumente redovnog osnovnog kapitala, ako se primjenjuje ovlašćenje za smanjenje vrijednosti ili konverziju relevantnih instrumenata kapitala;

- 4) pribavljanja informacija za odlučivanje o iznosu u kojem se smanjuje vrijednost ili konvertuju kvalifikovane obaveze, ako se primjenjuje instrument interne sanacije;
- 5) pribavljanja informacija za odlučivanje o imovini, pravima, obavezama ili akcijama ili drugim vlasničkim instrumentima koje je potrebno prenijeti, kao i za odlučivanje o vrijednosti svih naknada koje je potrebno platiti banci u sanaciji ili, zavisno od slučaja, akcionaru, ako se primjenjuje instrument prelazne banke ili instrument odvajanja imovine;
- 6) pribavljanja informacija za odlučivanje o imovini, pravima, obavezama ili akcijama ili drugim vlasničkim instrumentima koje je potrebno prenijeti, kao i pribavljanja informacija koje su organu za sanaciju potrebne za određivanje komercijalnih uslova u smislu člana 46 ovog zakona, ako se primjenjuje instrument prodaje;
- 7) obezbjeđivanja da su, u trenutku kada se primjenjuju instrumenti sanacije ili izvršavaju ovlašćenja za smanjenje vrijednosti ili konverziju relevantnih instrumenata kapitala, utvrđeni svi gubici za koje je potrebno umanjiti imovinu banke ili drugog subjekta iz člana 2 ovog zakona.

Nezavisni procjenjivač koji vrši procjenu vrijednosti iz stava 1 ovog člana, dužan je da tu procjenu zasniva na opreznim pretpostavkama koje uključuju i pretpostavke o stopama neispunjenja obaveza i značajnosti gubitaka, kao i ostalim uslovima iz ovog člana i propisa kojima se uređuje vrednovanje za ove namjene.

Pri procjeni vrijednosti iz stava 1 ovog člana, ne smije se polaziti od pretpostavke da će banka, odnosno drugi subjekt iz člana 2 ovog zakona pri preduzimanju mjere sanacije ili izvršavanju ovlašćenja za smanjenje vrijednosti ili konverzije relevantnih instrumenata kapitala, dobiti vanrednu javnu finansijsku pomoć ili hitnu pomoć za likvidnost od Centralne banke ili bilo kakvu pomoć za likvidnost od Centralne banke, dodijeljenu na osnovu nestandardnih instrumenata obezbjeđenja, roka dospijeća ili kamatnih uslova.

Pri izradi procjene iz stava 1 ovog člana mora se, bez obzira na instrument sanacije koji se primjenjuje, uzeti u obzir da:

- 1) organ za sanaciju i Sanacioni fond koji djeluje u skladu sa članom 97 ovog zakona, mogu da izvrše povraćaj svih razumnih i valjano nastalih izdataka od banke u sanaciji u skladu sa članom 44 stav 7 ovog zakona;
- 2) Sanacioni fond ima pravo na obračunatu kamatu ili naknadu za sve kredite ili garancije koji su banci dati u skladu sa članom 97 ovog zakona.

Izvještaj o procjeni iz stava 1 ovog člana treba da sadrži i podatke iz poslovnih knjiga i evidencija banke, odnosno drugog subjekta iz člana 2 ovog zakona, i to:

- 1) ažurirani bilans i izvještaj o finansijskoj poziciji;
- 2) analizu i procjenu računovodstvene vrijednosti imovine;
- 3) popis neizmirenih bilansnih i vanbilansnih obaveza sa naznakom odgovarajućih protivstavki i naznakom isplatnog reda kojem pripada ta obaveza u skladu sa propisima kojima se uređuje stečajni postupak nad bankama; i
- 4) ostale informacije od značaja za procjenu.

Organ za sanaciju može, radi donošenja odluke iz stava 4 tač. 5 ili 6 ovog člana od nezavisnog procjenjivača koji vrši procjenu zahtijevati da podatak iz stava 8 tačka 2 ovog člana dopuni analizom i procjenom tržišne vrijednosti imovine i obaveza banke, odnosno drugog subjekta iz člana 2 ovog zakona.

Procjena vrijednosti iz stava 1 ovog člana mora da sadrži podatak o tome kojem bi isplatnom redu pripalo pojedino potraživanje u skladu sa zakonom kojim se uređuje stečaj nad bankom, odnosno drugim subjektom iz člana 2 ovog zakona i procjenu efekata za svakog akcionara i povjerioca banke, odnosno drugog subjekta iz člana 2 ovog zakona, u slučaju da je nad bankom ili tim subjektom sproveden stečajni postupak, s tim da takva procjena ne smije uticati na primjenu načela iz člana 87 ovog zakona po kojem ni jedan povjerilac ne treba da bude doveden u nepovoljniji položaj u odnosu na položaj koji bi imao u stečajnom postupku.

Izuzetno, ako okolnosti pojedinog slučaja zahtijevaju hitno postupanje zbog kojih nije moguće izvršiti nezavisnu procjenu vrijednosti na način iz st. 8 i 10 ovog člana, organ za sanaciju je dužan da obezbijedi da nezavisni procjenjivač izvrši privremenu procjenu vrijednosti imovine i obaveza banke, odnosno drugog subjekta iz člana 2 ovog zakona.

Izuzetno od stava 1 ovog člana, u slučaju da zbog hitnosti postupka nije moguće obezbijediti nezavisnu procjenu vrijednosti, organ za sanaciju može samostalno da izvrši privremenu procjenu vrijednosti imovine i obaveza banke ili drugog subjekta iz člana 2 ovog zakona.

Privremena procjena vrijednosti iz st. 11 ili 12 ovog člana vrši se u skladu sa stavom 2 ovog člana i to u mjeri u kojoj je to moguće i izvodljivo u skladu sa st. 1, 8 i 10 ovog člana i uključuje i procjenu dodatnog kapitala za dodatne gubitke, koja mora biti adekvatno obrazložena.

Na osnovu konačne procjene vrijednosti izvršene u smislu stava 1 ovog člana ili privremene procjene vrijednosti iz st. 11 ili 12 ovog člana, organ za sanaciju može da

preduzme mjeru sanacije i da sprovede smanjenje vrijednosti ili konverziju relevantnih instrumenata kapitala, uključujući preuzimanje kontrole nad bankom ili drugim subjektom iz člana 2 ovog zakona nad kojima je otvoren postupak sanacije.

Procjena vrijednosti iz stava 14 ovog člana sastavni je dio odluke o otvaranju postupka sanacije ili izvršavanja ovlašćenja sanacije ili odluke o izvršavanju smanjenja vrijednosti ili konverzije relevantnih instrumenata kapitala.

Protiv procjene vrijednosti iz stava 14 ovog člana ne može se podnijeti tužba nadležnom sudu, već se ta procjena može pobijati tužbom protiv odluke iz stava 15 ovog člana, a u skladu sa članom 23 ovog zakona.

Naknadna procjena vrijednosti

Član 26

Ako je privremenu procjenu vrijednosti obavio nezavisni procjenjivač u skladu sa članom 25 stav 11 ovog zakona ili ako je privremenu procjenu vrijednosti izvršio organ za sanaciju u skladu sa članom 25 stav 12 ovog zakona i na osnovu tako izvršene procjene vrijednosti je doneseno rješenje o otvaranju postupka sanacije nad bankom ili drugim subjektom iz člana 2 ovog zakona, organ za sanaciju je dužan da, u što kraćem roku, obezbijedi da nezavisni procjenjivač izvrši naknadnu procjenu vrijednosti imovine i obaveza banke, odnosno drugog subjekta iz člana 2 ovog zakona.

Ako je u skladu sa članom 25 stav 11 ovog zakona privremenu procjenu vrijednosti obavio nezavisni procjenjivač ili ako je u skladu sa članom 25 stav 12 ovog zakona privremenu procjenu vrijednosti izvršio organ za sanaciju, a nije doneseno rješenje o otvaranju postupka sanacije nad bankom ili drugim subjektom iz člana 2 ovog zakona već je sprovedeno smanjenje vrijednosti ili konverzija relevantnih instrumenata kapitala, organ za sanaciju je dužan da, u što kraćem roku, obezbijedi da nezavisni procjenjivač izvrši naknadnu procjenu vrijednosti imovine i obaveza banke ili subjekta iz člana 2 ovog zakona.

Naknadna procjena vrijednosti iz st. 1 i 2 ovog člana može da se izvrši istovremeno sa procjenom vrijednosti iz člana 86 ovog zakona i od strane istog nezavisnog procjenjivača, ali se mora raditi o dvije samostalne procjene vrijednosti.

Naknadnom procjenom vrijednosti iz st. 1 i 2 ovog člana mora se obezbijediti:

- 1) da su procjenom utvrđeni svi gubici za koje je potrebno umanjiti imovinu banke odnosno drugog subjekta iz člana 2 ovog zakona i da su ti gubici u potpunosti evidentirani u njihovim poslovnim knjigama, i

- 2) pribavljanje informacija za donošenje rješenja iz stava 5 ovog člana o povećanju vrijednosti potraživanja povjerilaca čija je vrijednost smanjena, ili o povećanju naknade.

Ako je doneseno rješenje o otvaranju postupka sanacije nad bankom ili drugim subjektom iz člana 2 ovog zakona, a naknadnom procjenom vrijednosti iz ovog člana procijenjena neto vrijednost imovine banke, odnosno drugog subjekta iz člana 2 ovog zakona, je viša od neto vrijednosti njihove imovine iz privremene procjene vrijednosti izvršene u smislu člana 25 ovog zakona, organ za sanaciju može da:

- 1) poveća vrijednost potraživanja povjerilaca ili vlasnika relevantnih instrumenata kapitala kojima je vrijednost smanjena primjenom instrumenta interne sanacije, odnosno primjenom ovlašćenja iz poglavlja VI. ovog zakona, ili
- 2) naloži prelaznoj banci ili društvu za upravljanje imovinom isplatu dodatne naknade za imovinu, prava i obaveze banci u sanaciji, ili zavisno od slučaja, akcionarima - za akcije ili druge vlasničke instrumente.

Ako nije doneseno rješenje o otvaranju postupka sanacije nad bankom ili drugim subjektom iz člana 2 ovog zakona, a organ za sanaciju je sproveo smanjenje vrijednosti ili konverziju relevantnih instrumenata kapitala, pa je naknadnom procjenom vrijednosti iz ovog člana procijenjena neto vrijednost imovine tog subjekta viša od neto vrijednosti iz privremene procjene vrijednosti izvršene u smislu člana 25 ovog zakona, organ za sanaciju može da poveća vrijednost potraživanja povjerilaca ili vlasnika akcija ili drugih instrumenata kapitala kojima je vrijednost smanjena.

VI. SMANJENJE VRIJEDNOSTI ILI KONVERZIJA RELEVANTNIH INSTRUMENATA KAPITALA

Smanjenje vrijednosti ili konverzija relevantnih instrumenata kapitala

Član 27

Smanjenje vrijednosti ili konverzija relevantnih instrumenata kapitala može da se izvrši prije primjene mjera sanacije ili u kombinaciji sa mjerama sanacije, ako su ispunjeni uslovi za sanaciju.

Organ za sanaciju može da sprovede smanjenje vrijednosti ili konverziju relevantnih instrumenata kapitala u akcije ili druge vlasničke instrumente banaka i drugih subjekata iz člana 2 ovog zakona, ako utvrdi da je nastala jedna ili više sljedećih okolnosti:

- 1) banka neće moći da nastavi redovno poslovanje ako se ne izvrši smanjenje vrijednosti ili konverzija relevantnih instrumenata kapitala;
- 2) grupa neće moći da nastavi redovno poslovanje ako se ne izvrši smanjenje vrijednosti ili konverzija relevantnih instrumenata kapitala koje je emitovao podređeni član grupe sa sjedištem u Crnoj Gori, a koji se priznaju za potrebe ispunjavanja kapitalnih zahtjeva tog podređenog člana grupe i na konsolidovanoj osnovi;
- 3) grupa neće moći da nastavi redovno poslovanje ako se ne izvrši smanjenje vrijednosti ili konverzija relevantnih instrumenata kapitala koje je emitovao nadređeni član grupe sa sjedištem u Crnoj Gori, a koji se priznaju za potrebe ispunjavanja kapitalnih zahtjeva na pojedinačnoj osnovi tog nadređenog društva ili na konsolidovanoj osnovi grupe u kojoj je to društvo nadređeni član; ili
- 4) banci ili drugom subjektu iz člana 2 ovog zakona je potrebna vanredna javna finansijska pomoć.

U skladu sa stavom 2 ovog člana smatra se da banka, grupa, ili drugi subjekt iz člana 2 ovog zakona neće moći da nastavi redovno poslovanje ako se ne izvrši smanjenje vrijednosti ili konverzija relevantnih instrumenata kapitala, ako su ispunjeni uslovi iz tač. 1 i 3 ovog stava - za pojedinačnu banku ili iz tač. 2 i 3 ovog stava - za grupu:

- 1) Centralna banka u ostvarivanju funkcije kontrole banaka je u skladu sa članom 19 stav 1 ovog zakona utvrdila da banka ili drugi subjekt iz člana 2 ovog zakona propada ili će vjerovatno propasti;
- 2) Centralna banka, kao organ nadležan za kontrolu grupe na konsolidovanoj osnovi, utvrdila je da grupa ne ispunjava, ili postoje objektivne okolnosti koje upućuju da grupa u bliskoj budućnosti neće ispunjavati prudencione zahtjeve na konsolidovanoj osnovi, uključujući i okolnosti koje upućuju da je grupa ostvarila ili će vjerovatno ostvariti gubitke koji prelaze značajan dio ili cijeli iznos regulatornog kapitala grupe u mjeri koja opravdava preduzimanje supervizorske odnosno nadzorne mjere; i
- 3) imajući u vidu potrebno vrijeme i druge relevantne okolnosti, nije razumno očekivati da bi bilo koja druga mjera, uključujući mjere privatnog sektora ili nalaganje mjera kontrole što obuhvata i mjere u fazi rane intervencije, a nezavisno preduzima li se ona zajedno sa mjerama sanacije ili ne, u razumnom roku spriječila propast banke, grupe ili drugog subjekta iz člana 2 ovog zakona.

U slučaju smanjenja vrijednosti ili konverzije relevantnih instrumenata kapitala iz stava 2 tačka 2 ovog člana, vrijednost instrumenata kapitala koje je emitovalo podređeno društvo sa sjedištem u Crnoj Gori koji se priznaju za potrebe ispunjavanja kapitalnih zahtjeva tog podređenog društva i na konsolidovanoj osnovi neće biti smanjena za veći iznos niti će isti biti konvertovani po nepovoljnijim uslovima od instrumenata kapitala nadređenog društva istog nivoa kojima je smanjena vrijednost ili su konvertovani.

Sprovođenje smanjenja vrijednosti i konverzija relevantnih instrumenata kapitala

Član 28

Prije sprovođenja smanjenja vrijednosti instrumenata kapitala ili konverzije relevantnih instrumenata kapitala, organ za sanaciju je dužan da obezbijedi procjenu vrijednosti imovine i obaveza banke ili drugog subjekta iz člana 2 ovog zakona u skladu sa članom 25 ovog zakona.

Procjena vrijednosti iz stava 1 ovog člana osnova je za utvrđivanje iznosa smanjenja vrijednosti relevantnih instrumenata kapitala u cilju otpisa gubitka na teret instrumenata kapitala i za utvrđivanje nivoa konverzije relevantnih instrumenata kapitala u instrumente redovnog osnovnog kapitala u cilju uspostavljanja adekvatnog nivoa kapitala banke ili drugog subjekta iz člana 2 ovog zakona.

Organ za sanaciju sprovodi smanjenje vrijednosti ili konverziju relevantnih instrumenata kapitala prema redosljedu prvenstva koji je određen zakonom kojim se uređuje stečaj banaka, i to na sljedeći način:

- 1) gubici utvrđeni procjenom vrijednosti iz člana 25 ovog zakona se prvo pokrivaju smanjenjem stavki redovnog osnovnog kapitala u mjeri u kojoj je to moguće i sprovodivo na način iz člana 30 st. 1 i 2 ovog zakona;
- 2) gubici utvrđeni procjenom vrijednosti iz člana 25 ovog zakona koji nijesu pokriveni u smislu tačke 1 ovog stava pokrivaju se smanjenjem glavnice instrumenata dopunskog kapitala, pa se sprovodi konvertovanje tih instrumenata u instrumente osnovnog kapitala u mjeri u kojoj je to moguće i potrebno radi postizanja ciljeva sanacije iz člana 5 ovog zakona.

Ako je u skladu sa stavom 3 ovog člana smanjena vrijednost glavnice relevantnih instrumenata kapitala, to smanjenje ima sljedeće posljedice:

- 1) smanjenje je trajno, uz mogućnost povećanja vrijednosti u skladu sa mehanizmom nadoknade iz člana 26 stav 6 ili člana 59 stav 4 ovog zakona;
- 2) vlasnik relevantnog instrumenta kapitala nema prava po osnovu dijela vrijednosti instrumenta koja je smanjena ili konvertovana, osim:
  - prava na kamate i druga potraživanja po osnovu tog instrumenta obračunata na dan smanjenja vrijednosti ili konverzije relevantnog instrumenta kapitala,
  - prava na podnošenje tužbe nadležnom sudu, na koju se na odgovarajući način primjenjuje član 23 ovog zakona, i
  - prava iz st. 5 i 6 ovog člana.

Organ za sanaciju može banci ili drugom subjektu iz člana 2 ovog zakona da naloži emitovanje novih instrumenata redovnog osnovnog kapitala vlasnicima relevantnih

instrumenata kapitala čija je vrijednost smanjena sa ciljem konverzije tih instrumenata u smislu stava 3 ovog člana.

Relevantni instrumenti kapitala mogu se konvertovati u instrumente redovnog osnovnog kapitala samo ako su ispunjeni sljedeći uslovi:

- 1) te instrumente redovnog osnovnog kapitala emituje banka ili drugi subjekt iz člana 2 ovog zakona ili matično društvo banke ili drugog subjekta iz člana 2 ovog zakona uz prethodno odobrenje organa za sanaciju;
- 2) ti instrumenti redovnog osnovnog kapitala emituju se prije nego što ta banka ili drugi subjekt iz člana 2 ovog zakona emituje akcije ili druge vlasničke instrumente za sprovođenje državne pomoći ulaganjem u regulatorni kapital;
- 3) ti instrumenti redovnog osnovnog kapitala dodjeljuju se i prenose bez odlaganja nakon izvršenja ovlašćenja smanjenja vrijednosti ili konverzije relevantnih instrumenata kapitala;
- 4) stopa konverzije kojom se određuje broj instrumenata redovnog osnovnog kapitala koji se dodjeljuju za svaki relevantni instrument kapitala u skladu je sa načelima iz člana 31 ovog zakona.

U cilju obezbjeđivanja instrumenata redovnog osnovnog kapitala u skladu sa stavom 2 ovog člana organ za sanaciju može da naloži banci ili drugom subjektu iz člana 2 ovog zakona da pribavi sva potrebna prethodna odobrenja za emitovanje potrebnog broja instrumenata redovnog osnovnog kapitala.

Postupanje organa za sanaciju

Član 29

Rješenje o smanjenju vrijednosti ili konverziji relevantnih instrumenata kapitala donosi organ za sanaciju, kao mjerodavni organ

U okviru nadležnosti Centralne banke kao organa za sanaciju, rješenje iz stava 1 ovog člana donosi Savjet Centralne banke.

Rješenje iz stava 1 ovog člana sadrži:

- 1) iznos gubitka za koji se smanjuju sve rezerve i zadržana dobit banke ili drugog subjekta iz člana 2 ovog zakona;
- 2) smanjenje osnovnog kapitala banke ili drugog subjekta iz člana 2 ovog zakona;
- 3) smanjenje glavnice relevantnih instrumenata kapitala koji nijesu uključeni u tačku 2 ovog stava; ili

4) povećanje osnovnog kapitala.

Rješenjem o smanjenju osnovnog kapitala iz stava 3 tačka 2 ovog člana vrši se smanjenje osnovnog kapitala poništavanjem akcija, uz navođenje iznosa osnovnog kapitala koji se odnosi na poništene akcije i osnovni kapital nakon smanjenja.

Ako je iznos gubitka veći od iznosa osnovnog kapitala banke, donosi se rješenje o smanjenju glavnice relevantnih instrumenata kapitala iz stava 3 tačka 3 ovog člana.

Rješenje o povećanju osnovnog kapitala iz stava 3 tačka 4 ovog člana sadrži iznos za koji se povećava osnovni kapital, kao i nominalni iznos akcija, njihovu vrstu i klasu i iznos na koji se emituju, odnosno iznose novih osnovnih uloga, prava koja se ulažu, lica koja će ih uložiti i broj akcija koje se na taj način stiču.

Smatra se da je osnovni kapital smanjen, odnosno povećan danom donošenja rješenja iz stava 1 ovog člana.

Donošenjem rješenja iz stava 1 ovog člana kojim se povećava osnovni kapital, nove akcije se smatraju preuzetim od strane vlasnika relevantnih instrumenata kapitala koji se konvertuju i od tog momenta se smatra da su akcije odnosno uloženi uplaćeni i da je sprovedeno povećanje osnovnog kapitala.

Organ za sanaciju, najkasnije sljedećeg radnog dana od dana donošenja rješenja iz stava 1 ovog člana, podnosi odgovarajuću prijavu za upis promjene kapitala u CRPS.

Rješenje iz stava 1 ovog člana se, pri upisu promjene kapitala u CRPS, tretira kao izmjena statuta banke, odnosno drugog subjekta iz člana 2 ovog zakona u dijelu koji se odnosi na visinu osnovnog kapitala, broj emitovanih akcija i njihovu nominalnu vrijednost.

Rješenje iz stava 1 ovog člana organ za sanaciju, najkasnije sljedećeg radnog dana od dana donošenja, dostavlja Centralnoj depozitarnoj agenciji, koja je dužna da bez odlaganja izvrši odgovarajući upis.

Za emitovanje novih akcija na osnovu rješenja iz stava 1 ovog člana kojim se povećava osnovni kapital, banka ili drugi subjekt iz člana 2 ovog zakona ne objavljuju prospekt, a vlasnici akcija za koje je sprovedeno smanjenje osnovnog kapitala nemaju pravo prvenstva pri upisu akcija.

Postupanje prema akcionarima pri smanjenju vrijednosti ili konverziji relevantnih instrumenata kapitala

Član 30

Organ za sanaciju je ovlašten da pri sprovođenju smanjenja vrijednosti ili konverzije relevantnih instrumenata kapitala, u odnosu na akcionare:

- 1) sprovede smanjenje osnovnog kapitala poništenjem postojećih akcija ili drugih vlasničkih instrumenata;
- 2) pod uslovom da je, u skladu sa procjenom vrijednosti sprovedenom na osnovu člana 25 ovog zakona, imovina banke u sanaciji veća od njenih obaveza, izvrši razvodnjavanje akcionarske strukture konverzijom u instrumente redovnog osnovnog kapitala relevantnih instrumenata kapitala koje je emitovala banka, u skladu sa ovlašćenjem iz člana 72 stav 1 tačka 7 ovog zakona.

Razvodnjavanje iz stava 1 tačka 2 ovog člana vrši se po stopi konverzije kojom se značajno razvodnjava postojeća akcionarska struktura.

Mjere iz stava 1 ovog člana odnose se i na akcionare koji su vlasnici instrumenata redovnog osnovnog kapitala, a koji su emitovani ili im dodijeljeni:

- 1) na osnovu konverzije dužničkih instrumenata u akcije ili druge vlasničke instrumente u skladu sa ugovorenim uslovima prvobitnih dužničkih instrumenata prilikom nastupanja događaja koji je prethodio ili je nastupio istovremeno sa donošenjem rješenja o otvaranju postupka sanacije; i
- 2) na osnovu konverzije relevantnih instrumenata kapitala u instrumente redovnog osnovnog kapitala u skladu sa članom 28 ovog zakona.

Organ za sanaciju pri odlučivanju o mjeri koju će preduzeti u skladu sa stavom 1 ovog člana uzima u obzir:

- 1) da li je procjena vrijednosti sprovedena u skladu sa članom 25 ovog zakona;
- 2) iznos u kojem, prema procjeni organa za sanaciju, stavke redovnog osnovnog kapitala moraju biti smanjene i vrijednost relevantnih instrumenata kapitala mora biti smanjena ili ti instrumenti moraju biti konvertovani u skladu sa članom 28 stav 3 ovog zakona; i
- 3) ukupni iznos koji je procijenio na način iz člana 59 ovog zakona.

U slučajevima kada zbog konverzije relevantnih instrumenata kapitala dolazi do sticanja ili povećanja kvalifikovanog učešća iznad nivoa za koji postoji odgovarajuće odobrenje, Centralna banka u ostvarivanju funkcije kontrole banaka, po službenoj dužnosti, u najkraćem roku sprovodi postupak odlučivanja o izdavanju odgovarajućeg odobrenja, u skladu sa zakonom kojim se uređuje poslovanje banaka, a u cilju brže primjene konverzije relevantnih instrumenata kapitala i omogućavanja da se mjerom sanacije ostvare njihni ciljevi.

Ako postupak odlučivanja o odobrenju za sticanje kvalifikovanog učešća nije okončan do dana početka konverzije relevantnih instrumenata kapitala, ili ako je taj postupak

okončan donošenjem rješenja kojim se ne izdaje odobrenje, na sva sticanja ili povećanja kvalifikovanog učešća od strane sticaoca, a koja proizilaze iz konverzije relevantnih instrumenata kapitala, primjenjuje se član 47 st. 5 do 10 ovog zakona.

Pravo na glas i druga upravljačka prava na osnovu vlasničkih instrumenata iz stava 6 ovog člana ima organ za sanaciju, s tim što taj organ nema obavezu da koristi pravo na glas, niti je odgovoran ako to pravo nije koristio tokom perioda sanacije.

Stopa konverzije

Član 31

Ako organ za sanaciju postupuje u skladu sa članom 27 stav 2 ovog zakona može da primijeni različitu stopu konverzije na različite kategorije relevantnih instrumenata kapitala i obaveza u skladu sa jednim ili oba načela iz st. 2 i 3 ovog člana.

Stopa konverzije mora da odražava odgovarajuću naknadu pogođenom povjeriocu za svaki gubitak koji je pretrpio zbog smanjenja vrijednosti ili konverzije iz stava 1 ovog člana.

Ako organ za sanaciju primjenjuje različite stope konverzije u skladu sa stavom 1 ovog člana, stopa konverzije koja se primjenjuje na obaveze koje u stečajnom postupku ulaze u više isplatne redove i imaju pravo prvenstva pri namirenju u stečajnom postupku biće viša od stope konverzije za obaveze koje ulaze u niže isplatne redove.

Centralna banka svojim propisom uređuje bliže uslove za određivanje stope konverzije.

VII. SANACIONA UPRAVA

Sanaciona uprava

Član 32

Sanacionu upravu imenuje organ za sanaciju.

Sanaciona uprava ima najmanje dva člana, od kojih je jedan predsjednik sanacione uprave.

Član sanacione uprave može biti lice koje ispunjava uslove utvrđene zakonom kojim se uređuje poslovanje banaka za člana odbora direktora banke.

Imenovanje sanacione uprave

Član 33

Sanaciona uprava imenuje se rješenjem o otvaranju postupka sanacije, a organ za sanaciju može istim rješenjem imenovati i asistente sanacione uprave koji će obavljati pomoćne,

administrativne i tehničke poslove po nalogu sanacione uprave, s tim što asistenti sanacione uprave nijesu članovi sanacione uprave.

Rješenje o otvaranju postupka sanacije, u dijelu kojim se imenuje sanaciona uprava, kao minimum, sadrži odredbe o:

- 1) imenovanju predsjednika i članova sanacione uprave;
- 2) imenovanju asistenata sanacione uprave;
- 3) periodu trajanja mandata sanacione uprave; i
- 4) sadržaju i rokovima za dostavljanje izvještaja organu za sanaciju u vezi sa ekonomskim i finansijskim stanjem banke i mjerama koje je sanaciona uprava sprovela prilikom izvršavanja svojih dužnosti, na početku i na kraju mandata, kao i u redovnim vremenskim intervalima koje odredi organ za sanaciju.

Sanaciona uprava i asistenti sanacione uprave imenuju se na period koji ne može biti duži od 12 mjeseci, s tim da organ za sanaciju izuzetno može, jednom ili više puta, produžiti taj period za ukupno najviše 12 mjeseci, ako utvrdi da i dalje postoje razlozi za imenovanje sanacione uprave.

Upis promjena u CRPS

Član 34

Imenovanje sanacione uprave i promjena lica ovlašćenih za zastupanje banke u sanaciji upisuje se u CRPS.

Prijavu za upis podataka iz stava 1 ovog člana podnosi sanaciona uprava u roku od dva radna dana od dana donošenja rješenja o otvaranju postupka sanacije.

Pravne posljedice imenovanja sanacione uprave

Član 35

Danom donošenja rješenja o otvaranju postupka sanacije prestaju sva ovlašćenja dotadašnjih članova odbora direktora kao upravljačkog tijela i izvršnih direktora kao višeg menadžmenta banke, kao i ovlašćenja skupštine akcionara banke u sanaciji.

Sanaciona uprava ima sva ovlašćenja akcionara banke, odbora direktora i izvršnih direktora banke u sanaciji, koja ostvaruje pod kontrolom organa za sanaciju.

Danom donošenja rješenja o otvaranju postupka sanacije članovima odbora direktora banke prestaje funkcija na koju su imenovani, a izvršnim direktorima prestaje dužnost na koju su izabrani, a prestaju da važe i ugovori na osnovu kojih su ova lica bila zaposlena u banci.

U slučaju iz stava 3 ovog člana dotadašnji članovi odbora direktora i izvršni direktori gube pravo na isplatu otpremnine i varijabilnih primanja, nezavisno od toga da li je

ostvarivanje takvih prava bilo ugovoreno sa bankom ili je proizlazilo iz drugog akta banke.

Prava i obaveze članova sanacione uprave

Član 36

Prava i obaveze članova sanacione uprave počinju danom donošenja rješenja o otvaranju postupka sanacije, bez obzira na vrijeme upisa odgovarajućih promjena u CRPS.

Članovi sanacione uprave zastupaju banku u sanaciji pojedinačno.

Članovi i asistenti sanacione uprave imaju pravo na naknadu za svoj rad, čiji iznos utvrđuje organ za sanaciju, a koja se isplaćuje na teret banke u sanaciji, a ako to nije moguće isplata se vrši na teret sanacionog fonda.

Obaveze sanacione uprave

Član 37

Sanaciona uprava dužna je da preduzima sve potrebne mjere za ostvarivanje ciljeva sanacije iz člana 5 ovog zakona i sprovodi mjere sanacije u skladu sa rješenjem o otvaranju postupka sanacije.

Mjere iz stava 1 ovog člana mogu uključivati naročito: povećanje kapitala, promjenu vlasničke strukture banke ili preuzimanje imovine, prava ili obaveza banke u sanaciji od strane banaka koje su finansijski i organizaciono stabilne, a u skladu sa odabranim instrumentima sanacije.

Obaveze iz stava 1 ovog člana, ukoliko se razlikuju od drugih obaveza koje proizilaze iz propisa ili internih akata banke, imaju prioritet u odnosu na te druge obaveze.

Obaveze iz stava 2 ovog člana koje proizilaze iz drugih propisa odnosno internih akata banke, sanaciona uprava je dužna da izvrši odmah po prestanku razloga zbog kojih bi njihovo izvršavanje predstavljalo smetnju sa izvršavanje obaveza iz stava 1 ovog člana.

Nalozi i uputstva sanacionoj upravi

Član 38

Organ za sanaciju je ovlašćen da sanacionoj upravi izdaje pisane naloge i uputstva.

Sanaciona uprava je dužna da postupa po nalogima i uputstvima organa za sanaciju i da ga redovno izvještava o izvršenju naloga i uputstava, a naročito o ekonomskom i finansijskom stanju banke i mjerama koje je sprovela prilikom izvršavanja svojih dužnosti, a u rokovima utvrđenim rješenjem o otvaranju postupka sanacije.

Sanaciona uprava dužna je da bez odlaganja obavijesti organ za sanaciju o svim okolnostima koje mogu negativno uticati na ostvarenje ciljeva sanacije iz člana 5 ovog zakona i sprovođenje mjera sanacije u skladu sa rješenjem o otvaranju postupka sanacije.

Odgovornost za štetu

Član 39

Sanaciona uprava i asistenti sanacione uprave ne odgovaraju za štetu koja nastane pri obavljanju dužnosti u skladu sa ovim zakonom, osim ako je šteta prouzrokovana namjerno ili krajnjom nepažnjom.

Obaveza saradnje sa sanacionom upravom

Član 40

Dosadašnji članovi odbora direktora, izvršni direktori i druga lica sa posebnim ovlašćenjima i odgovornostima u banci u sanaciji dužni su da sanacionoj upravi i asistentima sanacione uprave odmah omoguće pristup cjelokupnoj poslovnoj i ostaloj dokumentaciji banke i sačine zapisnik o primopredaji poslova.

Lica iz stava 1 ovog člana dužna su da sanacionoj upravi ili pojedinom članu sanacione uprave daju sva pojašnjenja ili dodatne izvještaje o poslovanju banke.

Zaposleni u banci u sanaciji dužni su da saraduju sa sanacionom upravom i asistentima sanacione uprave.

Član sanacione uprave ima pravo da udalji sa rada lice koje onemogućava njegov rad i da, ako je potrebno, traži pomoć nadležnog organa unutrašnjih poslova.

Razrješenje članova sanacione uprave

Član 41

Organ za sanaciju će, tokom trajanja mandata sanacione uprave, razriješiti člana ili asistenta sanacione uprave ako ne obavlja svoju dužnost ili je ne obavlja na zadovoljavajući način, kao i zbog drugih opravdanih razloga i imenovati novog člana ili asistenta sanacione uprave, čiji mandat može trajati najduže do isteka započetog mandata člana ili asistenta sanacione uprave kojeg zamjenjuje.

Ako je Centralna banka u ostvarivanju funkcije kontrole banaka u postupku kontrole utvrdila da član sanacione uprave više ne ispunjava uslove za imenovanje ili ne obezbjeđuje zakonito poslovanje banke u sanaciji, o tome će bez odlaganja obavijestiti organ za sanaciju, radi postupanja u skladu sa stavom 1 ovog člana.

Prestanak mandata sanacione uprave

Član 42

Mandat sanacione uprave prestaje:

- 1) danom prijema rješenja o okončanju postupka sanacije;
- 2) istekom roka na koji je imenovana; ili
- 3) danom donošenja rješenja o oduzimanju dozvole za rad banke u sanaciji.

Danom prestanka mandata sanacione uprave prestaje i mandat asistenata sanacione uprave.

Imenovanje sanacione uprave za grupu

Član 43

Ako je potrebno imenovati sanacionu upravu kod više članova grupe sa sjedištem u Crnoj Gori, organ za sanaciju može imenovati istu sanacionu upravu za neke ili sve članove grupe koje su u sanaciji, radi olakšavanja sprovođenja mjera za ponovno uspostavljanje finansijske stabilnosti tih članova grupe.

VIII. INSTRUMENTI SANACIJE

8.1. Opšte odredbe

Opšta pravila sanacije

Član 44

Organ za sanaciju primjenjuje na banke u sanaciji jedan ili više sljedećih instrumenata sanacije:

- 1) instrument prodaje imovine prava i obaveza banke u sanaciji (u daljem tekstu: instrument prodaje);
- 2) instrument prelazne banke;
- 3) instrument odvajanja imovine; i
- 4) instrument interne sanacije (»bail in«).

Organ za sanaciju primjenjuje instrument sanacije pojedinačno ili u kombinaciji sa drugim instrumentom sanacije.

Izuzetno od stava 2 ovog člana, organ za sanaciju primjenjuje instrument odvajanja imovine samo u kombinaciji sa drugim instrumentom sanacije.

Instrumenti sanacije iz stava 1 tač. 1 i 2 ovoga člana koriste se za prenos imovine, prava ili obaveza banke u sanaciji.

U slučaju djelimičnog prenosa, organ za sanaciju najkasnije do donošenja rješenja o okončanju postupka sanacije, podnosi Centralnoj banci u ostvarivanju funkcije kontrole

banaka predlog za oduzimanje dozvole za rad i otvaranje stečajnog postupka nad bankom u sanaciji u kojoj je ostao nepreneseni dio imovine, prava i obaveza.

Radi ostvarivanja ciljeva sanacije, a u skladu sa načelima sanacije iz člana 6 ovog zakona, stečajni upravnik je dužan da stečajni postupak sprovede u razumnom roku, a na način da omogući primaocu nastavak prenesenih aktivnosti, odnosno usluga u skladu sa članom 74 ovog zakona.

Organ za sanaciju, Ministarstvo finansija i Sanacioni fond iz člana 95 ovog zakona imaju pravo na naknadu svih razumnih troškova u vezi sa primjenom instrumenata sanacije, ovlašćenja za sanaciju ili državnih instrumenata finansijske stabilizacije, na jedan ili više sljedećih načina:

- 1) umanjnjem bilo koje naknade koju je primalac platio banci u sanaciji ili akcionarima;
- 2) od banke u sanaciji u svojstvu povlašćenog povjerioca; ili
- 3) od svih prihoda kao rezultata prestanka statusa, odnosno likvidacijom ili stečajem prelazne banke ili subjekta upravljanja imovinom, u svojstvu povlašćenog povjerioca, na način kako je propisima uređeno pravo razlučnog povjerioca.

Izuzetno od odredbi zakona kojim se uređuje stečajni postupak, ako je nad bankom u sanaciji otvoren stečajni postupak, pravne radnje prenosa imovine, prava ili obaveza sa banke u sanaciji na drugi subjekt primjenom instrumenta sanacije ili izvršavanjem ovlašćenja za sanaciju ili državnih instrumenata finansijske stabilizacije ne mogu se pobijati niti oglasiti ništavnim.

Ako je otvoren postupak sanacije nad bankom ili drugim subjektom iz člana 2 ovog zakona, organ za sanaciju može primijeniti dodatne instrumente i ovlašćenja koji su usklađeni sa ciljevima sanacije i opštim načelima iz čl. 5 i 6 ovog zakona, s tim da primjena tih ovlašćenja ne predstavlja prepreku efikasnoj sanaciji prekogranične grupe.

Organ za sanaciju može tražiti finansiranje iz alternativnih izvora finansiranja korišćenjem državnih instrumenata finansijske stabilizacije iz poglavlja VIII. ovog zakona, isključivo u slučaju sistemske krize, i to ako su ispunjena oba sljedeća uslova:

- 1) da su akcionari, imaoi odgovarajućih instrumenata kapitala i kvalifikovanih obaveza doprinijeli pokriću gubitaka i dokapitalizaciji otpisom, konverzijom ili na drugi način i to u iznosu od najmanje 8 % ukupnih obaveza, uključujući regulatorni kapital banke u sanaciji prema izračunu u trenutku preduzimanja mjere sanacije u skladu sa procjenom vrijednosti koja je sprovedena u skladu sa članom 25 ovog zakona, i
- 2) da je to finansiranje u skladu sa zakonom kojim se uređuje državna pomoć.

Pri primjeni instrumenata sanacije ne primjenjuju se odredbe zakona kojim se uređuje poslovanje privrednih društava, u dijelu koji se odnosi na:

- 1) obavezu revizije povećanja kapitala ulozima u stvarima i pravima, kao ni posebne uslove povećanja kapitala ulozima u stvarima i pravima bez revizije tog povećanja osnivačkog kapitala;
- 2) obavezu sazivanja skupštine akcionara;
- 3) obavezu donošenja odluke skupštine o povećanju, odnosno smanjenju kapitala i objavljivanje te odluke;
- 4) saglasnost akcionara svake klase akcija koje daju pravo glasa na odluku skupštine o povećanju odnosno smanjenju kapitala društva;
- 5) pravo prioriteta postojećih akcionara na sticanje novih akcija banke;
- 6) zaštitu povjerilaca pri smanjenju kapitala banke;
- 7) poništavanje akcija;
- 8) druge odredbe koje su na bilo koji način suprotne postizanju ciljeva sanacije.

Pri primjeni instrumenata sanacije ne primjenjuju se odredbe zakona kojim se uređuje finansijsko obezbjeđenje, u dijelu koji se odnosi na naplatu iz instrumenata finansijskog obezbjeđenja, pravo korišćenja instrumenata finansijskog obezbjeđenja, priznavanje obezbjeđenja prenosom instrumenta finansijskog obezbjeđenja i odredbe o prijevremenom prestanku obaveza.

Pri primjeni instrumenata sanacije ne primjenjuju se odredbe zakona kojim se uređuje preuzimanje akcionarskih društava u dijelu koji se odnosi na obaveznu ponudu za preuzimanje.

Pri primjeni instrumenata sanacije, CRPS bez odlaganja upisuje promjene koje proizilaze iz odluka organa za sanaciju.

Za vrijeme trajanja postupka sanacije akcionari, odnosno druga lica nemaju nikakva prava iz akcija ili drugih vlasničkih instrumenata banke u sanaciji.

Centralna banka u ostvarivanju funkcije kontrole banaka može dozvoliti banci u sanaciji da određeno vrijeme nije dužna da ispunjava jedan ili više zahtjeva iz propisa kojima se uređuje poslovanje banaka.

Nakon prestanka razloga za otvaranje postupka sanacije, odnosno nakon što su sprovedene sve potrebne mjere sanacije, organ za sanaciju je dužan da, nakon savjetovanja sa Centralnom bankom u ostvarivanju funkcije kontrole banaka, donese rješenje o okončanju postupka sanacije.

8.2. Instrument prodaje

Korišćenje instrumenta prodaje

Član 45

Organ za sanaciju može sticaocu, izuzev prelaznoj banci, prodati:

- 1) cjelokupnu imovinu ili obaveze banke u sanaciji, ili njihov dio, i/ili
- 2) akcije ili druge vlasničke instrumente koje je emitovala banka u sanaciji.

Ako je rješenjem o otvaranju postupka sanacije određeno da se sanacija sprovodi putem instrumenta prodaje imovine, prava ili obaveza banke u sanaciji, u cjelosti ili djelimično, organ za sanaciju donosi odgovarajuću odluku o prodaji i ovlašćuje sanacionu upravu za sprovođenje te prodaje.

Ako je rješenjem o sanaciji određeno da se sanacija sprovodi korišćenjem instrumenta prodaje akcija ili drugih vlasničkih instrumenata izdatih od strane banke u sanaciji organ za sanaciju donosi odluku o prodaji tih vlasničkih instrumenata određenom kupcu.

Za prodaju iz stava 1 ovog člana nije potrebna saglasnost akcionara banke u sanaciji, povjerilaca ili bilo kojeg drugog lica.

O odluci o prodaji iz st. 2 ili 3 ovog člana banka u sanaciji je dužna da bez odlaganja obavijesti lica na koja se odluka odnosi u dijelu u kojem se ta odluka odnosi na ta lica.

Organ za sanaciju može prodaju iz st. 2 i 3 ovog člana izvršiti odjednom ili iz više puta.

Kupac koji je u skladu sa ovim članom stekao vlasničke instrumente banke u sanaciji ima sva imovinska prava iz tih vlasničkih instrumenata, a u odnosu na prava na glas i druga upravljačka prava primjenjuje se član 47 stav 8 ovog zakona.

Pravila i uslovi prodaje

Član 46

Na postupak prodaje iz člana 45 stav 1 ovog zakona ne primjenjuju se odredbe propisa kojim se uređuje poslovanje privrednih društava i tržište kapitala, u dijelu u kojem su suprotni ovom članu i svrsi instrumenta prodaje.

Prodaja iz člana 45 st. 2 i 3 ovog člana sprovodi se po tržišnim uslovima, a organ za sanaciju, uzimajući u obzir okolnosti svakog konkretnog slučaja, preduzima sve potrebne radnje za postizanje najboljih mogućih uslova prodaje, polazeći od procjene vrijednosti sprovedene u skladu sa članom 25 ovog zakona, odnosno, ako je primjenljivo, u skladu sa članom 26 ovog zakona.

Iznos dobijen prodajom, umanjen za iznose utvrđene u skladu sa članom 44 stav 7 ovog zakona, organ za sanaciju isplaćuje:

- 1) vlasnicima akcija ili drugih vlasničkih instrumenata, ako je prodaja tih akcija ili drugih vlasničkih instrumenata izvršena prenosom tih instrumenata sa vlasnika instrumenata na kupca; i
- 2) banci u sanaciji ako je prodaja imovine, prava ili obaveza banke u sanaciji, u cjelosti ili djelimično, izvršena prenosom sa banke u sanaciji na kupca.

Po izvršenoj prodaji iz člana 45 st. 2 ili 3 ovog zakona organ za sanaciju može odlučiti da sa kupcem zaključi ugovor kojim kupac prenesenu imovinu, prava i/ili obaveze vraća banci u sanaciji, ili akcije ili druge vlasničke instrumente vraća akcionarima, a banka u sanaciji ili akcionari su dužni da preuzmu svu takvu imovinu, prava ili obaveze, odnosno akcije ili druge vlasničke instrumente.

Obaveze kupaca

Član 47

U slučaju prodaje imovine, prava ili obaveza banke u sanaciji kupac mora u trenutku prodaje imati sva potrebna odobrenja za pružanje usluga koje su predmet prodaje.

U slučaju prodaje postojećih akcija, kao i u slučaju upisa novoemitovanih akcija ili drugih vlasničkih instrumenata banke u sanaciji, kupac koji tom kupovinom stiče kvalifikovano učešće u banci u sanaciji dužan je da, u trenutku kupovine, ima odobrenje za sticanje kvalifikovanog učešća u skladu sa zakonom kojim se uređuje poslovanje banaka.

Centralna banka u ostvarivanju funkcije kontrole banaka, dužna je da o zahtjevu za sticanje kvalifikovanog učešća odluči u roku od 15 dana od dana podnošenja urednog zahtjeva.

Izuzetno od stava 3 ovog člana, ako bi se odlaganjem prodaje onemogućilo ostvarivanje ciljeva sanacije, organ za sanaciju može izvršiti prodaju prije isteka roka za odlučivanje o zahtjevu iz stava 3 ovog člana, a Centralna banka u ostvarivanju funkcije kontrole banaka o zahtjevu za sticanje kvalifikovanog učešća odlučuje naknadno.

U slučaju da kupac nije ispunio uslov iz stava 2 ovog člana, protiv tog lica se neće preduzimati mjere koje se u skladu sa zakonom kojim se uređuje poslovanje banaka, preduzimaju u slučaju sticanja kvalifikovanog učešća u banci bez prethodnog odobrenja Centralne banke.

Rješenje po zahtjevu za izdavanje odobrenja za sticanje kvalifikovanog učešća Centralna banka u ostvarivanju funkcije kontrole banaka bez odlaganja dostavlja podnosiocu zahtjeva i organu za sanaciju.

Ako je kupac stekao kvalifikovano učešće u skladu sa stavom 4 ovog člana, ugovor o prodaji proizvodi pravno dejstvo i prenos vlasništva se može izvršiti, a kupac stiče sva

imovinska prava iz tih vlasničkih instrumenata, dok glasačka i druga upravljačka prava po osnovu tih vlasničkih instrumenata stiće organ za sanaciju, s tim što nema obavezu da koristi ta prava, niti može biti odgovoran ako ta prava nije koristio u periodu sanacije banke.

U slučaju iz stava 7 ovog člana, nakon dobijanja odobrenja za sticanje kvalifikovanog učešća, odnosno po donošenju odluke o prodaji - ako odobrenje nije potrebno, glasačka prava po osnovu tih vlasničkih instrumenata prelaze sa organa za sanaciju na sticaoca.

Ako Centralna banka u ostvarivanju funkcije kontrole banaka rješenjem iz stava 6 ovog člana odbije zahtjev za izdavanje odobrenja za sticanje kvalifikovanog učešća u banci, glasačka i druga upravljačka prava po osnovu akcija zadržava organ za sanaciju i može naložiti sticaocu prodaju tih akcija u određenom roku i o tome obavijestiti Centralnu banku kao nadležno tijelo za kontrolu banaka.

Ako sticalac akcija u naloženom roku ne proda akcije ili druge vlasničke instrumente Centralna banka u ostvarivanju funkcije kontrole banaka će, uz saglasnost organa za sanaciju preduzeti mjere koje se u skladu sa zakonom kojim se uređuje poslovanje banaka, preduzimaju u slučaju sticanja kvalifikovanog učešća u banci bez prethodnog odobrenja Centralne banke.

Prenosi izvršeni korišćenjem instrumenta prodaje podliježu zaštitnim mjerama u skladu sa odredbama poglavlja XI. ovog zakona.

Kupac iz stava 1 ovog člana se može koristiti pravom članstva i pristupa platnim sistemima, sistemu poravnanja finansijskih instrumenata, berzi i sistemu zaštite depozita banke u sanaciji, pod uslovom da ispunjava uslove za učestvovanje u takvim sistemima, s tim što pristup tim sistemima ne može biti uskraćen ako kupac ne posjeduje rejting agencije za kreditni rejting ili ako taj rejting nije u skladu sa nivoom rejtinga potrebnim za pristup tim sistemima.

Izuzetno od stava 12 ovog člana ako kupac ne ispunjava uslove za članstvo i pristup sistemima iz tog stava, nadležni organi mogu odobriti da se ta prava ostvaruju u periodu ne dužem od 24 mjeseca od prodaje imovine, prava i obaveza banke u sanaciji, s tim da se taj rok može produžiti na zahtjev kupca.

Akcionari ili povjerioci banke u sanaciji i druga lica čija imovina, prava ili obaveze nijesu prodati korišćenjem instrumenta prodaje, nemaju nikakva prava u odnosu na prodatu imovinu, prava ili obaveze, osim prava na zaštitne mjere iz poglavlja XI. ovog zakona.

Zahtjevi u postupku prodaje

Član 48

Organ za sanaciju sprovodi postupak prodaje imovine, prava ili obaveza ili akcija i drugih vlasničkih instrumenata banke u sanaciji, s tim što se djelovi prava, imovine i obaveza mogu prodavati i odvojeno.

Postupak prodaje iz stava 1 ovog člana se sprovodi u skladu sa načelima:

- 1) transparentnosti i u mjeri u kojoj je to moguće, tačnog prikazivanja vrijednosti imovine, prava, obaveza ili akcija i drugih vlasničkih instrumenata banke u sanaciji, vodeći računa o očuvanju finansijske stabilnosti;
- 2) ravnopravnosti položaja potencijalnih kupaca;
- 3) izbjegavanja konflikta interesa;
- 4) hitnosti postupka sanacije; i
- 5) postupanja sa pažnjom dobrog privrednika.

Organ za sanaciju može ponuditi prodaju tačno određenoj kategoriji kupaca ili ugovoriti prodaju direktno sa određenim kupcem, a takvom prodajom se ne narušava načelo ravnopravnosti položaja potencijalnih kupaca iz stava 2 tačka 2 ovog člana.

Radi obezbjeđivanja finansijske stabilnosti, objavljivanje informacija o prodaji banke u sanaciji i pregovorima sa potencijalnim kupcima prije prodaje može se odložiti na period koji je potreban za planiranje i sprovođenje sanacije banke.

Organ za sanaciju može sprovesti postupak prodaje bez javnog objavljivanja prodaje ako utvrdi da bi takvo objavljivanje onemogućilo ili otežalo ispunjenje jednog ili više ciljeva sanacije, a naročito ako ocijeni da postoji značajna prijetnja finansijskoj stabilnosti koja proizilazi iz mogućeg propadanja banke u sanaciji, a javno objavljivanje prodaje bi štetilo efikasnosti prodaje ili ostvarivanju cilja sanacije iz člana 5 stav 1 tačka 2 ovog zakona.

Centralna banka može bliže urediti postupak prodaje i činjenice i okolnosti koje se smatraju bitnom prijetnjom finansijskoj stabilnosti, kao i činjenice povezane sa efikasnošću instrumenta prodaje iz stava 5 ovog člana.

8.3. Instrument prelazne banke

Prenos na prelaznu banku

Član 49

Instrument prelazne banke sprovodi se prenosom na prelaznu banku:

- 1) akcija ili drugih vlasničkih instrumenata koje je emitovala jedna ili više banaka u sanaciji;
- 2) imovine, prava ili obaveza jedne ili više banaka u sanaciji, u cjelosti ili djelimično.

Ako je rješenjem o otvaranju postupka sanacije određeno da se sanacija sprovodi prenosom akcija ili drugih vlasničkih instrumenata emitovanih od strane jedne ili više banaka u sanaciji na prelaznu banku, organ za sanaciju donosi odluku o osnivanju prelazne banke prenosom vlasničkih instrumenata banke u sanaciji.

Ako je rješenjem o otvaranju postupka sanacije određeno da se sanacija sprovodi prenosom imovine, prava ili obaveza banke u sanaciji u cjelosti ili djelimično na prelaznu banku, organ za sanaciju donosi odluku o odvajanju banke u sanaciji sa osnivanjem prelazne banke sa imovinom, pravima i obavezama banke u sanaciji i ovlašćuje sanacionu upravu da sprovede taj prenos na prelaznu banku koja se osniva za tu svrhu.

Prelazna banka je pravno lice i smatra se bankom u sanaciji.

Za prenos iz stava 1 ovog člana nije potrebna saglasnost akcionara banke u sanaciji niti bilo kojeg drugog lica, kao ni usklađenost i postupanje u skladu sa zahtjevima postupka iz zakona kojim se uređuje poslovanje privrednih društava ili tržište kapitala koji su suprotni ovom članu u dijelu kojim se reguliše restrukturiranje akcionarskih društava.

Prenos iz stava 1 ovoga člana podliježe pravnom lijeku na način utvrđen članom 23 ovog zakona.

Prelazna banka iz stava 3 ovog člana osniva se kao akcionarsko društvo čije akcije ili druge vlasničke instrumente u cjelosti ili djelimično upisuje organ za sanaciju.

Prelazna banka iz stava 2 ovog člana osniva se kao akcionarsko društvo ili društvo sa ograničenom odgovornošću koje obavlja djelatnost holdinga, čije akcije ili druge vlasničke instrumente u cjelosti ili djelimično upisuje organ za sanaciju.

Odluku iz st. 2 ili 3 ovog člana organ za sanaciju bez odlaganja dostavlja banci u sanaciji, Centralnoj banci u ostvarivanju funkcije kontrole banaka i Centralnoj depozitarnoj agenciji.

O odluci iz st. 2 ili 3 ovog člana prelazna banka dužna je da bez odlaganja obavijesti lica na koja se odluka odnosi u dijelu u kojem se odluka odnosi na ta lica.

Centralna banka u ostvarivanju funkcije kontrole banaka dužna je da, na zahtjev organa za sanaciju, izda privremenu dozvolu za rad minimalno za poslove koji su preneseni na prelaznu banku i utvrdi rok u kojem prelazna banka nije dužna da ispunjava zakonom propisane uslove za dobijanje dozvole za rad.

Organ za sanaciju dužan je da, najkasnije u roku od 24 časa od donošenja odluke o osnivanju prelazne banke, podnese prijavu za upis osnivanja prelazne banke u CRPS, koji po hitnom postupku, a najkasnije u roku 24 časa od podnošenja prijave, vrši odgovarajući upis.

Sanaciona uprava imenovana rješenjem o otvaranju postupka sanacije ima ovlašćenja odbora direktora i izvršnih direktora prelazne banke, a ovlašćenja skupštine prelazne banke izvršava organ za sanaciju.

Sanaciona uprava dužna je da u roku koji odredi organ za sanaciju, i uz njegovu saglasnost, usvoji akt kojim utvrđuje strategiju i rizični profil prelazne banke i bez odlaganja ga dostavi Centralnoj banci u ostvarivanju funkcije kontrole banaka.

Odluka iz st. 2 ili 3 ovog člana sadrži odluku o emitovanju akcija ili drugih vlasničkih instrumenata prelazne banke, a na osnovu te odluke organ za sanaciju ovlašćuje sanacionu upravu za sprovođenje emisije.

Kapital prelazne banke upisuje organ za sanaciju, a taj kapital se kreira:

- 1) prenosom viška imovine nad obavezama, ili
- 2) uplatom iz Sanacionog fonda.

Na upis kapitala od strane organa za sanaciju ne primjenjuju se odredbe zakona kojim se uređuje izdavanje saglasnosti za sticanje kvalifikovanog učešća u bankama.

Organ za sanaciju usvaja statut prelazne banke.

Izuzetno od propisa kojim se uređuje poslovanje privrednih društava, uz prijavu za upis prelazne banke u CRPS, prilažu se:

- 1) rješenje o otvaranju postupka sanacije iz člana 20 ovog zakona;
- 2) odluka o osnivanju prelazne banke prenosom akcija ili drugih vlasničkih instrumenata banke u sanaciji iz stava 2 ovog člana, odnosno odluka o odvajanju banke u sanaciji sa osnivanjem prelazne banke iz stava 3 ovog člana;
- 3) privremena dozvola za rad iz stava 11 ovog člana; i
- 4) statut prelazne banke.

Primjena instrumenta prelazne banke

Član 50

Ako je pri primjeni instrumenta prelazne banke sproveden postupak u skladu sa članom 55 stav 1 tačka 2 ovog zakona, organ za sanaciju i dalje sprovodi kontrolu nad prelaznom bankom.

Kod primjene instrumenta prelazne banke ukupna vrijednost obaveza prenesenih na prelaznu banku ne smije biti viša od ukupne vrijednosti prava i imovine prenesenih sa banke u sanaciji ili prava i imovine obezbijeđenih iz drugih izvora.

Iznos dobijen prodajom prelazne banke umanjen za iznos utvrđen u skladu sa članom 44 stav 7 ovog zakona, organ za sanaciju isplaćuje:

- 1) akcionarima banke u sanaciji, ako je prenosom njihovih akcija ili drugih vlasničkih instrumenata osnovana ta prelazna banka;
- 2) banci u sanaciji, ako je ta prelazna banka osnovana prenosom, u cjelosti ili djelimično, imovine, prava ili obaveza banke u sanaciji.

Organ za sanaciju može prenos iz člana 49 stav 1 ovog zakona na prelaznu banku da izvrši odjednom ili iz više puta.

Nakon osnivanja prelazne banke, organ za sanaciju može da donese dopunu odluke iz člana 49 st. 2 ili 3 ovog zakona kojom:

- 1) prava, imovinu ili obaveze vraća sa prelazne banke na banku u sanaciji ili akcije ili druge vlasničke instrumente vraća akcionarima banke u sanaciji, a banka u sanaciji ili akcionari banke u sanaciji dužni su da preuzmu svu takvu imovinu, prava ili obaveze ili akcije ili druge vlasničke instrumente, ako su ispunjeni uslovi iz stava 6 ovog člana;
- 2) prodaje akcije ili druge vlasničke instrumente, odnosno imovinu, prava ili obaveze, prelazne banke trećem licu.

Dopuna odluke iz stava 5 tačka 1 ovog člana može se donijeti ako je ispunjen jedan od sljedećih uslova:

- 1) takva mogućnost je sadržana u dispozitivu odluke iz člana 49 st. 2 ili 3 ovog zakona, ili
- 2) određene akcije ili drugi vlasnički instrumenti, imovina, prava ili obaveze ne ispunjavaju uslove, odnosno ne pripadaju kategoriji akcija ili drugih vlasničkih instrumenata, prava, imovine ili obaveza koji su navedeni u ugovoru kojim je izvršen prenos.

Povraćaj iz stava 5 tačka 1 ovog člana može se izvršiti u bilo kojem trenutku do donošenja rješenja o okončanju postupka sanacije i mora da bude u skladu sa uslovima iz stava 6 ovog člana i drugim uslovima navedenim u odluci kojom je osnovana prelazna banka, odnosno svim dopunama te odluke.

Prenos izvršen između banke u sanaciji ili akcionara banke u sanaciji - sa jedne strane i prelazne banke - sa druge strane, podliježe zaštitnim mjerama u skladu sa odredbama poglavlja XI. ovog zakona.

Pravo pružanja usluga ili osnivanja filijale u drugoj državi u odnosu na prenesenu imovinu, prava ili obaveze, ukoliko je postojalo, prelazi sa banke u sanaciji na prelaznu banku.

Prelazna banka se smatra pravnim sljedbenikom banke u sanaciji u vezi sa prenesenom imovinom, pravima i obavezama i prelazna banka stupa na mjesto banke u sanaciji u svim postupcima u kojima je banka u sanaciji učestvovala u vezi sa prenesenom imovinom, pravima i obavezama, nezavisno od pristanka druge ugovorne strane.

Prelazna banka iz člana 49 st. 2 ili 3 ovog zakona može da koristi prava članstva i pristupa platnim sistemima i sistemu saldiranja finansijskih instrumenata, berzi i sistemu zaštite depozita banke u sanaciji, pod uslovom da ispunjava uslove za učešće u takvim sistemima, s tim da pristup ne može biti uskraćen ako prelazna banka ne posjeduje rejting agencije za kreditni rejting ili ako taj rejting nije u skladu sa nivoom rejtinga koji je uslov za pristup tim sistemima.

Izuzetno od stava 11 ovog člana, ako prelazna banka ne ispunjava uslove članstva i pristupa sistemima iz tog stava, organi nadležni za odobravanje pristupa tim sistemima, a u okviru svoje nadležnosti, mogu odobriti da se prava iz stava 11 ovog člana ostvaruju u periodu ne dužem od 24 mjeseca od donošenja odluke o osnivanju prelazne banke, s tim da taj rok može biti produžen na zahtjev prelazne banke.

Akcionar ili povjerilac banke u sanaciji i treće lice čija imovina, prava ili obaveze nijesu preneseni na prelaznu banku nemaju nikakva prava u odnosu na prenesenu imovinu, prava ili obaveze, osim prava na zaštitne mjere iz poglavlja XI. ovog zakona.

Odgovornost za štetu, koju u okviru ovog zakona sanaciona uprava prouzrokuje pri obavljanju dužnosti odbora direktora i izvršnih direktora prelazne banke ili prouzrokuju asistenti sanacione uprave pri obavljanju svojih poslova, postoji samo ako je šteta prouzrokovana namjerno ili krajnjom nepažnjom.

Poslovanje prelazne banke

Član 51

Prelazna banka pri osnivanju mora da ispunjava zahtjeve iz zakona kojim se uređuje poslovanje banaka i podzakonskih propisa donesenih za sprovođenje tog zakona i podliježe kontroli u skladu s tim propisima.

Izuzetno od stava 1 ovog člana, Centralna banka u ostvarivanju funkcije kontrole banaka može na zahtjev prelazne banke odobriti da ta banka neki od zahtjeva iz stava 1 ovog člana ispuni u određenom roku.

Sanaciona uprava je dužna da upravlja prelaznom bankom na način kojim se obezbeđuje kontinuitet obavljanja ključnih funkcija i preduzima postupke sa ciljem prodaje banke, odnosno njene imovine, prava ili obaveza, u skladu sa uslovima iz člana 52 i rokovima iz člana 53 ovog zakona i poštujući propise kojima se uređuje zaštita konkurencije.

Prodaja prelazne banke

Član 52

Organ za sanaciju je dužan da prodaju prelazne banke, odnosno njene imovine, prava ili obaveza sprovede po tržišnim uslovima i uvažavajući načelo transparentnosti, da u mjeri u kojoj je to moguće tačno prikaže imovinu, prava ili obaveze prelazne banke i da poštuje načelo ravnopravnosti potencijalnih kupaca.

Prestanak prelazne banke

Član 53

Organ za sanaciju će donijeti odluku o prestanku statusa prelazne banke kao banke u sanaciji ako prelazna banka prestane ispunjavati uslove iz člana 49 st. 2, 3, 7 i 8 ovog zakona.

Organ za sanaciju donosi odluku o prestanku prelazne banke u sljedećim slučajevima:

- 1) ako proda imovinu, prava ili obaveze ili njihov pretežni dio, ili
- 2) ako je imovina u cijelosti naplaćena i obaveze podmirene.

Prelazna banka prestaje da postoji u sljedećim slučajevima:

- 1) ako se prelazna banka spoji sa drugim privrednim društvom - danom upisa novog društva u CRPS, ili
- 2) ako se prelazna banka pripoji drugom privrednom društvu danom upisa pripajanja u CRPS.

Ako nijesu nastupile okolnosti iz st.1, 2 ili 3 ovog člana, organ za sanaciju će donijeti odluku o prestanku statusa prelazne banke najkasnije istekom roka od dvije godine od dana posljednje odluke o prenosu sa ili na prelaznu banku.

Organ za sanaciju može produžiti rok iz stava 4 ovog člana za jedan ili više dodatnih jednogodišnjih perioda ako to:

- 1) doprinosi nastupanju okolnosti iz st. 1, 2 ili 3 ovog člana, ili
- 2) obezbeđuje kontinuitet ključnih funkcija prelazne banke.

Odluka iz stava 5 ovog člana mora da bude obrazložena i da sadrži detaljnu procjenu stanja, uključujući tržišne uslove i razloge produženja roka.

U slučaju iz st. 2 i 4 ovog člana, organ za sanaciju će bez odlaganja podnijeti predlog Centralnoj banci u ostvarivanju funkcije kontrole banaka za oduzimanje dozvole iz člana 49 stav 11 ovog zakona i pokretanje postupka stečaja ili likvidacije prelazne banke.

Iznos koji ostane nakon sprovedene likvidacije odnosno stečaja prelazne banke iz stava 7 ovog člana uplaćuje se organu za sanaciju, koji taj iznos, umanjen za iznose utvrđene u skladu sa članom 44 stav 7 ovog zakona isplaćuje akcionarima prelazne banke.

Ako se prelazna banka koristi za prenos imovine i obaveza više od jedne banke u sanaciji, obaveza iz stava 7 ovog člana odnosi se na imovinu i obaveze prenesene sa svake pojedinačne banke u sanaciji, a ne na prelaznu banku.

8.4. Instrument odvajanja imovine

Primjena instrumenta odvajanje imovine

Član 54

Ako je rješenjem o otvaranju postupka sanacije određeno da se sanacija sprovodi i putem instrumenta odvajanja imovine, organ za sanaciju donosi odluku o prenosu imovine, prava ili obaveza banke u sanaciji ili prelazne banke na jednog ili više subjekata za upravljanje imovinom.

Subjekt za upravljanje imovinom iz stava 1 ovog člana je privredno društvo koje je u cjelosti ili djelimično u javnom vlasništvu, a koje u cilju primanja dijela ili cjelokupne imovine, prava i obaveza jedne ili više banaka u sanaciji ili prelazne banke osniva organ za sanaciju.

Osnivački kapital subjekta za upravljanje imovinom može se obezbijediti:

- 1) iz sredstava Sanacionog fonda,
- 2) konverzijom instrumenata kapitala odnosno kvalifikovanih obaveza banke u sanaciji, kada se u skladu sa ovim zakonom u okviru instrumenta konverzije instrumenata kapitala odnosno kvalifikovanih obaveza imaocima tih instrumenata obezbjeđuju akcije ili udjeli subjekta upravljanja imovinom,
- 3) iz drugih javnih sredstava.

Organ za sanaciju donosi odluku iz stava 1 ovog člana samo ako je:

- 1) situacija na određenom tržištu za tu imovinu takva da bi njena prodaja u stečajnom postupku negativno uticala na jedno ili više finansijskih tržišta,
- 2) takav prenos potreban kako bi se obezbijedilo redovno funkcionisanje banke u sanaciji ili prelazne banke, ili
- 3) takav prenos potreban za postizanje najvećeg prihoda od unovčenja imovine.

Prenos iz stava 1 ovog člana vrši se bez saglasnosti akcionara, deponenata i drugih povjerilaca banke u sanaciji ili bilo kojeg trećeg lica.

Na odluku o prenosu iz stava 1 ovog člana primjenjuju se odredbe člana 23 ovog zakona.

Subjekt za upravljanje imovinom dužan je da upravlja imovinom i pravima koja su mu prenesena sa pažnjom dobrog privrednika, sa ciljem postizanja najveće moguće vrijednosti unovčavanjem te imovine i prava.

Organ za sanaciju:

- 1) usvaja osnivačke akte subjekta upravljanja imovinom;
- 2) imenuje odbor direktora subjekta za upravljanje imovinom;
- 3) odobrava strategiju i rizični profil subjekta za upravljanje imovinom;
- 4) odobrava naknadu članovima odbora direktora, utvrđuje njihove dužnosti, prava i obaveze.

Kod primjene instrumenta odvajanja imovine, organ za sanaciju, polazeći od procjene vrijednosti sprovedene u skladu sa članom 25 ovog zakona utvrđuje iznos naknade za koji se imovina, prava i obaveze prenose na nosioca upravljanja imovinom, s tim da se ne isključuje mogućnost utvrđivanja iznosa naknade u nominalnom ili negativnom iznosu.

Naknadu za imovinu, prava ili obaveze koje je stekao direktno od banke u sanaciji subjekt za upravljanje imovinom uplaćuje organu za sanaciju koji primljeni iznos, umanjen za iznose utvrđene na osnovu člana 44 stav 7 ovog zakona isplaćuje banci u sanaciji, a ta naknada može biti isplaćena i u obliku dužničkog instrumenta koji izdaje subjekt upravljanja imovinom.

Ako se instrument odvajanja imovine koristi zajedno sa instrumentom prelazne banke, subjekt upravljanja imovinom može, nakon primjene instrumenta prelazne banke, sticati imovinu, prava ili obaveze od prelazne banke i u tom slučaju naknada iz stava 9 ovog člana isplaćuje se prelaznoj banci.

Organ za sanaciju može tokom korišćenja instrumenta odvajanja imovine donositi više odluka o prenosu imovine, prava ili obaveza sa banke u sanaciji na jednog ili više subjekata za upravljanje imovinom, odnosno više odluka o povraćaju imovine, prava ili obaveza sa jednog ili više subjekata za upravljanje imovinom na banku u sanaciji, pod uslovima iz stava 13 ovog člana, a banka u sanaciji je dužna da preuzme svu imovinu, prava ili obaveze iz odluke o povraćaju.

Organ za sanaciju može donijeti odluku o povraćaju imovine, prava ili obaveza sa subjekta za upravljanje imovinom na banku u sanaciji, u slučaju:

- 1) kada je takva mogućnost povraćaja izričito navedena u ugovoru kojim je izvršen prenos prava, imovine ili obaveza, ili
- 2) ako određena prava, imovina ili obaveze nijesu u kategoriji prava, imovine ili obaveza navedenih u ugovoru kojim je izvršen prenos, odnosno ne ispunjavaju uslove za prenos navedene u ugovoru kojim je izvršen prenos.

U slučajevima iz stava 13 ovog člana, povraćaj se može izvršiti u svako vrijeme i mora biti u skladu sa svim drugim uslovima navedenim u ugovoru na osnovu kojeg je prenos izvršen.

Akcionar ili povjerilac banke u sanaciji i treća lica čija imovina, prava ili obaveze nijesu preneseni na subjekt za upravljanje imovinom nemaju nikakva prava u odnosu na prenesenu imovinu, prava ili obaveze, osim prava na zaštitne mjere iz poglavlja XI. ovog zakona.

Subjekt za upravljanje imovinom, organi i rukovodstvo subjekta za upravljanje imovinom ne odgovaraju akcionaru ili povjeriocu prelazne banke zbog svog djelovanja ili propusta tokom obavljanja svojih dužnosti, osim ako je šteta prouzrokovana grubom nepažnjom ili težom povredom radne dužnosti.

Subjekt upravljanja imovinom stupa na mjesto banke u sanaciji ili prelazne banke u svim postupcima u kojima je banka u sanaciji ili prelazna banka učestvovala u vezi sa prenesenom imovinom, pravima i obavezama, nezavisno od pristanka protivne strane.

Subjekt upravljanja imovinom se smatra pravnim sljedbenikom banke u sanaciji, odnosno prelazne banke, u vezi sa prenesenom imovinom, pravima i obavezama.

Centralna banka može donijeti propis kojim će bliže propisati uslove iz stava 4 tačka 1 ovog člana.

8.5. Instrument interne sanacije

Instrument interne sanacije

Član 55

Kada organ za sanaciju rješenjem o otvaranju postupka sanacije banke odredi da će se sanacija sprovesti putem instrumenta interne sanacije, primjena tog instrumenta može se izvršiti kroz:

- 1) dokapitalizaciju banke, odnosno drugog subjekta iz člana 2 ovog zakona, u mjeri koja je dovoljna da bi banka, odnosno drugi subjekt iz člana 2 ovog zakona, ponovo

- ispunjavala uslove koji su potrebni za dobijanje dozvole za rad, nastavila sa pružanjem usluga za koje je dobila dozvolu za rad i održavala povjerenje tržišta, ili
- 2) konverziju potraživanja i dužničkih instrumenata u akcije ili druge vlasničke instrumente ili smanjenje glavnice potraživanja i dužničkih instrumenata koji se prenose:
- na prelaznu banku sa ciljem da se obezbijedi kapital za tu prelaznu banku, ili
  - primjenom instrumenta prodaje ili instrumenta odvajanja imovine.

Organ za sanaciju donosi odluku iz stava 1 tačka 1 ovog člana ako postoji realna mogućnost da će primjenom tog instrumenta, uz druge mjere uključujući i mjere koje se sprovode u skladu sa planom reorganizacije poslovanja iz člana 64 ovog zakona, banka ili drugi subjekat iz člana 2 ovog zakona ponovno postati finansijski stabilan i dugoročno održiv.

Ukoliko nije ispunjen uslov iz stava 2 ovog člana, organ za sanaciju donosi odluku iz stava 1 tačka 2 ovog člana.

Prilikom primjene instrumenta interne sanacije na banku ili drugi subjekt iz člana 2 ovog zakona, organ za sanaciju vodi računa o obliku organizovanja tog društva, koji u toku postupka može biti promijenjen.

Kvalifikovane obaveze

Član 56

Instrument interne sanacije primjenjuje se na sve obaveze banke odnosno drugog subjekta iz člana 2 ovog zakona.

Izuzetno od stava 1 ovog člana, organ za sanaciju ne vrši smanjenje vrijednosti ili konverziju:

- 1) depozita koji je zaštićen u skladu sa zakonom kojim se uređuje zaštita depozita, do iznosa garantovanog depozita;
- 2) obezbijeđene obaveze, u dijelu koji je pokriven kolateralom, uključujući pokrivene obveznice i obaveze u obliku finansijskih instrumenata koji se koriste za zaštitu od rizika i čine sastavni dio imovine za pokriće, a koji su obezbijeđeni na sličan način kao pokrivene obveznice, pri čemu je organ za sanaciju dužan da obezbijedi da sva imovina koja služi kao obezbjeđenje pokrivenim obveznicama ostane jednaka, odvojena i u iznosu koji je dovoljan za pokriće tih obaveza;
- 3) obaveze nastale upravljanjem imovinom i novcem klijenata od strane banke ili drugog subjekta iz člana 2 ovog zakona, uključujući imovinu ili novac klijenata kojim upravlja društvo za upravljanje u skladu sa zakonom kojim se uređuje poslovanje otvorenih investicionih fondova ili alternativnih investicionih fondova, pod uslovom da sredstva tog klijenta ne ulaze u stečajnu masu banke ili drugog subjekta iz člana 2 ovog zakona u slučaju stečaja;

- 4) obaveze nastale fiducijarnim odnosom između banke ili drugog subjekta iz člana 2 ovog zakona u svojstvu fiducijanta i drugog lica u svojstvu fiducijara, pod uslovom da je taj fiducijar zaštićen na osnovu zakona kojim se uređuje stečajni postupak ili na osnovu drugih propisa;
- 5) obaveze prema bankama, osim obaveza prema članovima iste grupe, čiji je izvorni rok dospijeca kraći od sedam dana;
- 6) obaveze sa preostalim rokom dospijeca kraćim od sedam dana prema sistemima za poravnanje platnih instrumenata, operaterima ili učesnicima u tom sistemu u skladu sa propisima kojima se uređuje konačnost poravnanja u platnim sistemima i sistemima za poravnanje finansijskih instrumenata, a koja je nastala učešćem u takvim sistemima;
- 7) obaveze prema nekom od sljedećih lica:
  - zaposlenom, u pogledu obračunatih a neisplaćenih zarada, penzija ili ostalih fiksnih primanja, osim varijabilnog dijela zarade koja nije utvrđena zakonom ili kolektivnim ugovorom, kao i varijabilnih primanja zaposlenih čije profesionalne aktivnosti imaju značajan uticaj na rizični profil banke u skladu sa propisima kojim se uređuje poslovanje banaka,
  - povjeriocima iz ugovora o isporuci robe ili pružanja usluga banci ili drugom subjektu iz člana 2 ovog zakona, koje su ključne za dnevno obavljanje poslovanja, uključujući informatičke usluge, komunalne usluge, zakup, obezbjeđenje i održavanje prostora;
  - poreskim organima i tijelima nadležnim za zdravstveno, penziono i druga socijalna osiguranja, ukoliko te obaveze imaju prednost pri namirenju povjerenilaca u skladu sa zakonom kojim se uređuje stečaj, i
  - Fondu za zaštitu depozita, na osnovu uplate premije za zaštitu depozita u skladu sa propisima kojima se uređuje zaštita depozita.

Isključivanje i djelimično isključivanje obaveza iz područja primjene instrumenta interne sanacije

Član 57

Izuzetno od člana 56 ovog zakona, organ za sanaciju može u potpunosti ili djelimično isključiti određene obaveze iz područja primjene instrumenta interne sanacije, i to ako:

- 1) vrijednost obaveze, i pored svih radnji organa za sanaciju preduzetih u dobroj vjeri, nije moguće smanjiti ili konvertovati u razumnom roku;
- 2) je isključenje nužno u cilju omogućavanja kontinuiteta ključnih funkcija i osnovnih linija poslovanja na način kojim se omogućava dalje obavljanje ključnih aktivnosti, pružanje ključnih usluga i sprovođenje ključnih transakcija;
- 3) je isključenje nužno radi izbjegavanja širenja negativnih efekata na finansijski sistem, posebno u pogledu depozita koji podliježu zaštiti u skladu sa zakonom kojim se uređuje zaštita depozita, a koji prelaze visinu garantovanog depozita, čime

bi se ozbiljno narušilo funkcionisanje finansijskih tržišta, uključujući infrastrukture finansijskih tržišta, na način kojim bi se mogao prouzrokovati ozbiljan poremećaj ekonomije Crne Gore; ili

- 4) bi primjena instrumenta interne sanacije na te obaveze prouzrokovala veće gubitke za druge povjerioce, nego što bi bile posljedice isključenja tih obaveza iz područja primjene instrumenta interne sanacije.

Ako organ za sanaciju u skladu sa stavom 1 ovog člana djelimično ili u potpunosti isključi određenu obavezu ili grupu obaveza, iznos otpisa ili konverzije koji se primjenjuje na ostale obaveze može biti povećan za iznos tih isključenja, pod uslovom da je iznos tog otpisa ili konverzije koji se primjenjuje na ostale obaveze u skladu sa načelom iz člana 6 stav 1 tačka 7 ovog zakona.

Pri donošenju odluke iz stava 1 ovog člana, organ za sanaciju uzima u obzir:

- 1) načelo da gubitke prvo snose akcionari, a zatim povjerioci banke u sanaciji prema redosljedu prioriteta u skladu sa zakonom kojim se uređuje stečaj banaka;
- 2) nivo kapaciteta banke u sanaciji da pokrije gubitke koje bi imala u slučaju isključenja obaveza; i
- 3) potrebu da se zadrže odgovarajuća sredstva za finansiranje sanacije.

Korišćenje sredstava Sanacionog fonda u slučaju isključivanja ili djelimičnog isključivanja obaveza

Član 58

Ako, u skladu sa članom 57 st. 1 i 2 ovog zakona, organ za sanaciju odluči da djelimično ili u potpunosti isključi obaveze iz područja primjene instrumenta interne sanacije, a gubici nastali u vezi sa tim obavezama nijesu u potpunosti preneseni na preostale povjerioce, organ za sanaciju može uplatiti razliku banci u sanaciji iz sredstava Sanacionog fonda, radi ispunjenja jednog od sljedećih ciljeva:

- 1) pokrivanja svih gubitaka koji nijesu u potpunosti preneseni na preostale povjerioce kako bi neto vrijednost imovine banke u sanaciji bila jednaka nuli u skladu sa članom 59 stav 1 tačka 1 ovog zakona, ili
- 2) kupovine vlasničkih instrumenata ili drugih instrumenata kapitala banke koja je u sanaciji u svrhu dokapitalizacije banke u skladu sa članom 59 stav 1 tačka 2 ovog zakona.

Sredstva iz Sanacionog fonda mogu da se koriste za svrhe iz stava 1 ovog člana samo kada su ispunjeni sljedeći uslovi:

- 1) akcionari i ostali povjerioci su putem smanjenja vrijednosti, konverzije ili na drugi način, učestvovali u pokrivanju gubitaka i dokapitalizaciji u iznosu od najmanje 8% ukupnih obaveza, uključujući stavke regulatornog kapitala banke u sanaciji,

izračunato u trenutku preduzimanja mjere sanacije u skladu sa vrednovanjem iz člana 25 ovog zakona, i

- 2) iznos sredstava iz Sanacionog fonda ne prelazi 5% ukupnih obaveza banke koja je u sanaciji, uključujući stavke regulatornog kapitala, izračunato u trenutku preduzimanja mjere sanacije u skladu sa vrednovanjem iz člana 25 ovog zakona.

Sredstva Sanacionog fonda koja se koriste u skladu sa stavom 1 ovog člana mogu se finansirati iz:

- 1) doprinosa koji su uplaćeni u skladu sa članom 96 stav 2 tačka 1 i članom 99 ovog zakona;
- 2) naknadnih doprinosa u skladu sa članom 96 stav 2 tačka 2 i članom 100 ovog zakona, za period koji ne može biti duži od tri godine; i
- 3) iz sredstava koja se prikupljaju na osnovu dodatnih izvora finansiranja u skladu sa članom 101 ovog zakona, ako doprinosi iz tač. 1 i 2 ovog stava nijesu dovoljni.

Organ za sanaciju može, u vanrednim okolnostima, prikupiti dodatna sredstva iz stava 3 tačka 3 ovog člana samo ako je:

- 1) dostignut iznos od 5% utvrđen stavom 2 tačka 2 ovog člana, i
- 2) svim neobezbijeđenim obavezama, osim depozita koji podliježu zaštiti, a koje po zakonu kojim se uređuje stečaj banaka nemaju prednost pri namirenju, smanjena vrijednost ili su potpuno konvertovane.

U slučaju ispunjenja uslova iz stava 4 ovog člana, organ za sanaciju može banci u sanaciji naknadno uplatiti sredstva iz Sanacionog fonda i u slučaju kada sredstva koja su prikupljena prethodnom uplatom doprinosa nijesu u potpunosti iskorišćena.

Izuzetno od stava 2 tačka 1 ovog člana, organ za sanaciju može dodijeliti sredstva iz stava 1 ovog člana banci koja je u sanaciji pod uslovom da:

- 1) učešće lica iz stava 2 tačka 1 ovog člana u pokrivanju gubitaka i dokapitalizaciji nije manje od 20 % rizikom ponderisane aktive banke koja je u sanaciji;
- 2) Sanacioni fond raspolaže sredstvima u iznosu koji je veći od 3% garantovanih depozita svih banaka koje su dobile dozvolu za rad od Centralne banke; i
- 3) aktiva banke koja je u sanaciji, na konsolidovanoj osnovi, prema procjeni izvršenoj u skladu sa članom 25 ovog zakona, iznosi manje od 900 milijardi eura.

Procjena iznosa interne sanacije

Član 59

Prilikom primjene instrumenta interne sanacije, a na osnovu rezultata vrednovanja iz člana 25 ovog zakona, organ za sanaciju, po potrebi, utvrđuje:

- 1) iznos za koji se moraju smanjiti obaveze na koje se primjenjuje instrument interne sanacije kako bi se obezbijedilo da vrijednost imovine banke koja je u sanaciji bude jednaka vrijednosti njenih obaveza, i
- 2) iznos obaveza na koje se primjenjuje instrument interne sanacije koje moraju biti konvertovane u akcije ili druge vlasničke instrumente kako bi se obezbijedila potrebna stopa redovnog osnovnog kapitala banke u sanaciji ili prelazne banke.

Organ za sanaciju utvrđuje iznos iz stava 1 ovog člana uzimajući u obzir:

- 1) sve uplate kapitala u skladu sa članom 97 stav 1 tačka 4 ovog zakona;
- 2) iznos kapitala koji je potreban kako bi banka koja je u sanaciji ili prelazna banka, u periodu od najmanje 12 mjeseci, nastavila da ispunjava uslove za dobijanje dozvole za rad i poslovanje u skladu sa zakonom kojim se uređuje poslovanje banaka;
- 3) kapital potreban da bi se održalo zadovoljavajuće povjerenje tržišta.

Ukoliko namjerava da koristi instrument odvajanja imovine iz člana 54 ovog zakona, organ za sanaciju pri utvrđivanju iznosa iz stava 1 tačka 1 ovog člana uzima u obzir procjenu potrebnog kapitala subjekta za upravljanje imovinom.

Ako je organ za sanaciju primjenom instrumenta interne sanacije u skladu sa članom 55 stav 1 ovog zakona djelimično ili u cijelosti smanjio obaveze i ako je u skladu sa poglavljem VI. ovog zakona smanjena vrijednost instrumenata kapitala, a iznos smanjenja, zasnovan na rezultatima privremenog vrednovanja iz člana 25 ovog zakona, veći je od potrebnog iznosa umanjenja zasnovanog na rezultatima naknadnog vrednovanja u skladu sa članom 26 ovog zakona, organ za sanaciju može povećati iznos obaveza, a nakon toga i vrijednost instrumenata kapitala kako bi se u potrebnoj mjeri povjeriocima i akcionarima nadoknadila ta razlika.

Organ za sanaciju vodi računa da, u mjeri u kojoj je to moguće, sprovodi naknadnu procjenu i vrednovanje na osnovu ažurnih i sveobuhvatnih informacija o imovini i obavezama banke koja je u sanaciji.

Postupanje prema akcionarima pri primjeni instrumenta interne sanacije

Član 60

Pri primjeni instrumenta interne sanacije u skladu sa članom 55 stav 1 ovog zakona, organ za sanaciju može u odnosu na akcionare preduzeti sljedeće mjere:

- 1) sprovesti pojednostavljeno smanjenje osnovnog kapitala i poništenje postojećih akcija odnosno drugih vlasničkih instrumenata ili ih prenijeti na povjerioce banke nad kojom je sprovedena interna sanacija, ili

- 2) pod uslovom da, u skladu sa vrednovanjem sprovedenim na osnovu člana 25 ovog zakona imovina banke u sanaciji ima pozitivnu neto vrijednost, izvrši razvodnjavanje akcionarske strukture konverzijom u instrumente redovnog osnovnog kapitala:
  - relevantnih instrumenata kapitala koje je emitovala banka u skladu sa ovlašćenjem iz člana 27 stav 1 ovog zakona;
  - obaveza na koje se primjenjuje instrument interne sanacije koje je emitovala banka u sanaciji, u skladu sa ovlašćenjem iz člana 72 stav 1 tačka 6 ovog zakona.

Razvodnjavanje iz stava 1 tačka 2 ovog člana vrši se po stopi konverzije kojom se značajno razvodnjava postojeća akcionarska struktura.

Mjere iz stava 1 ovog člana odnose se i na akcionare kod kojih su instrumenti redovnog osnovnog kapitala emitovani ili dodijeljeni:

- 1) na osnovu konverzije dužničkih instrumenata u akcije ili druge vlasničke instrumente u skladu sa ugovorenim uslovima prvobitnih dužničkih instrumenata prilikom nastupanja događaja koji je prethodio ili je nastupio istovremeno sa donošenjem rješenja o otvaranju postupka sanacije, i
- 2) na osnovu konverzije relevantnih instrumenata kapitala u instrumente redovnog osnovnog kapitala u skladu sa članom 28 ovog zakona.

Prilikom odlučivanja o mjeri koju će preduzeti u skladu sa stavom 1 ovog člana, organ za sanaciju uzima u obzir:

- 1) rezultate vrednovanja koje je sprovedeno u skladu sa članom 25 ovog zakona;
- 2) iznos do kojeg, prema procjeni organa za sanaciju, stavke osnovnog kapitala moraju biti smanjene i relevantni instrumenti kapitala smanjeni ili konvertovani u skladu sa članom 28 ovog zakona; i
- 3) ukupni iznos procijenjen u skladu sa članom 59 ovog zakona.

Ako bi zbog konverzije relevantnih instrumenata kapitala došlo do sticanja ili povećanja kvalifikovanog učešća u banci, Centralna banka u ostvarivanju funkcije kontrole banaka dužna je da blagovremeno sprovede postupak odlučivanja o izdavanju odobrenja za sticanje kvalifikovanog učešća u skladu sa zakonom kojim se uređuje poslovanje banka, kako ne bi došlo do odlaganja primjene instrumenta interne sanacije i kako bi se omogućilo ostvarivanje ciljeva sanacije kroz primjenu mjera sanacije.

Organ za sanaciju obavještava nove sticaoce kvalifikovanog učešća o obavezi podnošenja zahtjeva za pokretanje postupka odlučivanja o izdavanju odobrenja za sticanje kvalifikovanog učešća u slučajevima iz stava 5 ovog člana, kao i o posljedicama nepostupanja tih lica u skladu sa tom obavezom.

Ako Centralna banka u ostvarivanju funkcije kontrole banaka ne okonča postupak odlučivanja o izdavanju odobrenja za sticanje kvalifikovanog učešća do dana početka primjene instrumenta interne sanacije, ili ako odbije da izda odobrenje za takvo sticanje, na sva sticanja ili povećanja kvalifikovanog učešća od strane sticaoca koja proizilaze iz primjene instrumenta interne sanacije primjenjuje se član 45 ovog zakona.

Redosljed smanjenja vrijednosti i konverzije

Član 61

Prilikom primjene instrumenta interne sanacije organ za sanaciju može smanjiti ili izvršiti konverziju instrumenta odnosno obaveze koja nije izuzeta na osnovu čl. 56 i 57 ovog zakona u skladu sa sljedećim pravilima:

- 1) stavke osnovnog kapitala se smanjuju u skladu sa članom 28 ovog zakona, u mjeri u kojoj je to moguće i potrebno;
- 2) ako je ukupno smanjenje u skladu sa tačkom 1 ovog stava manje od zbira iznosa iz člana 60 stav 4 tač. 2 i 3 ovog zakona, organ za sanaciju smanjuje glavnici instrumenta dopunskog kapitala u mjeri u kojoj je to moguće i potrebno i u skladu sa svojstvima instrumenta;
- 3) ako je ukupno smanjenje u skladu sa tač. 1 i 2 ovog stava manje od zbira iznosa iz člana 60 stav 4 tač. 2 i 3 ovog zakona, da bi se zajedno sa smanjenjem vrijednosti dostigao taj zbir iznosa, organ za sanaciju smanjuje glavnici podređenog duga koji nije uključen u dopunski kapital, u mjeri u kojoj je to moguće i potrebno, u skladu sa redosljedom namirenja u stečajnom postupku;
- 4) ako je ukupno smanjenje iz tač. 1, 2 i 3 ovoga stava manje od zbira iznosa iz člana 60 stav 4 tač. 2 i 3 ovog zakona, da bi se dostigao taj zbir iznosa, organ za sanaciju smanjuje glavnici ili preostali iznos obaveza, u mjeri u kojoj je to moguće i potrebno, u skladu sa redosljedom namirenja u stečajnom postupku, uključujući rangiranje namirenja depozita u stečajnom postupku u skladu sa odredbama zakona kojim se uređuje stečaj banaka, osim ako na osnovu člana 57 ovog zakona nije određen drugačiji raspored pokrića gubitaka.

Organ za sanaciju, prilikom sprovođenja otpisa i konverzije, proporcionalno raspodjeljuje gubitak iz člana 60 stav 4 tač. 2 i 3 ovog zakona na akcije odnosno druge vlasničke instrumente i obaveze na koje se primjenjuje instrument interne sanacije iste kategorije, osim ako na osnovu člana 57 ovog zakona ne proizilazi da se vrši drugačija raspodjela.

Stav 2 ovog člana ne sprječava organ za sanaciju da povlašćeno postupava sa obavezama koje su isključene iz područja primjene instrumenta interne sanacije u skladu sa članom 57 ovog zakona, u odnosu na ostale obaveze iz područja primjene ovog instrumenta koje su isto rangirane u stečajnom postupku.

Prije primjene stava 1 ovog člana, organ za sanaciju otpisuje ili konvertuje glavnice instrumenata iz stava 1 tač. 2, 3 i 4 ovog člana ako instrument sadrži sljedeće uslove:

- 1) da se glavnica instrumenta smanjuje sa svakim događajem koji je povezan sa finansijskim stanjem, solventnošću ili nivoima regulatornog kapitala banke ili drugog subjekta iz člana 2 ovog zakona;
- 2) da se pri pojavi svakog takvog događaja omogućava konverzija instrumenata u vlasničke instrumente.

Ako je u skladu sa stavom 4 tačka 1 ovog člana došlo do smanjenja glavnice instrumenta na iznos koji je veći od nule, organ za sanaciju može otpisati ili izvršiti konverziju ostatka glavnice u skladu sa stavom 1 ovog člana.

Prilikom odlučivanja o otpisu ili konverziji u instrumente redovnog osnovnog kapitala, organ za sanaciju ne može izvršiti konverziju glavnice jedne kategorije obaveza dok obaveza koja je podređena toj kategoriji većim dijelom nije konvertovana u instrumente redovnog osnovnog kapitala ili nije otpisana, osim ako je to dozvoljeno u skladu sa čl. 56 i 57 ovog zakona.

Finansijski derivati

Član 62

Organ za sanaciju banaka vrši otpis i konverziju obaveza iz ugovora o derivatima nakon njihovog netiranja.

Prilikom pokretanja postupka sanacije, organ za sanaciju je ovlašćen da ugovor o derivatu proglasi dospjelim i raskine na dan donošenja rješenja o pokretanju postupka sanacije.

Izuzetno od stava 2 ovog člana, ako je obaveza iz ugovora o derivatu isključena iz primjene instrumenta interne sanacije na osnovu člana 57 ovog zakona, organ za sanaciju nije u obavezi da otkáže i raskine obaveze iz ugovora o derivatu.

Ako ugovor o derivatu podliježe sporazumu o netiranju, organ za sanaciju ili nezavisni procjenjivač u okviru vrednovanja u skladu sa članom 25 ovog zakona utvrđuje obavezu koja proizilazi iz te transakcije na neto osnovi u skladu sa uslovima tog sporazuma.

Organ za sanaciju utvrđuje iznos obaveza koje proizilaze iz derivata u skladu sa:

- 1) odgovarajućom metodologijom za utvrđivanje vrijednosti kategorija derivata, uključujući transakcije koje podliježu sporazumima o netiranju;
- 2) načelima za utvrđivanje odgovarajućeg momenta u kojem bi trebalo da se utvrdi vrijednost derivata; i

- 3) odgovarajućim metodologijama za upoređivanje smanjenja vrijednosti koje bi nastalo kao posljedica prijevremenog dospijeca i interne sanacije derivata sa iznosom gubitaka koje bi snosile ugovorne strane iz ugovora o derivatima koji su uključeni u internu sanaciju.

Stopa konverzije duga u vlasnički kapital

Član 63

Prilikom primjene svojih ovlašćenja iz poglavlja VI. i člana 72 stav 1 tačka 6 ovog zakona, organ za sanaciju ne mora primjenjivati istu stopu konverzije na različite kategorije instrumenata kapitala i obaveza u skladu sa jednim ili oba načela iz st. 2 i 3 ovog člana.

Stopa konverzije, u smislu stava 1 ovog člana, odražava odgovarajuću naknadu pogođenom povjeriocu, za svaki gubitak koji je za njega nastao zbog otpisa ili konverzije iz tog stava.

Ako organ za sanaciju primjenjuje različite stope konverzije u skladu sa stavom 1 ovog člana, stopa konverzije koja se primjenjuje na obaveze sa pravom prioriteta na osnovu redosljeda namirenja u stečajnom postupku biće viša od stope konverzije koja se primjenjuje za obaveze u ostalim isplatnim redovima.

Centralna banka svojim propisom bliže uređuje uslove za određivanje stopa konverzije.

Mjere oporavka i reorganizacije koje se sprovode uz internu sanaciju i plan reorganizacije poslovanja

Član 64

Banka ili drugi subjekt iz člana 2 ovog zakona nad kojom je primijenjen instrument interne sanacije radi dokapitalizacije u skladu sa članom 55 stav 1 tačka 1 ovog zakona dužna je da u roku od 30 dana od primjene instrumenta interne sanacije izradi plan reorganizacije poslovanja u skladu sa članom 65 ovog zakona i dostavi ga organu za sanaciju.

Izuzetno od stava 1 ovog člana, ako ocijeni da je to nužno za postizanje ciljeva sanacije, organ za sanaciju može na zahtjev sanacione uprave da produži rok iz stava 1 ovog člana na najviše 60 dana računajući od dana primjene instrumenta interne sanacije.

Ako se instrument interne sanacije u skladu sa članom 55 stav 1 tačka 1 ovog zakona primjenjuje na dva ili više članova grupe, plan reorganizacije poslovanja, koji mora uključivati sve članove grupe, priprema nadređena banka u grupi, u skladu sa odredbama zakona kojim se uređuje izrada planova oporavka banaka i dostavi ga organu za sanaciju.

Sadržaj plana reorganizacije poslovanja

Član 65

Plan reorganizacije poslovanja sadrži mjere kojima se u razumnom vremenskom okviru obezbjeđuje obnavljanje dugoročne održivosti banke ili drugog subjekta iz člana 2 ovog zakona ili dijela njihovog poslovanja, a koje se zasnivaju na realnim pretpostavkama o ekonomskim i finansijskim uslovima na tržištu pod kojim će banka ili drugi subjekt iz člana 2 ovog zakona poslovati.

Planom reorganizacije poslovanja se, između ostalog, uzima u obzir trenutno stanje i budući izgledi finansijskih tržišta, odražavajući pretpostavke o najboljem i najgorem razvoju događaja, uključujući kombinaciju događaja, čime se omogućava utvrđivanje glavnih slabosti banke koja je u sanaciji, pri čemu se pretpostavke upoređuju sa odgovarajućim referentnim vrijednostima na nivou cijelog sektora.

Plan reorganizacije poslovanja uključuje minimalno:

- 1) detaljnu analizu faktora i problema koji su prouzrokovali propast ili vjerovatnu propast banke ili drugog subjekta iz člana 2 ovog zakona i
- 2) opis aktivnosti i mjera sa rokovima koje će banka u sanaciji preduzeti kako bi ponovo uspostavila dugoročno održivo poslovanje.

Aktivnosti i mjere iz stava 3 tačka 2 ovog člana mogu uključivati:

- 1) reorganizaciju poslovanja banke ili drugog subjekta iz člana 2 ovog zakona, koja je u sanaciji;
- 2) promjene u organizacionoj strukturi, operativnim sistemima i infrastrukturi banke koja je u sanaciji;
- 3) prestanak pružanja usluga iz kojih proizilaze gubici;
- 4) restrukturiranje postojećih aktivnosti u cilju postizanja konkurentnosti;
- 5) prodaju imovine ili poslovnih linija; ili
- 6) drugu aktivnost koja uspostavlja dugoročnu održivost poslovanja.

Procjena plana reorganizacije poslovanja

Član 66

Organ za sanaciju će, u saradnji sa Centralnom bankom u ostvarivanju funkcije kontrole banaka, u roku od 30 dana od dana prijema plana reorganizacije poslovanja procijeniti vjerovatnoću da će sprovođenje plana obezbijediti ponovno uspostavljanje dugoročne održivosti poslovanja banke ili drugog subjekta iz člana 2 ovog zakona i odobriti ga, ako je za njega dobijena prethodna saglasnost Centralne banke kao nadležnog tijela u funkciji kontrole banaka.

Ako organ za sanaciju ili Centralna banka u ostarivanju funkcije kontrole banaka procijene da planom neće biti ostvaren cilj naveden u stavu 1 ovog člana, organ za sanaciju će obavijestiti sanacionu upravu o utvrđenim nedostacima i naložiti joj da u roku koji ne može biti duži od 15 radnih dana izradi i dostavi izmijenjeni plan kojim se otklanjaju utvrđeni nedostaci.

Organ za sanaciju u roku od pet radnih dana od dana prijema izmijenjenog plana ocjenjuje da li su otklonjeni utvrđeni nedostaci i ako utvrdi da su utvrđeni nedostaci otklonjeni o tome obavještava sanacionu upravu i Centralnu banku u ostvarivanju funkcije kontrole banaka i sprovodi postupak odobrenja plana iz ovoga člana. Ako organ za sanaciju ocijeni da utvrđeni nedostaci nijesu otklonjeni, nalaže sanacionoj upravi dodatne izmjene plana u skladu sa stavom 2 ovog člana.

Sanaciona uprava je dužna da sprovede odobreni plan reorganizacije i o tome najmanje tromjesečno, odnosno na zahtjev i češće, izvještava organ za sanaciju odnosno Centralnu banku u ostvarivanju funkcije kontrole banaka.

Ako organ za sanaciju uz prethodnu saglasnost Centralne banke u ostvarivanju funkcije kontrole banaka odluči da je odobreni plan reorganizacije potrebno izmijeniti radi postizanja cilja iz stava 1 ovog člana, naložiće sanacionoj upravi da izradi i dostavi izmijenjeni plan u skladu sa odredbama ovog člana.

Centralna banka može svojim propisom bliže urediti kriterijume za odobravanje plana reorganizacije.

Efeki instrumenta interne sanacije

Član 67

Odluka organa za sanaciju o izvršavanju ovlašćenja iz poglavlja VI. i člana 72 stav 1 tač. 5 do 9 ovog zakona, proizvodi pravno dejstvo danom koji je utvrđen u odluci.

Organ za sanaciju, u cilju izvršavanja ovlašćenja iz poglavlja VI. i člana 72 tač. 6 do 10 ovog zakona, podnosi zahtjeve za sprovođenje odgovarajućih postupaka koji se odnose na:

- 1) evidentiranje izmjena u sve relevantne registre;
- 2) privremeno obustavljanje trgovanja, isključivanje iz trgovanja ili isključivanje akcija ili drugih vlasničkih instrumenata ili dužničkih instrumenata sa berze;
- 3) kotaciju ili uključivanje novih akcija ili drugih vlasničkih instrumenata na berzu;
- 4) ponovnu kotaciju ili uključivanje na berzu dužničkih instrumenata čija je vrijednost smanjena bez zahtjeva za izdavanje prospekta u skladu sa zakonom kojim se uređuje tržište kapitala.

Subjekti, odnosno lica kojima je organ za sanaciju uputio zahtjev iz stava 2 ovog člana dužni su da po tom zahtjevu postupe bez odlaganja.

Ako organ za sanaciju na osnovu ovlašćenja iz člana 72 stav 1 tačka 6 ovog zakona smanji glavnica ili nepodmireni iznos obaveze na nulu, ta obaveza i sva potraživanja koja iz nje proizilaze, uključujući i one koje nijesu obračunate u trenutku izvršavanja ovlašćenja, smatraju se ispunjenim i ispunjenje te obaveze se ne može zahtijevati u naknadnim postupcima koji se vode u odnosu na tu banku u sanaciji, odnosno njenog pravnog sljedbenika, uključujući likvidaciju i stečaj.

Ako organ za sanaciju na osnovu ovlašćenja iz člana 72 stav 1 tačka 6 ovog zakona djelimično smanji glavnica obaveze ili nepodmireni iznos obaveze, smatra se da je obaveza ispunjena u visini smanjenog iznosa, a na tako smanjeni iznos glavnice i sporednih potraživanja primjenjuju se i dalje uslovi iz instrumenta ili ugovora kojim je stvorena prvobitna obaveza, kao i svaka dalja promjena uslova koju bi organ za sanaciju mogao da donese na osnovu ovlašćenja iz člana 72 stav 1 tačka 9 ovog zakona.

Odluka iz stava 1 ovog člana donosi se kao odluka kojom se:

- 1) utvrđuje iznos gubitka za koji se smanjuju sve rezerve i neraspoređena dobit banke ili subjekta iz člana 2 ovog zakona;
- 2) smanjuje kapital banke ili drugog subjekta iz člana 2 ovog zakona;
- 3) smanjuje glavnica relevantnih instrumenata kapitala koji nijesu uključeni u tačku 2 ovog stava; ili
- 4) povećava kapital banke u sanaciji.

Odluka o smanjenju osnovnog kapitala iz stava 6 tačka 2 ovog člana može se donijeti kao odluka o pojednostavljenom smanjenju osnovnog kapitala u kojoj se navodi tačan iznos za koji se smanjuje osnovni kapital, iznos osnovnog kapitala nakon sprovedenog smanjenja, cilj smanjenja i način kako će se osnovni kapital smanjiti, ili kao odluka o smanjenju osnovnog kapitala poništavanjem akcija u kojoj se navodi iznos kapitala koji se odnosi na poništene akcije i kapital nakon smanjenja.

Ako je iznos gubitka veći od iznosa kapitala banke donosi se odluka o smanjenju glavnice relevantnih instrumenata kapitala iz stava 6 tačka 3 ovog člana.

Odluka o povećanju kapitala iz stava 6 tačka 4 ovog člana sadrži iznos za koji se povećava kapital banke u sanaciji i nominalni iznos i klasu akcija, njihov iznos za koji se emituju, odnosno iznose novih uloga, prava koja se ulažu, lica koja će ih uložiti, kao i broj akcija koje se time stiču.

Osnovni kapital se smatra smanjenim, odnosno povećanim, danom koji je utvrđen u odluci iz stava 1 ovog člana, a upis u CRPS ima samo deklarativan karakter.

Donošenjem odluke o povećanju kapitala iz stava 1 ovog člana smatra se da su nove akcije preuzete od strane vlasnika relevantnih instrumenata kapitala koji se konvertuju, čime su akcije odnosno uložni uplaćeni a povećanje kapitala sprovedeno.

Organ za sanaciju najkasnije narednog radnog dana od dana donošenja odluke iz stava 1 ovog člana, dostavlja prijavu za registrovanje promjena kapitala CRPS-u i Centralnoj depozitarnoj agenciji, koji su dužni da bez odlaganja izvrše odgovarajući upis.

Odluka iz stava 1 ovog člana, pri upisu u CRPS, tretira se kao izmjena statuta banke ili drugog subjekta iz člana 2 ovog zakona u dijelu koji se odnosi na visinu osnovnog kapitala, broj emitovanih akcija i nominalnu vrijednost akcija.

Za emitovanje novih akcija na osnovu odluke o povećanju osnovnog kapitala iz stava 10 ovog člana, banke ili drugog subjekta iz člana 2 ovog zakona, nije potrebno izdavati niti objavljivati prospekt, niti je potrebno odobrenje koje izdaje Centralna banka u ostvarivanju funkcije kontrole banaka, a vlasnici akcija za koje je sprovedeno smanjenje osnovnog kapitala nemaju pravo prvenstva pri upisu akcija.

Određbe ovoga člana se shodno primjenjuju i na ostvarivanje ovlašćenja smanjenja vrijednosti i konverzije u odnosu na društva sa ograničenom odgovornošću.

Ugovorno priznavanje instrumenta interne sanacije u obavezama koje su uređene pravom druge zemlje

Član 68

Banka ili drugi subjekat iz člana 2 ovog zakona dužni su da obezbijede da ugovor sadrži odredbu da obaveza koja proizilazi iz tog ugovornog odnosa može biti predmet otpisa ili konverzije i da povjerilac ili druga ugovorna strana pristaju na smanjenje glavnice i nepodmirenog iznosa, konverzijom ili poništenjem te obaveze u slučaju primjene instrumenta interne sanacije.

Stav 1 ovog člana se primjenjuje na sve obaveze pod uslovom da:

- 1) te obaveze nijesu isključene članom 56 stav 2 ovog zakona;
- 2) te obaveze nijesu:
  - dio zaštićenog depozita koji je veći od iznosa garantovanog depozita;
  - depozit koji bi bio zaštićen da nije položen preko filijale u drugoj zemlji;
- 3) su te obaveze uređene propisima druge zemlje; i
- 4) su te obaveze nastale nakon stupanja na snagu ovog zakona.

Izuzetno, odredba stava 1 ovog člana se ne primjenjuje ako organ za sanaciju ili Centralna banka u ostvarivanju funkcije kontrole banaka utvrde da se obaveze iz stava 2 ovog člana mogu otpisati ili konvertovati na osnovu propisa druge zemlje ili na osnovu obavezujućeg sporazuma koji je zaključen sa drugom zemljom.

U cilju procjene iz stava 3 ovog člana, Centralna banka u ostvarivanju funkcije kontrole banaka može zahtijevati od banke ili drugog subjekta iz člana 2 ovog zakona da joj dostavi pravno mišljenje o sprovodivosti odredbe stava 1 ovog člana prema propisima druge zemlje.

Organ za sanaciju može vršiti ovlašćenja koja ima u vezi sa otpisom ili konverzijom obaveze banke ili drugog subjekta iz člana 2 ovog zakona, čak i ako ta banka ili drugi subjekat ne uključe u ugovor odredbu iz stava 1 ovog člana .

8.6. Državni instrumenti finansijske stabilizacije

Državni instrumenti finansijske stabilizacije

Član 69

Državni instrumenti finansijske stabilizacije koriste se radi učestvovanja u sanaciji banke ili drugog subjekta iz člana 2 ovog zakona, uključujući direktnu intervenciju kako bi se izbjegao stečaj, a radi ispunjavanja ciljeva sanacije iz člana 5 stav 2 ovog zakona.

Državni instrumenti finansijske stabilizacije koriste se izuzetno, kao posljednja mogućnost nakon što se procijene odnosno iskoriste ostali instrumenti sanacije iz ovog zakona, u mjeri u kojoj je to moguće kako bi se očuvala finansijska stabilnost.

U odluci o otvaranju postupka sanacije iz člana 20 ovog zakona, odnosno njenim naknadnim izmjenama i dopunama, državni instrumenti finansijske stabilizacije mogu se predvidjeti samo:

- 1) ako Ministarstvo finansija, nakon konsultovanja sa Centralnom bankom u ostvarivanju funkcije kontrole banaka, utvrdi da primjena drugih instrumenata sanacije ne bi bila dovoljna za izbjegavanje znatnih nepovoljnih efekata na finansijsku stabilnost;
- 2) ako Ministarstvo finansija utvrdi da primjena drugih sanacionih mjera ne bi bila dovoljna za zaštitu javnog interesa u slučajevima kada je banka od Centralne banke već dobila hitnu pomoć za likvidnost; ili
- 3) u odnosu na instrument privremenog javnog vlasništva iz člana 71 ovog zakona, ako Ministarstvo finansija, nakon savjetovanja sa organom za sanaciju i Centralnom bankom u ostvarivanju funkcije kontrole banaka, utvrdi da primjena drugih mjera sanacije ne bi bila dovoljna za zaštitu javnog interesa u slučajevima

kada je banka u skladu sa članom 70 ovog zakona već dobila pomoć za vlasnički kapital.

Pri korišćenju instrumenata finansijske stabilizacije Ministarstvo finansija postupa u skladu sa pravnim okvirom kojim se uređuje državna pomoć finansijskom sektoru.

Radi primjene državnih instrumenata finansijske stabilizacije, Ministarstvo finansija ima sva sanaciona ovlašćenja iz poglavlja IX. ovog zakona, potrebna za sprovođenje državnih instrumenata finansijske stabilizacije iz stava 6 ovog člana.

Državni instrumenti finansijske stabilizacije su:

- 1) instrument javne pomoći za vlasnički kapital iz člana 70 ovog zakona i
- 2) instrument privremenog javnog vlasništva iz člana 71 ovog zakona.

Instrument javne pomoći za vlasnički kapital

Član 70

U skladu sa propisima kojima se uređuje poslovanje privrednih društava, Ministarstvo finansija u ime države Crne Gore učestvuje u povećanju osnovnog kapitala banke ili drugih subjekata iz člana 2 ovog zakona uplatom instrumenata osnovnog kapitala ili instrumenata dopunskog kapitala.

Ministarstvo finansija obezbjeđuje da se bankom upravlja sa pažnjom dobrog privrednika, u mjeri u kojoj to omogućava vlasnički udio države u banci u sanaciji nad kojom je sproveden instrument iz stava 1 ovog člana.

Ako je primijenjen instrument iz stava 1 ovog člana Ministarstvo finansija će obezbijediti da se vlasnički udio države u banci u sanaciji proda čim to poslovne i finansijske okolnosti dozvole.

Instrument privremenog javnog vlasništva

Član 71

Ministarstvo finansija može banku ili subjekt iz člana 2 ovog zakona prenijeti u privremeno državno vlasništvo.

U slučaju iz stava 1 ovog člana Ministarstvo finansija će Centralnoj depozitarnoj agenciji izdati jedan ili više naloga za prenos akcija, a Centralna depozitarna agencija je dužna da taj nalog sprovede bez odlaganja.

Prenos iz stava 2 ovog člana može se izvršiti na društvo u potpunom državnom vlasništvu ili drugo lice koje je odredilo Ministarstvo finansija.

Ministarstvo finansija obezbjeđuje da se subjektom u sanaciji nad kojim je sproveden instrument iz stava 1 ovog člana upravlja sa pažnjom dobrog privrednika.

Ako je primijenjen instrument iz stava 1 ovog člana Ministarstvo finansija će obezbijediti da se preneseno učešće u kapitalu proda čim to poslovne i finansijske okolnosti dozvole.

IX. OVLAŠĆENJA ZA SANACIJU

Opšta ovlašćenja za sanaciju

Član 72

Organ za sanaciju je ovlašćen da:

- 1) primjenjuje instrumente sanacije na banke i druge subjekte iz člana 2 ovog zakona koji ispunjavaju uslove za sanaciju;
- 2) od bilo kojeg lica zahtijeva davanje svih informacija koje su mu potrebne za odlučivanje o mjeri sanacije i za njenu pripremu, uključujući ažuriranja i dopune informacija navedenih u planovima sanacije i zahtjev da se informacije prikupe u okviru neposredne kontrole koja se sprovodi u skladu sa zakonom kojim se uređuje poslovanje banaka;
- 3) preuzme kontrolu nad bankom u sanaciji, uključujući kontrolu izvršavanja prava i ovlašćenja koja imaju akcionari i ovlašćenja organa upravljanja i rukovođenja bankom u sanaciji od strane sanacione uprave;
- 4) prenosi vlasničke instrumente koje je emitovala banka u sanaciji;
- 5) prenosi prava, imovinu ili obaveze banke u sanaciji na drugo lice uz saglasnost tog lica;
- 6) djelimično ili u cjelosti smanji vrijednost glavnice ili preostalog neizmirenog duga na osnovu kvalifikovanih obaveza banke u sanaciji;
- 7) konvertuje kvalifikovane obaveze banke u sanaciji u redovne akcije ili druge vlasničke instrumente banke u sanaciji ili prelazne banke na koju se prenosi imovina, prava ili obaveze banke u sanaciji;
- 8) poništi dužničke instrumente koje je emitovala banka u sanaciji, osim obezbijedenih obaveza iz člana 56 stav 2 ovog zakona;
- 9) izmijeni rok dospijeca dužničkih instrumenata koje je emitovala banka u sanaciji i ostalih kvalifikovanih obaveza, kamatnu stopu koja se plaća na osnovu tih instrumenata i ostalih kvalifikovanih obaveza, datum dospijeca kamate i privremeno obustavi plaćanja, osim plaćanja na osnovu obezbijedenih obaveza iz člana 56 stav 2 ovog zakona;

- 10) proglašuje dospelim i raskine finansijski ugovor ili ugovor o derivatu u svrhu sprovođenja člana 62 ovog zakona;
- 11) razriješi, odnosno smijeni odbor direktora i izvršne direktore banke u sanaciji; i
- 12) zahtijeva da se procjena ispunjenosti uslova za sticanje kvalifikovanog učešća u banci u sanaciji sprovede u najkraćem mogućem roku.

Pored ovlašćenja iz stava 1 ovog člana organ za sanaciju ovlašćen je i da:

- 1) smanji nominalnu vrijednost vlasničkih instrumenata banke u sanaciji ili da ih poništi;
- 2) zahtijeva od banke u sanaciji, odnosno njenog matičnog društva, emitovanje novih vlasničkih instrumenata uključujući povlašćene akcije i instrumente koji se mogu konvertovati u akcije;
- 3) pri primjeni instrumenata sanacije ili izvršavanja ovlašćenja za sanaciju, ta ovlašćenja izvršava bez prethodnog odobrenja ili saglasnosti bilo kojeg lica, uključujući javnopravna tijela, akcionare ili povjerioce banke prema kojoj se izvršavaju ta ovlašćenja, osim ako ovim zakonom nije drugačije određeno; i
- 4) pri primjeni instrumenta sanacije ili izvršavanja ovlašćenja za sanaciju, ta ovlašćenja izvršava bez obaveze javnog objavljivanja informacija ili prospekta, odnosno dostavljanja ili podnošenja isprava bilo kojem tijelu, osim u slučajevima iz člana 19 stav 9 i člana 22 ovog zakona.

Ovlašćenja iz stava 2 ovog člana izvršavaju se nezavisno od ograničenja prenosa ili obaveze dobijanja pristanka na prenos finansijskih instrumenata, prava, imovine ili obaveza, koji bi se primjenjivali u slučaju da se nad bankom ne sprovede mjere sanacije.

Ako bilo koje od ovlašćenja za sanaciju iz st. 1 i 2 ovog člana nije primjenljivo na neki subjekt iz člana 2 ovog zakona zbog njegovog specifičnog oblika organizovanja, primjenjuju se ovlašćenja koja postižu sličan efekat.

Prilikom izvršavanja ovlašćenja za sanaciju iz stava 4 ovog člana, na fizička i pravna lica na koja ona utiču, uključujući akcionare, povjerioce i druge ugovorne strane, primjenjuju se zaštitne mjere iz ovog zakona ili druge mjere kojima se postiže isti efekat.

Dodatna ovlašćenja za sanaciju

Član 73

Prilikom sprovođenja sanacije, u cilju ostvarivanja jednog ili više ciljeva sanacije, organ za sanaciju je ovlašćen da:

- 1) obezbijedi da prenos u skladu sa članom 90 ovog zakona bude oslobođen bilo kakvih obaveza ili tereta koji utiču na prenesene finansijske instrumente, prava, imovinu ili obaveze, s tim da se bilo koje pravo na naknadu u skladu sa ovim zakonom ne smatra teretom ili obavezom;
- 2) ukine prava na sticanje novih vlasničkih instrumenata banke u sanaciji;

- 3) zahtijeva od nadležnog organa obustavljanje trgovanja i isključenje sa regulisanog tržišta ili službene kotacije finansijskih instrumenata banke u sanaciji;
- 4) obezbijedi identično postupanje prema društvu primaocu kao prema banci u sanaciji u pogledu svih prava, obaveza ili mjera pod uslovima iz čl. 46, 47 i 49 ovog zakona, uključujući i sva prava ili obaveze povezane sa učestvovanjem na tržištu;
- 5) zahtijeva od banke u sanaciji ili društva primaoca da međusobno razmjenjuju informacije i pružaju pomoć; i
- 6) otkaže ili izmijeni uslove ugovora u kojem je banka u sanaciji jedna od ugovornih strana ili da obezbijedi da društvo primalac stupi na njeno mjesto kao stranka.

Radi nastavka prenesenog poslovanja, organ za sanaciju ima ovlašćenje da društvu primaocu obezbijedi:

- 1) nastavak primjene ugovora koje je zaključila banka u sanaciji, tako da društvo primalac prihvata prava i obaveze u vezi sa finansijskim instrumentima, pravima, imovinom ili obavezama, kao i da stupi na mjesto banke u sanaciji kao stranka u svim relevantnim ugovorima, i
- 2) da društvo primalac stupi na mjesto banke u sanaciji kao stranka u svim pravnim postupcima u vezi sa prenesenim finansijskim instrumentima, pravima, imovinom ili obavezama nezavisno od pristanka suprotne strane.

Ovlašćenja iz stava 1 tačka 4 i stava 2 tačka 2 ovog člana ne utiču na:

- 1) pravo zaposlenih u banci u sanaciji na otkazivanje ugovora o radu, i
- 2) pravo ugovorne strane uključujući i pravo na raskid ugovora u skladu sa čl. 77, 78 i 79 ovog zakona, ako je ugovoreno pravo raskida u slučaju činjenja ili nečinjenja banke u sanaciji prije relevantnog prenosa, ili društva primaoca nakon prenosa.

Ovlašćenje za zahtijevanje nastavka pružanja usluga i korišćenja sredstava

Član 74

Organ za sanaciju može da zahtijeva od banke u sanaciji, ili relevantnog člana grupe, nastavak pružanja svih usluga ili korišćenje poslovnog prostora i opreme koji su potrebni društvu primaocu za efikasno obavljanje poslova koji su na njega preneseni.

Ako je nad bankom u sanaciji ili relevantnim članom grupe otvoren stečajni postupak organ za sanaciju može da zahtijeva od stečajnog upravnika nastavak pružanja svih usluga ili korišćenje prostora i opreme koji su potrebni društvu primaocu za efikasno obavljanje poslova koji su na njega preneseni.

Organ za sanaciju može da postupi u skladu sa stavom 1 ovog člana prema članovima grupe sa sjedištem u Crnoj Gori, ako to traži sanaciono tijelo iz druge zemlje.

Pružanje usluga i korišćenje prostora u skladu sa st. 1, 2 i 3 ovog člana ne uključuju bilo kakvu finansijsku podršku.

Usluge i prostori iz st. 1, 2 i 3 ovog člana pružaju se:

- 1) pod uslovima iz ugovora o pružanju usluga ili korišćenju prostora, koji je važio neposredno prije preduzimanja mjere sanacije i tokom trajanja tog ugovora, ili
- 2) ako ugovor o pružanju usluga ili korišćenju prostora ne postoji ili je prestao da važi prije ili tokom preduzimanja mjere sanacije, pod razumnim uslovima.

Centralna banka može propisom bliže urediti minimalni popis usluga, prostora i opreme iz stava 1 ovog člana koji su potrebni društvu primaocu za efikasno obavljanje poslova koji su na njega preneseni.

Ovlašćenja za sanaciju u odnosu na imovinu, prava, obaveze i vlasničke instrumente koji se nalaze u drugim zemljama

Član 75

Organ za sanaciju je ovlašćen da, u slučajevima kad mjera sanacije uključuje mjeru preduzetu u vezi sa imovinom koja se nalazi u drugoj zemlji, kao i vlasničkim instrumentima, pravima ili obavezama na koje se primjenjuju propisi druge zemlje, zahtijeva:

- 1) da sanaciona uprava i primalac preduzimaju sve potrebne radnje kako bi se obezbijedilo da prenos, smanjenje vrijednosti, konvertovanje ili preduzete radnje postanu pravno valjani;
- 2) da sanaciona uprava raspolaže akcijama ili drugim vlasničkim instrumentima, imovinom, pravima, obavezama ili ispunjava obaveze u ime primaoca, dok prenos, smanjenje vrijednosti ili konverzija relevantnih instrumenata kapitala ili preduzete radnje ne postanu pravno valjani;
- 3) da se opravdani troškovi koji su nastali pri obavljanju radnji iz tač. 1 i 2 ovog stava, od strane primaoca nadoknade na način utvrđen u članu 44 stav 7 ovog zakona.

Ako organ za sanaciju procijeni da radnje iz stava 1 ovog člana koje su preduzete od strane sanacione uprave i primaoca, neće imati zadovoljavajući efekat, neće nastaviti sa daljim prenosom, smanjenjem, konverzijom ili ostalim preduzetim radnjama u vezi sa imovinom koja se nalazi u drugoj zemlji, odnosno akcijama ili drugim vlasničkim instrumentima, pravima ili obavezama na koje se primjenjuje zakonodavstvo te druge zemlje, a ako je već zahtijevao da se izvrši prenos, smanjenje, konverzija ili preduzimanje druge mjere, taj zahtjev se više neće odnositi na imovinu koja se nalazi u toj drugoj zemlji.

Isključenje određenih ugovornih uslova pri sanaciji

Član 76

U odnosu na ugovorne obaveze banke nad kojom je primijenjena mjera za sprječavanje krize ili mjera za upravljanje krizom u skladu sa ovim zakonom, primjena tih mjera, uključujući i nastupanje svakog događaja direktno povezanog sa primjenom tih mjera, ne smatra se samo po sebi pretpostavkom za realizaciju instrumenta finansijskog obezbjeđenja u skladu sa zakonom kojim se uređuje finansijsko obezbjeđenje ili stečajnim razlogom u skladu sa zakonom kojim se uređuje stečajni postupak, pod uslovom da se te ugovorne obaveze i dalje u značajnoj mjeri izvršavaju, uključujući plaćanja odnosno isporuku, sticanje, korišćenje i raspolaganje instrumentom finansijskog obezbjeđenja.

Odredba stava 1 ovog člana primjenjuje se i na ugovore koje je zaključilo:

- 1) zavisno lice banke iz stava 1 ovog člana, ako za ugovorne obaveze jemči ili ih na drugi način obezbjeđuje ta banka ili bilo koji član grupe;
- 2) bilo koji član grupe kojoj pripada banka iz stava 1 ovog člana, ako ugovor uključuje odredbe o unakrsnom statusu neispunjenja obaveza (engl. cross-default provisions).

Ako se postupci sanacije u drugim zemljama ocijene prihvatljivim, odnosno kada organ za sanaciju donese takvu odluku, taj postupak će se smatrati mjerom za upravljanje krizom u skladu sa ovim članom.

Ako se i dalje u značajnoj mjeri izvršavaju ugovorne obaveze, odnosno isporuka, sticanje, korišćenje i raspolaganje instrumentom finansijskog obezbjeđenja, primjena mjere za sprječavanje krize ili mjere za upravljanje krizom, uključujući nastupanje događaja direktno povezanog sa primjenom tih mjera, onemogućuje bilo kome:

- 1) raskid ugovora, odlaganje, izmjenu, netiranje ili poravnanje, uključujući:
  - ugovorne obaveze zavisnog lica banke iz stava 1 ovog člana, ako za ugovorne obaveze garantuje ili ih na drugi način obezbjeđuje ta banka ili bilo koji član grupe;
  - ugovorne obaveze bilo kojeg člana grupe kojoj pripada banka iz stava 1 ovog člana, ako ugovor uključuje odredbe o unakrsnom statusu neispunjenja obaveza (engl. cross-default provisions);
- 2) sticanje svojine, kontrolu ili prinudnu realizaciju bilo kojeg založnog prava nad bilo kojom imovinom banke iz stava 1 ovog člana, uključujući i ugovorne obaveze bilo kojeg člana grupe kojoj banka iz stava 1 ovog člana pripada, ako ugovor uključuje odredbe o unakrsnom statusu neispunjenja obaveza;
- 3) uticaj na prava iz ugovora institucije iz stava 1 ovog člana uključujući ugovorne obaveze bilo kojeg člana grupe kojoj pripada institucija iz stava 1 ovog člana, ako ugovor uključuje odredbe o unakrsnom statusu neispunjenja obaveza.

Odredbe ovog člana ne utiču na pravo pojedinog lica da preduzme radnje iz stava 4 ovog člana ako to pravo nastaje na osnovu događaja koji nije posljedica primjene mjere za

sprječavanje krize ili mjere za upravljanje krizom uključujući nastupanje događaja direktno povezanog sa primjenom tih mjera.

Odlaganje ili ograničenje iz čl. 77, 78 i 79 ovog zakona ne smatra se neizvršenjem ugovorne obaveze u smislu st. 1, 2 i 3 ovog člana.

Ovlašćenje odlaganja plaćanja ili ispunjenja obaveza

Član 77

Organ za sanaciju može da donese rješenje o odlaganju bilo koje obaveze plaćanja ili ispunjenja obaveza iz bilo kojeg ugovora u kojem je banka u sanaciji jedna od ugovornih strana i to rješenje je dužan da odmah objavi na način propisan članom 22 ovog zakona.

Organ za sanaciju dužan je da, u dispozitivu rješenja iz stava 1 ovog člana, kao i obavještenju datom u skladu sa članom 22 ovog zakona, navede dan, sat i minut nastupanja odlaganja.

Rješenje o odlaganju iz stava 1 ovog člana može biti sastavni dio rješenja o otvaranju postupka sanacije iz člana 20 ovog zakona.

Odlaganje iz stava 1 ovog člana primjenjuje se od trenutka navedenog u dispozitivu rješenja o odlaganju i traje do ponoći sljedećeg radnog dana.

Ako obaveza plaćanja ili ispunjenja obaveze dospijeva tokom perioda odlaganja, ta obaveza dospijeva odmah nakon isteka perioda odlaganja.

Ako su obaveze plaćanja ili ispunjenja obaveze banke u sanaciji prema ugovoru odložene u skladu sa stavom 1 ovog člana, obaveze plaćanja ili ispunjenja obaveze drugih ugovornih strana iz tog ugovora odlažu se na isti vremenski period.

Izuzetno od stava 1 ovog člana rješenje o odlaganju se ne primjenjuje na:

- 1) zaštićene depozite i
- 2) obaveze plaćanja i ispunjenja obaveze prema sistemima ili operaterima sistema iz zakona kojim se uređuje konačnost poravnanja, centralnim drugim ugovornim stranama i centralnim bankama.

Organ za sanaciju, pri donošenju rješenja iz stava 1 ovog člana uzima u obzir uticaj koji bi izvršavanje tog ovlašćenja moglo imati na uredno funkcionisanje finansijskih tržišta.

Ovlašćenje odlaganja sprovođenja izvršenja

Član 78

Organ za sanaciju može da donese rješenje o odlaganju sprovođenja izvršenja nad imovinom banke u sanaciji od strane povjerilaca te banke i dužan je da to rješenje odmah objavi na način propisan članom 22 ovog zakona.

Organ za sanaciju je dužan da, u dispozitivu rješenja iz stava 1 ovog člana kao i u obavještenju datom u skladu sa članom 22 ovog zakona, navede dan, sat i minut nastupanja odlaganja iz stava 1 ovog člana.

Rješenje o odlaganju iz stava 1 ovog člana može biti sastavni dio rješenja o otvaranju postupka sanacije iz člana 20 ovog zakona.

Odlaganje iz stava 1 ovog člana primjenjuje se od trenutka navedenog u dispozitivu rješenja o odlaganju i traje do ponoći sljedećeg radnog dana.

Izuzetno od stava 1 ovog člana rješenje o odlaganju se ne primjenjuje na sisteme ili operatere sistema iz propisa kojima se uređuje konačnost poravnjenja, druge centralne ugovorne strane ili centralne banke.

U slučaju iz člana 91 ovog zakona, organ za sanaciju će pri donošenju rješenja iz stava 1 ovog člana voditi računa o tome da su ograničenja propisana u stavu 1 ovog člana istovjetna za sve subjekte obuhvaćene mjerom sanacije.

Organ za sanaciju, pri donošenju rješenja iz stava 1 ovog člana uzima u obzir uticaj koji bi izvršavanje tog ovlašćenja moglo imati na uredno funkcionisanje finansijskih tržišta.

Ovlašćenje privremenog odlaganja prava na otkaz ugovora

Član 79

Pod uslovom da se i dalje izvršavaju ugovorne obaveze, osim ako je u vezi sa tim obavezama sprovedeno ovlašćenje odlaganja plaćanja ili ispunjenja obaveza iz člana 77 ovog zakona, uključujući plaćanja i izdavanje instrumenata obezbjeđenja, organ za sanaciju može da donese rješenje o privremenom odlaganju prava druge ugovorne strane na otkazivanje ugovornog odnosa sa bankom u sanaciji.

Rješenje o odlaganju iz stava 1 ovog člana može biti sastavni dio rješenja o otvaranju postupka sanacije iz člana 20 ovog zakona.

Organ za sanaciju je dužan je da obavještenje o donošenju rješenja iz stava 1 ovog člana odmah objavi na način propisan članom 22 ovog zakona i da u tom obavještenju navede dan, sat i minut nastupanja odlaganja iz stava 1 ovog člana.

Odlaganje iz stava 1 ovog člana primjenjuje se od trenutka navedenog u dispozitivu rješenja o odlaganju i traje do ponoći sljedećeg radnog dana računajući od dana navedenog u dispozitivu rješenja o odlaganju.

Ovlašćenje iz stava 1 ovog člana može se odnositi i na ugovorne odnose koje je druga ugovorna strana zaključila sa zavisnim licem banke u sanaciji ako:

- 1) za te ugovorne obaveze jemči ili ih na drugi način obezbjeđuje banka u sanaciji;
- 2) je pravo na otkaz ugovora zasnovano isključivo na insolventnosti, odnosno finansijskom stanju banke u sanaciji; i
- 3) se na banku u sanaciji primjenjuje ili se može primijeniti ovlašćenje za prenos i to ako su sva imovina ili obaveze zavisnog lica povezane sa tim ugovorom prenesene ili se mogu prenijeti primaocu koji ih je preuzeo ili će preuzeti, ili ako organ za sanaciju na bilo koji drugi način jemči za te obaveze.

Odlaganje iz stava 5 ovog člana primjenjuje se od trenutka navedenog u dispozitivu rješenja o odlaganju i traje do ponoći sljedećeg radnog dana računajući od dana navedenog u dispozitivu rješenja o odlaganju.

Izuzetno od st. 1 i 5 ovog člana rješenje o odlaganju se ne primjenjuje na sisteme ili operatere sistema iz propisa kojima se uređuje konačnost poravnjanja, druge centralne ugovorne strane ili centralne banke.

Izuzetno od st. 1 do 7 ovog člana ugovorna strana može da otkáže ugovor prije isteka perioda odlaganja ako primi obavještenje organa za sanaciju da se prava i obaveze obuhvaćene ugovorom ne prenose na primaoca ili neće biti smanjene ili pretvorene pri primjeni instrumenta unutrašnje sanacije u skladu sa članom 55 stav 1 tačka 1 ovog zakona.

Pravo na otkaz ugovora iz st. 1 i 5 ovog člana može se izvršiti po isteku roka odlaganja na sljedeći način:

- 1) ako su prava ili obaveze obuhvaćene ugovorom prenesene na primaoca, druga ugovorna strana može otkazati ugovor samo ako nakon trenutka prenosa nastupe uslovi za otkaz ugovora u odnosu na primaoca;
- 2) ako prava ili obaveze obuhvaćene ugovorom ostaju u banci u sanaciji i ako organ za sanaciju nije primijenio instrument interne sanacije u skladu sa članom 55 stav 1 tačka 1 ovog zakona na taj ugovor, druga ugovorna strana može otkazati ugovor ako nakon isteka roka odlaganja nastupe uslovi za otkaz ugovora.

Organ za sanaciju pri donošenju rješenja iz st.1 i 5 ovog člana uzima u obzir uticaj koji bi izvršavanje tog ovlašćenja moglo imati na uredno funkcionisanje finansijskih tržišta.

Izvršavanje ovlaštenja za sanaciju

Član 80

Pri sprovođenju mjere sanacije, organ za sanaciju može da ostvaruje kontrolu nad bankom u sanaciji na način što:

- 1) upravlja bankom u sanaciji sa svim ovlaštenjima akcionara, odbora direktora i izvršnih direktora;
- 2) upravlja i raspolaže imovinom banke u sanaciji.

Kontrolu iz stava 1 ovog člana organ za sanaciju može da ostvaruje neposredno ili preko sanacione uprave.

Pri odlučivanju o izvršenju ovlaštenja iz stava 1 ovog člana organ za sanaciju vodi računa o podobnosti sprovođenja tog ovlaštenja uzimajući u obzir ciljeve i opšta načela sanacije, posebne okolnosti banke u sanaciji i potrebu efikasne sanacije grupe.

X. SANACIJA PREKOGRANIČNIH GRUPA I OBAVEZA ČUVANJA POVJERLJIVIH INFORMACIJA

Sanacioni kolegijumi

Član 81

Ako u okviru grupe čiji nadređeni član ima sjedište u Crnoj Gori postoje podređeni članovi grupe čije je sjedište u drugim zemljama, organ za sanaciju može osnovati sanacioni kolegijum radi obezbjeđivanja saradnje sa tijelima nadležnim za sanaciju tih podređenih članova grupe, u okvirima utvrđenim ovim zakonom i sporazumom o saradnji iz člana 83 ovog zakona.

Ako je banka dio grupe za čiju sanaciju je nadležan organ za sanaciju iz druge zemlje, organ za sanaciju će ostvarivati saradnju sa članovima sanacionog kolegijuma za tu grupu, u okvirima utvrđenim zakonom i sporazumom o saradnji iz člana 83 ovog zakona.

Obaveza čuvanja povjerljivih informacija

Član 82

Sve informacije koje su saznali pri obavljanju poslova u skladu sa ovim zakonom dužni su da kao povjerljive čuvaju:

- 1) organ za sanaciju i zaposleni kod organa za sanaciju i u Ministarstvu finansija;
- 2) organi sa sanaciju drugih zemalja i zaposleni kod tih organa;
- 3) nadležna tijela i zaposleni kod nadležnih tijela drugih zemalja kojima su dostavljene povjerljive informacije;

- 4) članovi sanacione uprave;
- 5) potencijalni sticaoci vlasničkih instrumenata, imovine, prava i obaveza banke u sanaciji koji su od organa za sanaciju dobili povjerljive informacije, nezavisno od toga da li je taj aranžman realizovan;
- 6) zaposleni u društvu za reviziju, pravni i stručni savjetnici, procjenjivači i ostala stručna lica koja povjerljive informacije dobiju od lica iz tač. 1, 2 ili 3 ovog stava;
- 7) organi i zaposleni u Fondu za zaštitu depozita;
- 8) zaposleni u prelaznoj banci ili kod društva za upravljanje imovinom banke u sanaciji; i
- 9) sva ostala lica koja direktno ili indirektno, trajno ili povremeno, pružaju ili su pružali usluge licima iz tač.1 do 8 ovog stava.

Obaveza čuvanja povjerljivih informacija iz stava 1 ovog člana odnosi se na period prije, tokom i nakon imenovanja odnosno zaposlenja na radno mjesto iz stava 1 ovog člana.

U cilju obezbjeđivanja poštovanja zahtjeva o povjerljivosti utvrđenih u st. 1 i 4 ovog člana, subjekti iz stava 1 tač. 1, 2, 3, 7 i 8 ovog člana dužni su da usvoje i primjenjuju interna pravila kojima se obezbjeđuje čuvanje povjerljivosti informacija iz stava 1 ovog člana.

Lica iz stava 1 ovog člana ne smiju odavati povjerljive informacije koje tokom obavljanja svojih profesionalnih aktivnosti dobiju od nadležnog organa i organa za sanaciju, bilo kojem licu ili organu, osim ako su te informacije date u sažetom ili zbirnom obliku tako da pojedine banke ili druge subjekte sanacije nije moguće prepoznati, ili uz izričit prethodni pristanak organa za sanaciju, banke ili drugog subjekta sanacije koji je te informacije dao.

Organi iz stava 1 ovog člana dužni su da sprovedu procjenu efekata otkrivanja povjerljivih informacija, kako bi se procijenio efekat koji bi to otkrivanje moglo imati na javni interes, kad je riječ o finansijskoj, monetarnoj ili ekonomskoj politici i komercijalnim interesima fizičkih i pravnih lica, kao i na ciljeve supervizije, istraga i revizija.

Postupak procjene iz stava 5 ovog člana obuhvata procjenu svakog pojedinačnog efekta odavanja sadržaja i pojedinosti iz sanacionog plana i rezultata svake procjene izvršene na osnovu ovog zakona.

Izuzetno od st.1 do 6 ovog člana povjerljive informacije smiju međusobno razmjenjivati:

- 1) lica iz stava 1 ovog člana u okviru organa kojima pripadaju;
- 2) zaposleni kod organa za sanaciju i nadležnog organa sa zaposlenim u Ministarstvu finansija, Fondu za zaštitu depozita, kod organa drugih zemalja nadležnih za sanaciju i superviziju kreditnih institucija pod uslovima iz člana 84 ovog zakona i potencijalnim kupcima.

Odredbe ovog člana ne odnose se na odavanje informacija za potrebe postupaka pred nadležnim sudovima.

Sporazumi o saradnji

Član 83

Organ za sanaciju može zaključiti neobavezujući bilateralni sporazum sa organom za sanaciju iz druge zemlje radi razmjene informacija u vezi sa planiranjem sanacije u odnosu na kreditne institucije, finansijske institucije i matična društva, i to u slučajevima kada:

- 1) nadređeni član grupe sa sjedištem u drugoj zemlji ima podređenog člana ili značajnu filijalu u Crnoj Gori;
- 2) nadređeni član grupe sa sjedištem u Crnoj Gori ima podređenog člana grupe u drugoj zemlji;
- 3) banka sa sjedištem u Crnoj Gori ima filijalu u drugoj zemlji.

Sporazum o saradnji iz stava 1 ovog člana može da sadrži odredbe:

- 1) razmjenu informacija neophodnih za izradu i održavanje planova sanacije;
- 2) savjetovanju i saradnji u izradi planova sanacije;
- 3) razmjenu informacija neophodnih za primjenu instrumenata sanacije i izvršavanje ovlašćenja organa za sanaciju i sličnih ovlašćenja koja mogu da izvršavaju organi drugih zemalja;
- 4) ranom upozoravanju strana u sporazumu ili savjetovanju sa stranama u sporazumu o saradnji prije preduzimanja bilo kakvih značajnih mjera u skladu sa ovim zakonom ili pravom druge zemlje, a koje utiču na banku ili grupu na koju se sporazum odnosi;
- 5) koordinaciji javne komunikacije u slučaju zajedničkih mjera sanacije;
- 6) postupcima i mehanizmima za razmjenu informacija i za saradnju, uključujući, po potrebi, uspostavljanje i rad grupa za upravljanje krizama.

Organ za sanaciju može da zaključi neobavezujući okvirni sporazum sa Evropskim tijelom za bankarstvo za razmjenu potrebnih informacija i saradnju u oblasti sanacije banaka, koja je od interesa za učesnike u sporazumu.

Sporazum o saradnji ne sadrži odredbe koje se odnose na pojedinačne banke i finansijske institucije iz zemalja potpisnica sporazuma ili drugih zemalja.

Razmjena povjerljivih informacija

Član 84

Organ za sanaciju razmjenjuje povjerljive informacije, uključujući planove oporavka, sa relevantnim organima druge zemlje samo ako su zadovoljeni sljedeći uslovi:

- 1) taj organ podliježe zahtjevima i standardima profesionalne tajne koji su najmanje jednaki zahtjevima iz člana 82 ovog zakona, a razmjena podataka o ličnosti vrši se u skladu sa odredbama propisa kojim se uređuje zaštita podataka o ličnosti, koji odgovaraju zahtjevima iz važećih propisa o zaštiti podataka koji se primjenjuju u Evropskoj uniji;
- 2) informacija je potrebna za izvršavanje sanacionih ovlašćenja i obaveza relevantnog nadležnog tijela druge zemlje, čije je nacionalno zakonodavstvo uporedivo sa odredbama ovog zakona i u skladu sa odredbama tačke 1 ovog stava se ne koristi u druge svrhe.

Povjerljive informacije dobijene od druge zemlje organ za sanaciju može učiniti dostupnim relevantnom organu treće zemlje samo ako su ispunjeni sljedeći uslovi:

- 1) relevantni organ zemlje od koje je informacija pribavljena je saglasan da se informacija učini dostupnom toj trećoj zemlji;
- 2) informacija se saopštava trećoj zemlji samo za svrhe koje je odobrio organ od kojeg je informacija pribavljena.

Za namjene ovog člana informacija se smatra povjerljivom ako su na nju primjenljivi zahtjevi za povjerljivošću koji su propisani važećim zakonodavstvom Evropske unije.

XI. ZAŠTITNE MJERE

Postupanje prema akcionarima i povjeriocima u slučaju djelimičnog prenosa i primjene instrumenta interne sanacije

Član 85

Ako organ za sanaciju primjenom jednog ili više instrumenata sanacije prenese samo dio prava, imovine i obaveza banke u sanaciji, dužan je da primjenom člana 87 ovog zakona obezbijedi da akcionari i povjerioci čija potraživanja nijesu prenesena dobiju kao namirenje svojih potraživanja najmanje onaj iznos u kojem bi bili namireni da je u vrijeme kada je doneseno rješenje iz člana 20 ovog zakona nad bankom u sanaciji sproveden stečajni postupak.

Ako organ za sanaciju primjenjuje instrument interne sanacije, dužan je da primjenom člana 87 ovog zakona obezbijedi da akcionari i povjerioci za potraživanja čija je vrijednost smanjena ili konvertovana u instrument redovnog osnovnog kapitala, ne snose gubitak

veći od gubitka koji bi snosili da je u vrijeme kad je doneseno rješenje iz člana 20 ovog zakona nad bankom u sanaciji sproveden stečajni postupak.

Efekti različitog postupanja

Član 86

Nakon sprovođenja prenosa dijela prava, imovine i obaveza ili nakon primjene instrumenta interne sanacije, organ za sanaciju je dužan da bez odlaganja, za potrebu primjene člana 103 ovog zakona i drugih odredaba ovog zakona, obezbijedi da nezavisni procjenjivač sprovede procjenu vrijednosti, koja se razlikuje od procjene vrijednosti iz člana 25 ovog zakona, a kojom se utvrđuje:

- 1) efekat koji bi na akcionare, povjerioce i sistem zaštite depozita imao stečajni postupak da je pokrenut u vrijeme kad je doneseno rješenje iz člana 20 ovog zakona;
- 2) efekat koji je na akcionare i povjerioce imala sanacija banke; i
- 3) razlika između efekata iz tač. 1 i 2 ovog stava.

Nezavisni procjenjivač dužan je da sprovede procjenu vrijednosti iz stava 1 ovog člana na osnovu sljedećih pretpostavki:

- 1) da je nad bankom u sanaciji pokrenut stečajni postupak u vrijeme kad je doneseno rješenje iz člana 20 ovog zakona;
- 2) da mjere sanacije nijesu preduzete; i
- 3) da nije pružena vanredna javna finansijska pomoć banci u sanaciji.

Zaštitne mjere za akcionare i povjerioce

Član 87

Ako je procjenom vrijednosti izvršenom u skladu sa članom 86 ovog zakona utvrđeno da je bilo koji akcionar ili povjerilac iz člana 85 ovog zakona ili Fond za zaštitu depozita u skladu sa članom 103 stav 1 ovog zakona, snosio veći gubitak od gubitka koji bi snosili da je u vrijeme kad je doneseno rješenje o otvaranju postupka sanacije nad bankom u sanaciji sproveden stečajni postupak, akcionar, povjerilac i Fond za zaštitu depozita imaju pravo na naknadu razlike iz sredstava Sanacionog fonda.

Organ za sanaciju će donijeti propis kojim će bliže urediti postupak isplate naknade iz stava 1 ovog člana.

Zaštitne mjere za druge ugovorne strane kod djelimičnih prenosa

Član 88

Kada se imovina, prava ili obaveze banke u sanaciji djelimično prenose na drugi subjekt ili kada se, primjenom instrumenta sanacije, djelimično prenosi imovina, prava ili obaveze banke u sanaciji sa prelazne banke ili subjekta za upravljanje imovinom na drugo lice i kada organ za sanaciju izvršava ovlašćenja iz člana 73 stav 1 tačka 6 ovog zakona zaštićeni su sljedeći sporazumi i druge ugovorne strane u tim sporazumima:

- 1) sporazumi o obezbjeđenju, na osnovu kojih lice ima po osnovu jemstva stvarni ili potencijalni interes u imovini ili pravima koji su predmet prenosa, nezavisno od toga da li je taj interes obezbijeđen specifičnom imovinom ili pravima ili preko promjenljive naknade ili sličnog sporazuma;
- 2) ugovor o finansijskom obezbjeđenju sa prenosom prava svojine po kojima se obezbjeđenje ili pokriće ispunjenja određenih obaveza sprovodi prenosom vlasništva nad imovinom sa davaoca na primaoca obezbjeđenja u slučaju neizvršenja obaveza davaoca obezbjeđenja;
- 3) sporazumi o poravnanju, po kojima se dva ili više potraživanja odnosno obaveza banke u sanaciji i druge ugovorne strane mogu međusobno poravnati;
- 4) sporazumi o netiranju;
- 5) pokrivena obveznice;
- 6) strukturirani finansijski sporazumi, uključujući sekjuritizaciju i instrumente koji se koriste za zaštitu od rizika i čine sastavni dio imovine za pokriće i koji su prema važećim propisima obezbijeđeni na sličan način kao pokrivena obveznice, na osnovu kojih jedna strana iz sporazuma ili kastodi, povjerenik ili imalac stiče i drži hartiju od vrijednosti.

Zaštita sporazuma iz stava 1 ovog člana vrši se u skladu sa čl. 89 do 92 ovog zakona, uz primjenu ograničenja iz čl. 76 do 79 ovog zakona.

Odredbe st. 1 i 2 ovog člana primjenjuju se nezavisno od broja strana u sporazumu i nezavisno od toga:

- 1) da li su pravni odnosi nastali na osnovu ugovora, prenosom prava vlasništva radi obezbjeđenja ili na neki drugi način, ili su nastali na osnovu zakona;
- 2) da li se na te pravne odnose u cijelosti ili djelimično primjenjuju propisi druge zemlje.

Zaštita ugovora o finansijskom obezbjeđenju, poravnanju i netiranju

Član 89

Organ za sanaciju ne može primjenom dodatnih sanacionih ovlašćenja, izvršiti djelimični prenos prava i obaveza niti djelimično promijeniti ili otkazati prava i obaveze koje su

zaštićene ugovorom o finansijskom obezbjeđenju sa prenosom prava vlasništva, o poravnanju i netiranju, a koji je zaključen između banke u sanaciji i drugog lica.

Za namjene iz stava 1 ovog člana, smatra se da su prava i obaveze zaštićene takvim ugovorom odnosno sporazumom, ako njegove strane imaju pravo na prebijanje ili netiranje tih prava i obaveza.

Izuzetno od stava 1 ovog člana, organ za sanaciju, u svrhu dostupnosti garantovanih depozita, može:

- 1) prenijeti garantovane depozite koji su dio bilo kojeg sporazuma iz stava 1 ovog člana bez prenošenja druge imovine, prava ili obaveza koji su dio tog sporazuma, ili
- 2) prenijeti, konvertovati ili unovčiti imovinu, prava ili obaveze bez prenošenja garantovanih depozita.

Zaštita sporazuma o obezbjeđenju

Član 90

Organ za sanaciju, radi zaštite obaveza obezbijedenih sporazumom o obezbjeđenju, ne može:

- 1) prenijeti imovinu kojom je obaveza obezbijedena ako ne prenosi tu obavezu i pripadajuću korist;
- 2) prenijeti obezbijedene obaveze ako se ne prenosi i pripadajuća korist;
- 3) prenijeti pripadajuću korist ako ne prenosi i obezbijedenu obavezu;
- 4) izmijeniti ili raskinuti sporazum o obezbjeđenju primjenom dodatnih sanacionih ovlašćenja, ako je efekat te izmjene ili raskida takav da obaveza više nije obezbijedena.

Izuzetno od stava 1 ovog člana, organ za sanaciju, u cilju dostupnosti garantovanih depozita, može:

- 1) prenijeti garantovane depozite koji su dio bilo kojeg sporazuma iz stava 1 ovog člana bez prenošenja druge imovine, prava ili obaveza koji su dio tog sporazuma, ili
- 2) prenijeti, konvertovati ili unovčiti imovinu, prava ili obaveze bez prenošenja garantovanih depozita.

Zaštita strukturiranih finansijskih sporazuma i pokrivenih obveznica

Član 91

Organ za sanaciju, u cilju obezbjeđenja zaštite strukturiranih finansijskih sporazuma, uključujući sporazume iz člana 88 stav 1 tač. 5 i 6 ovog zakona, ne može primjenom

dodatnih sanacionih ovlaštenja izvršiti djelimični prenos prava i obaveza niti djelimično izmijeniti ili otkazati prava i obaveze koji su sastavni dio strukturiranog finansijskog sporazuma, uključujući sporazume iz člana 88 stav 1 tač. 5 i 6 ovog zakona, zaključenog između banke u sanaciji i drugog lica.

Izuzetno od stava 1 ovog člana, organ za sanaciju, u cilju dostupnosti garantovanih depozita, može:

- 1) prenijeti garantovane depozite koji su dio bilo kojeg sporazuma iz stava 1 ovog člana bez prenošenja druge imovine, prava ili obaveza koji su dio tog sporazuma, ili
- 2) prenijeti, pretvoriti ili unovčiti imovinu, prava ili obaveze bez prenošenja osiguranih depozita.

Zaštita sistema trgovanja, kliringa i poravnanja

Član 92

Organ za sanaciju, primjenom instrumenata sanacije ne smije uticati na rad i pravila sistema koji su uređeni propisima kojima se uređuje konačnost poravnanja u platnim sistemima i sistemima za saldiranje hartija od vrijednosti, ako izvršava djelimični prenos imovine, prava i obaveza sa banke u sanaciji na drugi subjekt, ili ako primjenom dodatnih sanacionih ovlaštenja mijenja ili otkazuje uslove iz ugovora u kojima je banka u sanaciji ugovorna strana, odnosno obezbjeđuje da društvo primalac stupi na njeno mjesto kao stranka.

Prenosom, izmjenom ili otkazom iz stava 1 ovog člana ne opoziva se, ne mijenja ili uskraćuje sprovođenje naloga za prenos i poravnanje u platnim sistemima i sistemima za poravnanje finansijskih instrumenata, kao i korišćenje fondova, hartija od vrijednosti ili zajmova na propisani način.

XII. ORGAN ZA SANACIJU

Organ za sanaciju i nadležno ministarstvo

Član 93

Organ za sanaciju za banke i grupe čiji nadređeni član ima sjedište u Crnoj Gori je Centralna banka, u ostvarivanju funkcije sanacije banaka utvrđene ovim zakonom.

Centralna banka je dužna da obezbijedi operativnu i funkcionalnu nezavisnost kako bi se izbjegao sukob interesa između ovlaštenja koje Centralna banka ima kao organ za

sanaciju u skladu sa ovim zakonom i ovlašćenja koja ima kao nadležni organ za kontrolu banaka, u skladu sa zakonom kojim se uređuje poslovanje banaka.

Centralna banka dužna je da obezbijedi da su zaposleni koji obavljaju poslove iz oblasti sanacije banaka u skladu sa odredbama ovog zakona, strukturno i funkcionalno odvojeni od zaposlenih koji obavljaju druge poslove u Centralnoj banci i da podliježu posebnim linijama izvještavanja.

Centralna banka je dužna da na svojoj internet stranici objavljuje sažete informacije o sadržini internih akata Centralne banke kojima se uređuje organizacija poslova iz oblasti sanacije banaka, uključujući pravila o poslovnoj tajni i razmjeni informacija između različitih funkcionalnih oblasti.

Zaposleni u Centralnoj banci koji obavljaju poslove iz oblasti sanacije u skladu sa odredbama ovog zakona i zaposleni koji obavljaju poslove iz oblasti kontrole banaka, dužni su da u pripremi, planiranju i obavljanju drugih poslova iz oblasti sanacije u skladu sa ovim zakonom međusobno blisko sarađuju.

Ministarstvo finansija je nadležno ministarstvo za izvršavanje poslova u okviru ovog zakona.

Centralna banka je dužna da obavještava Ministarstvo finansija o odlukama i rješenjima donesenim u skladu sa odredbama ovog zakona.

Odgovornost za štetu

Član 94

Centralna banka, njeni zaposleni ili bilo koje drugo lice koje ona ovlasti, ne odgovaraju za štetu koja nastane prilikom obavljanja dužnosti u okviru ovog zakona, osim ako se dokaže da su određenu radnju učinili ili propustili da učine namjerno ili s krajnjom nepažnjom.

XIII. SANACIONI FOND

Sanacioni fond

Član 95

U cilju obezbjeđivanja sredstava za primjenu instrumenata sanacije i ovlašćenja za sanaciju utvrđenih ovim zakonom, uspostavlja se Sanacioni fond.

Sredstva Sanacionog fonda koriste se za ostvarivanje ciljeva sanacije iz člana 5 ovog zakona, u skladu sa načelima iz člana 6 ovog zakona.

Sanacionim fondom upravlja Centralna banka u skladu sa odredbama ovog zakona.

Novčana sredstva Sanacionog fonda drže se na računu otvorenom u Centralnoj banci, koji za tu svrhu otvara Centralna banka.

Centralna banka dužna je da imovinu Sanacionog fonda vodi odvojeno od imovine i obaveza Centralne banke.

Prikupljanje sredstava

Član 96

Sanacioni fond mora raspolagati dovoljnim sredstvima za ostvarivanje ciljeva sanacije iz člana 5 ovog zakona.

Centralna banka, u ime i za račun Sanacionog fonda:

- 1) prikuplja redovne doprinose u skladu sa članom 99 ovog zakona radi dostizanja ciljnog nivoa iz člana 98 ovog zakona;
- 2) prikuplja vanredne doprinose u skladu sa članom 100 ovog zakona ako doprinosi iz tačke 1 ovog stava nijesu dovoljni; i
- 3) ugovara zajmove i druge dodatne izvore finansiranja u skladu sa čl. 101 i 102 ovog zakona.

Sredstva prikupljena u skladu sa ovim članom čine imovinu Sanacionog fonda čije korišćenje odobrava Centralna banka, za namjene utvrđene članom 97 stav 1 ovog zakona.

Centralna banka može bliže propisati način ulaganja i imovinu u koju se mogu ulagati raspoloživa sredstva Sanacionog fonda.

Korišćenje sredstava Sanacionog fonda

Član 97

Sredstva Sanacionog fonda se mogu koristiti za:

- 1) davanje garancija za imovinu ili obaveze banke u sanaciji, njenih zavisnih lica, prelazne banke ili subjekta za upravljanje imovinom;
- 2) za odobravanje zajmova banci u sanaciji, njenim zavisnim licima, prelaznoj banci ili subjektu za upravljanje imovinom;
- 3) za kupovinu imovine banke u sanaciji;
- 4) za uplatu kapitala i obezbjeđivanje drugih potrebnih sredstava prelaznoj banci ili subjektu za upravljanje imovinom;
- 5) za plaćanja obaveza iz člana 87 ovog zakona;
- 6) za naknadu banci u sanaciji iznosa nastalog isključenjem kvalifikovanih obaveza određenih povjerilaca od primjene instrumenata interne sanacije u skladu sa čl. 57 i 58 ovog zakona;
- 7) za preduzimanje bilo koje kombinacije mjera iz tač. 1 do 6 ovog stava;
- 8) za plaćanje svih opravdanih izdataka organa za sanaciju u vezi sa primjenom instrumenata sanacije koji nijesu nadoknađeni u skladu sa članom 44 stav 7 ovog zakona;

- 9) plaćanje naknade za upravljanje Sanacionim fondom; i
- 10) druge namjene utvrđene ovim zakonom.

Pri primjeni instrumenta prodaje, sredstva Sanacionog fonda se mogu koristiti i za preduzimanje mjera iz stava 1 tač. 1 do 6 ovog člana koje se odnose na kupca.

Sredstva Sanacionog fonda ne koriste se neposredno za naknadu gubitaka ili za dokapitalizaciju banke u sanaciji.

U slučaju da korišćenje sredstava Sanacionog fonda za namjene iz st. 1 i 2 ovog člana indirektno dovede do toga da se dio gubitaka banke pokrije iz Sanacionog fonda, primjenjuju se načela za korišćenje sredstava Sanacionog fonda utvrđena čl. 56, 57 i 58 ovog zakona.

Ciljni iznos sredstava Sanacionog fonda

Član 98

Sredstva Sanacionog fonda moraju iznositi najmanje 1% iznosa garantovanih depozita svih banaka, po stanju utvrđenom na bazi godišnjih revidiranih finansijskih iskaza za prethodnu godinu.

Ako se sredstva Sanacionog fonda smanje ispod iznosa iz stava 1 ovog člana na iznos koji predstavlja više od dvije trećine ciljnog iznosa iz stava 1 ovog člana, doprinosi prikupljeni u skladu sa članom 99 ovog zakona nastavljaju se prikupljati sa dinamikom kojom su do tada prikupljana, dok se ne dostigne iznos iz stava 1 ovog člana.

Izuzetno od stava 2 ovog člana, ako se sredstva Sanacionog fonda smanje na iznos koji predstavlja manje od dvije trećine ciljnog iznosa iz stava 1 ovog člana, doprinos se utvrđuje na način koji omogućava dostizanje ciljnog iznosa iz stava 1 ovog člana u roku od šest godina.

Izuzetno od stava 3 ovog člana, organ za sanaciju može da utvrdi drugačiju dinamiku plaćanja doprinosa, ako je to opravdano imajući u vidu fazu poslovnog ciklusa i uticaj koji prociklični doprinosi mogu da imaju na određivanje godišnjih doprinosa u smislu tog stava.

Redovni doprinosi

Član 99

Banke su dužne da, radi dostizanja ciljnog iznosa sredstava Sanacionog fonda iz člana 98 ovog zakona, jednom godišnje uplaćuju redovni doprinos.

Doprinos iz stava 10 ovog člana pojedinačne banke, srazmjeran je iznosu njenih obaveza (isključujući regulatorni kapital) umanjenom za iznos garantovanih depozita u odnosu na ukupni iznos obaveza (isključujući regulatorni kapital) umanjen za iznos garantovanih depozita svih banaka.

Doprinosi iz stava 2 ovog člana se prilagođavaju srazmjerno rizičnom profilu banaka u skladu sa kriterijumima za utvrđivanje rizičnosti banaka, utvrđenih propisom Centralne banke.

Centralna banka, u ostvarivanju funkcije upravljanja Sanacionim fondom, uzimajući u obzir iznos ukupnih obaveza umanjenih za stavke regulatornog kapitala i ulazne parametre za izračun rizičnog profila, obračunava iznos doprinosa iz stava 1 ovog člana za svaku banku.

Centralna banka može odobriti da se obaveza plaćanja doprinosa iz ovog člana izvrši neopozivim obavezama plaćanja doprinosa koje su u potpunosti obezbijeđene nisko rizičnim sredstvima obezbjeđenja koja nijesu opterećena pravima trećih lica, stoje na raspolaganju i izdvojena su isključivo za korišćenje od strane organa za sanaciju za potrebe navedene u članu 97 st.1 i 2 ovog zakona, s tim da ukupno učešće takvih neopozivih obaveza plaćanja ne smije preći 30% ukupnog iznosa doprinosa prikupljenih u skladu sa ovim članom.

Sredstva prikupljena u skladu sa ovim članom koriste se isključivo za namjene utvrđene članom 97 ovog zakona.

Iznosi primljeni od banke u sanaciji ili prelazne banke, kamate i drugi prihodi od ulaganja, kao i svi drugi prihodi, primjenom instrumenta sanacije u skladu sa poglavljem VIII. - potpoglavljima 8.1 do 8.4 ovog zakona, predstavljaju prihod Sanacionog fonda.

Propisom Centralne banke bliže će se urediti način ispunjavanja obaveza uplate doprinosa, izvještavanje i ispunjavanje drugih obaveza banaka koje se odnose na uplatu redovnih doprinosa.

Vanredni doprinosi

Član 100

U slučaju kada raspoloživa finansijska sredstva Sanacionog fonda nijesu dovoljna za pokriće gubitaka, troškova ili drugih rashoda, Centralna banka je, u izvršavanju funkcije upravljanja Sanacionim fondom, ovlaštena da od banaka prikuplja naknadne doprinose.

Vanredni doprinosi ne mogu preći iznos trostrukog godišnjeg iznosa doprinosa utvrđenog u skladu sa članom 99 ovog zakona.

Na vanredne doprinose prikupljene u skladu sa ovim članom primjenjuju se odredbe člana 99 ovog zakona.

Centralna banka može, na zahtjev banke, djelimično ili u cjelosti, odložiti obavezu plaćanja vanrednog doprinosa, ako bi to ugrozilo njenu likvidnost ili solventnost.

Izuzetak iz stava 4 ovog člana može se odobriti na rok od najduže šest mjeseci, a izuzetno se može ponovno odobriti na isti rok.

Obaveza plaćanja vanrednog doprinosa nastupa i prije isteka roka iz stava 5 ovog člana ako se plaćanjem doprinosa više ne ugrožava likvidnost ili solventnost banke.

Propisom Centralne banke se mogu bliže urediti uslovi pod kojima se banci može odložiti plaćanje vanrednog doprinosa u smislu stava 5 ovog člana.

Ugovaranja pozajmica i drugih dodatnih izvora finansiranja

Član 101

Sanacioni fond može da se zaduži kod banaka ili drugih lica u slučaju kada raspoloživa finansijska sredstva prikupljena u skladu sa članom 99 ili vanredni doprinosi iz člana 100 ovog zakona nijesu dovoljni ili dostupni za pokriće gubitaka, troškova ili drugih rashoda.

Pozajmljivanje između sanacionih fondova

Član 102

U slučaju sanacije prekograničnih grupa u čijem sastavu su i banke kojima je Centralna banka izdala dozvolu za rad mogu se, pod jednakim uslovima, iz sredstava Sanacionog fonda odobravati pozajmice sistemima finansiranja sanacije banaka iz drugih zemalja i primati pozajmice od tih sistema.

Korišćenje sistema zaštite depozita u sprovođenju postupka sanacije

Član 103

U slučaju primjene mjere sanacije, a koja i dalje omogućava pristup deponenta svojim depozitima, Fond za zaštitu depozita nadoknadiće:

- 1) ako se primjenjuje instrument interne sanacije, iznos koji bi deponentima sa garantovanim depozitom bio otpisan kako bi se nadoknadili gubici u banci u skladu sa članom 59 stav 1 tačka 1 ovog zakona da su garantovani depoziti bili uključeni u

- obim interne sanacije i otpisani do jednakog iznosa kao i povjerioci i istim redoslijedom prioriteta u skladu sa zakonom kojim se uređuje stečaj banaka; ili
- 2) iznos gubitaka koje bi deponenti sa garantovanim depozitima pretrpjeli ako je njihov gubitak srazmjern gubicima povjerioca istog isplatnog reda u skladu sa propisima koji uređuju stečaj banaka u slučaju primjene jednog ili više instrumenata sanacije, izuzev instrumenta unutrašnje sanacije.

U sprovođenju postupka sanacije, odgovornost sistema zaštite depozita ne može biti veća od iznosa gubitaka koje bi trebalo da snosi u slučaju sprovođenja stečajnog postupka nad bankom.

Ako se primjenjuje instrument interne sanacije, sistem zaštite depozita nema obavezu dokapitalizacije banke ili prelazne banke u skladu sa članom 59 stav 1 tačka 2 ovog zakona.

Ako je procjenom iz člana 86 ovog zakona utvrđeno da je doprinos sistema zaštite depozita bio veći od neto gubitaka koji bi nastali u stečajnom postupku, sistem zaštite depozita ima pravo na isplatu razlike od strane Sanacionog fonda u skladu sa članom 87 ovog zakona.

Iznos do kojeg sistem zaštite depozita vrši nadoknađivanje u skladu sa st. 1 i 2 ovog člana određuje se primjenom odredaba člana 25 ovog zakona.

Doprinos iz sistema zaštite depozita za potrebe stava 1 ovog člana isplaćuje se u gotovini.

U slučaju da se zaštićeni depoziti banke u sanaciji prenesu na drugi subjekt primjenom instrumenta prodaje ili prelazne banke, deponent nema pravo obeštećenja od sistema zaštite depozita za onaj dio depozita koji nije prenesen iz banke u sanaciji, pod uslovom da je iznos prenesenih sredstava jednak ili veći od ukupnog iznosa prava na obeštećenje u skladu sa propisom kojim se uređuje zaštita depozita.

U slučaju da se finansijska sredstva sistema zaštite depozita koriste u skladu sa st. 1 do 7 ovog člana i da se kao posljedica toga ta sredstva smanje na manje od dvije trećine utvrđene ciljne visine sredstava Fonda za zaštitu depozita, povećava se stopa premije do visine koja omogućava postizanje ciljne visine u roku od šest godina.

U sprovođenju postupka sanacije odgovornost Fonda za zaštitu depozita ne može biti veća od 50% utvrđenog ciljnog iznosa u skladu sa zakonom kojim se uređuje zaštita depozita, kao ni od gubitaka koji bi nastali u stečajnom postupku.

XIV. KAZNENE ODREDBE

Prekršaji banaka Član 104

Novčanom kaznom od 50.000 eura do 200.000 eura kazniće se za prekršaj banka, ako:

- 1) na zahtjev organa za sanaciju ne dostavi sve informacije potrebne za izradu, izmjenu i sprovođenje plana sanacije ili ne saraduje i ne pruži pomoć organu za sanaciju pri izradi i ažuriranju plana sanacije (član 11 stav 1);
- 2) ne obavijesti organ za sanaciju o svakoj promjeni svoje pravne ili organizacione strukture, poslovanja ili finansijskog položaja, kao i o svakoj drugoj promjeni iz koje proizilazi potreba za izmjenom plana (član 11 stav 2);
- 3) ne uspostavi ili redovno ne ažurira popis svih finansijskih ugovora u kojima je ugovorna strana (član 11 stav 4);
- 4) odmah ne obavijesti Centralnu banku u funkciji kontrole banaka o ispunjenosti uslova za sanaciju iz člana 19 st. 1 i 4 ovog zakona (član 19 stav 5);
- 5) ne uplati ili ne uplati u roku redovni doprinos za Sanacioni fond (član 99 stav 1);
- 6) ne uplati vanredne doprinose za Sanacioni fond u visini utvrđenoj od strane Centalne banke (član 100 stav 1).

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i odgovorno lice u banci novčanom kaznom od 5.000 do 20.000 eura.

Prekršaji drugih lica

Član 105

Novčanom kaznom od 5.000 eura do 20.000 eura kazniće se za prekršaj nezavisni procjenitelj ako:

- 1) ne izvrši procjenu vrijednosti imovine i obaveza banke u skladu sa članom 25 stav 5 ovog zakona;
- 2) ne izvrši dopunu analize i procjene tržišne vrijednosti imovine i obaveza banke (član 25 stav 9);
- 3) ne sprovede naknadnu procjenu vrijednosti imovine i obaveza banke u skladu sa članom 26 st. 1, 2 i 4 ovog zakona;
- 4) ne sprovede procjenu vrijednosti imovine i obaveza banke u skladu sa članom 86 ovog zakona.

Novčanom kaznom od 5.000 eura do 20.000 eura kazniće se za prekršaj dosadašnji članovi odbora direktora, izvršni direktori i druga lica sa posebnim ovlašćenjima i odgovornostima u banci ako:

- 1) sanacionoj upravi i asistentima sanacione uprave odmah ne omoguće pristup cjelokupnoj poslovnoj i ostaloj dokumentaciji banke i ne sačine zapisnik o primopredaji poslova (član 40 stav 1);
- 2) sanacionoj upravi ili pojedinom članu sanacione uprave ne daju sva pojašnjenja ili dodatne izvještaje o poslovanju banke (član 40 stav 2).

XV. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Podzakonski akti

Član 106

Podzakonski propisi za sprovođenje ovog zakona donijeće se u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Prelazni period za dostizanje ciljnog nivoa sredstava Sanacionog fonda

Član 107

Sredstva Sanacionog fonda u skladu sa članom 98 ovog zakona moraju najkasnije do 31.12.2024. godine dostići nivo od najmanje 1% iznosa garantovanih depozita svih banaka kojima je Centralna banka izdala dozvolu za rad, a prema revidiranim finansijskim izvještajima za prethodnu godinu.

Tokom perioda iz stava 1 ovog člana doprinosi Sanacionom fondu koji se prikupljaju u skladu sa članom 96 ovog zakona, u mjeri u kojoj je to moguće, vremenski se ravnomjerno raspodjeljuju dok se ne postigne ciljni nivo.

Izuzetno od stava 2 ovog člana Centralna banka može odlučiti da, s obzirom na fazu poslovnog ciklusa i uticaja koji prociklički doprinosi mogu imati na finansijski položaj banaka koje uplaćuju doprinose, utvrdi drugačiju raspodjelu doprinosa Sanacionom fondu u periodu iz stava 1 ovog člana.

Izuzetno od stava 1 ovog člana Centralna banka može produžiti rok iz stava 1 ovog člana za najviše četiri godine ako je iz Sanacionog fonda tokom perioda iz stava 1 ovog člana isplaćen ukupan iznos sredstava veći od 0,5% garantovanih depozita svih banaka kojima je Centralna banka izdala dozvolu za rad, a prema revidiranim finansijskim izvještajima za prethodnu godinu.

Stupanje na snagu

Član 108

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore“, a primjenjivaće se nakon isteka roka od šest mjeseci od dana stupanja na snagu.

O B R A Z L O Ž E N J E

1. USTAVNI OSNOV

Ustavni osnov za donošenje ovog zakona sadržan je u odredbama člana 16 tačka 5 Ustava Crne Gore, kojima je propisano da se zakonom, u skladu sa Ustavom, uređuju druga pitanja od interesa za Crnu Goru.

2. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Postupak, instrumenti i ovlaštenja za rješavanje pitanja banaka u problemima u ovom trenutku su regulisani Zakonom o bankama („Službeni list Crne Gore“, br. 17/08 i 40/11). Tim zakonom su, na bazi Direktive 2008/48 i drugih relevantnih dokumenata, uređena ovlaštenja Centralne banke Crne Gore (u daljem tekstu: Centralna banka) po pitanju preduzimanju mjera prema bankama, uključujući i mjere koje po svojoj suštini predstavljaju mjere sanacije banaka.

Polazeći od iskustava iz globalne finansijske krize i ocjene da postoji značajan nedostatak odgovarajućih instrumenata za efikasno rješavanje problema nestabilnih banaka, Evropski Savjet i Parlament je 2014. godine usvojio Direktivu 2014/59EU o uspostavljanju okvira za oporavak i sanaciju kreditnih institucija i investicionih društava, sa ciljem uspostavljanja okvira za sprječavanje insolventnosti kreditnih institucija i investicionih društava ili, ako insolventnost nastupi, smanjenja posljedica tog stanja, na način da se očuvaju funkcije banaka koje su od značaja za finansijski sistem.

Sistem sanacije banaka, utvrđen predmetnom direktivom, treba da organima za sanaciju obezbijedi instrumente za dovoljno ranu i brzu intervenciju u banci koja je u problemima, kako bi se obezbijedio nastavak ključnih finansijskih i ekonomskih funkcija banke, uz istovremeno ograničavanje uticaja propasti banke na ekonomski i finansijski sistem na najmanju moguću mjeru i uz minimiziranje mogućnosti da troškove sanacije u krajnjem snose poreski obveznici.

Zemlje članice Evropske unije su imale obavezu da sa primjenom zakonskih i podzakonskih propisa kojima se implementiraju odredbe pomenute direktive otpočnu od 1. januara 2016. godine.

U postupku pristupanja EU Crna Gora je, između ostalog, preuzela obavezu da svoje zakonodavstvo usaglasa sa Direktivom o uspostavljanju okvira za oporavak i sanaciju kreditnih institucija i investicionih društava 2014/59 (tzv. BRRD). Usaglašavanje sa predmetnom direktivom treba da se izvrši u okviru dva zakonska projekta, i to dominantno u okviru predloženog zakona (pokretanje postupka sanacije, sanacioni planovi, postupak sanacije, mjere i instrumenti sanacije, sanacioni fond i dr.), a dijelom i kroz izmjene i dopune Zakona o bankama (dio BRRD-a kojim se uređuju mjere iz nadležnosti organa za superviziju banaka i koji obuhvata pitanja planova oporavka banaka, obezbjeđivanje finansijske pomoći u okviru bankarske grupe, kao i supervizorske mjere rane intervencije).

Iz navedenih razloga, pripremljen je predloženi Zakon o sanaciji banaka, koji zajedno sa Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o bankama koji je takođe u proceduri za usvajanje, predstavlja paket zakonskih propisa kojim se vrši usaglašavanje sa

predmetnom direktivom. Usvajanjem ova dva zakona stvorit će se uslovi za primjenu ovlaštenja i instrumenata sanacije koji su propisani pomenutom direktivom EU i time značajno unaprijediti regulatorni okvir za rješavanje pitanja problematičnih banaka na novim osnovama.

3. USAGLAŠENOST SA PRAVNOM TEKOVINOM EVROPSKE UNIJE I POTVRĐENIM MEĐUNARODNIM KONVENCIJAMA

Predloženim zakonom vrši se usklađivanje nacionalne regulative sa Direktivom Evropskog parlamenta i Savjeta 2014/59 o uspostavljanju okvira za oporavak i sanaciju kreditnih institucija i investicionih društava i o izmjenama i dopunama Direktive Savjeta 82/891/EEZ i direktiva 2001/24/EZ, 2002/47/EZ, 2004/25/EZ, 2005/56/EZ, 2007/36/EZ, 2011/35/EU, 2012/30/EU i 2013/36/EU i regulativa Evropskog parlamenta i Savjeta (EU) br. 1093/2010 i (EU) br. 648/2012 (Directive 2014/59/EU of the European Parliament and of the Council of 15 May 2014, establishing a framework for the recovery and resolution of credit institutions and investment firms and amending Council Directive 82/891/EEC, and Directives 2001/24/EC, 2002/47/EC, 2004/25/EC, 2005/56/EC, 2007/36/EC, 2011/35/EU, 2012/30/EU and 2013/36/EU, and Regulations (EU) No 1093/2010 and (EU) No 648/2012, of the European Parliament and of the Council.

4. OBRAZLOŽENJE OSNOVNIH PRAVNIH INSTITUTA

Predloženi zakon je sistematizovan u okviru 15 poglavlja, i to: I. Osnovne odredbe (čl.1 - 4); II. Ciljevi i načela sanacije (čl.5 i 6); III. Planovi sanacije (čl.7 - 18); IV. Donošenje odluke o sanaciji ili stečaju (čl.19 - 24); V. Procjena vrijednosti imovine i obaveza (čl.25 i 26); VI. Smanjenje vrijednosti ili konverzija relevantnih instrumenata kapitala (čl.27 - 31); VII. Sanaciona uprava (čl.32 - 43); VIII. Instrumenti sanacije (čl.44 - 71); IX. Ovlaštenja za sanaciju (čl.72 - 80); X. Sanacija prekograničnih grupa i obaveza čuvanja povjerljivih informacija (čl.81 - 84); XI. Zaštitne mjere (čl.85 - 92); XII. Organ za sanaciju (čl.93 i 94); XIII. Sanacioni fond (čl.95 - 103); XIV. Kaznene odredbe (član 104 I 105); XV. Prelazne i završne odredbe (čl.106 - 108).

OSNOVNE ODREDBE. Osnovnim odredbama predloženog zakona (čl. 1 do 4) utvrđen je predmet regulisanja ovog zakona, subjekti na koje se zakon primjenjuje, objašnjenje pojmova koji se koriste u predloženom zakonu, kao i opšta načela za sanaciju banaka. Predloženi zakon se primjenjuje na banke koje imaju dozvolu za rad izdatu od strane Centralne banke i subjekte sa sjedištem u Crnoj Gori koji predstavljaju dio grupe na koju se primjenjuje kontrola na konsolidovanoj osnovi u skladu sa Zakonom o bankama (finansijski holdinzi, mješoviti holdinzi i finansijske institucije). Opšta načela sadržana u članu 4 predloženog zakona predstavljaju usmjerenje organu za sanaciju po pitanju činjenica i pravila koja treba imati u vidu pri primjeni ovlaštenja i instrumenata sanacije iz predloženog zakona.

CILJEVI I NAČELA SANACIJE. Ovim poglavljem predloženog zakona definisani su ciljevi sancije i načela sanacije banaka. Pri primjeni instrumenata sanacije ili izvršavanja nadležnosti za sanaciju iz ovog zakona, organ za sanaciju treba da uzme u obzir sljedeće ciljeve koji treba da budu ostvareni kroz sanaciju određene banke: obezbjeđivanje kontinuiteta ključnih funkcija banke; izbjegavanje većeg štetnog uticaja na finansijsku stabilnost, posebno sprječavanjem širenja štetnih uticaja na finansijski sistem, uključujući i njihovo širenje na tržišnu infrastrukturu i održavanje tržišne discipline; zaštita javnih sredstava tako da se oslanjanje na javnu finansijsku pomoć svede na najmanju moguću mjeru; zaštita deponenata koji imaju garantovane depozite položene u banci i zaštita sredstava i imovine klijenata.

Sanacija banaka se sprovodi uz poštovanje načela za sanaciju sadržanih u članu 6 predloženog zakona, koji predstavljaju osnovu na kojoj je koncipiran predloženi zakon, a od kojih su najvažnija načela da gubitke prvo snose akcionari banke u sanaciji a nakon njih ostali povjerioci po utvrđenom redosljedu, da organ za sanaciju preuzima funkcije upravljanja i rukovođenja bankom u sanaciji, da se prema povjericima iste kategorije postupa na isti način, kao i da niko od povjerilaca banke u sanaciji ne smije pretrpjeti veće gubitke od gubitaka koji bi nastali da je nad bankom otvoren stečajni postupak.

PLANOVI SANACIJE. Ovim poglavljem predloženog zakona (čl. 7 do 18), propisana je obaveza organa za sanaciju da za svaku banku sačini plan sanacije u skladu sa procjenom mogućnosti sanacije. Izuzetak su banke koje su dio bankarske grupe čiji je nadređeni član takođe banka sa sjedištem u Crnoj Gori, za koje se ne pravi individualni plan sanacije, već se pravi zajednički plan sanacije za čitavu grupu.

Sadržaj plana sanacije je detaljno propisan članom 10 predloženog zakona, s tim da organ za sanaciju, polazeći od načela proporcionalnosti, može za banke koje zbog prirode, obima i složenosti posla i drugih faktora, nemaju značajan uticaj na druge banke ili finansijska tržišta, sačiniti pojednostavljeni plan sanacije, kojim će biti obuhvaćeni samo najznačajniji elementi propisani predloženim zakonom.

Banke su dužne da organu za sanaciju pruže sve informacije potrebne za izradu plana sanacije.

Pri izradi plana sanacije grupe čiji nadređeni član ima sjedište u Crnoj Gori, a jedan ili više podređenih članova imaju sjedište u drugoj zemlji (prekogranična grupa) organ za sanaciju, u cilju usklađivanja aktivnosti i mjera za sanaciju, saraduje sa organima drugih zemalja nadležnim za sanaciju tih podređenih članova grupe, u okvirima utvrđenim sporazumom o saradnji, zaključenim sa tim organima. U slučajevima prekograničnih grupa organ za sanaciju nema ovlašćenje nalaganja sadržaja plana sanacije za tu banku, jer je to nadležnost organa za sanaciju iz druge zemlje, ali se kroz saradnju sa stranim organima pokušavaju uskladiti mjere za sanaciju koje će se primjenjivati na grupu u cjelini, kao i na prekograničnu banku koja je dio te grupe.

Pri procjeni izvodljivosti pojedinih mjera sanacije za bankarske grupe, pokušavaju se otkloniti moguće smetnje (najčešće pravne prirode) koje mogu u praksi ometati postupak sanacije. Iz tih razloga predloženim zakonom se definišu obaveze banaka po pitanju

predlaganja mjera za otklanjanja tih smetnji, a u slučaju da organ za sanaciju smatra da predložene mjere nijesu efikasne, može samostalno definisati mjere koje je banka dužna da preduzme u cilju otklanjanja tih smetnji.

Predloženim zakonom (član 15) propisuje se obaveza banaka da u svom poslovanju uspostave, kao i da održavaju minimalni zahtjev za regulatornim kapitalom i kvalifikovanim obavezama (tzv. MREL), koji se izračunava kao odnos između zbira regulatornog kapitala i kvalifikovanih obaveza i zbira regulatornog kapitala i ostalih ukupnih obaveza banke koje nijesu uključene u regulatorni kapital, iskazan u obliku procenta.

Cilj uspostavljanja ovog zahtjeva je da se u strukturi pasive banke obezbijedi određeni nivo obaveza banke, koje u skladu sa predloženim zakonom mogu biti predmet otpisa ili konverzije u kapital banke u sanaciji, pri primjeni instrumenata sanacije. Zakonom se taksativno navode obaveze koje se ne uključuju u izračun MREL-a. Ovaj minimalni zahtjev se izračunava posebno za svaku banku na bazi kriterijuma iz člana 16 predloženog zakona. U slučaju bankarskih grupa koje nijesu prekogranične podređeni članovi te grupe ne moraju ispunjavati minimalni zahtjev na individualnoj osnovi, ukoliko nadređeni član te grupe ispunjava taj zahtjev na konsolidovanoj osnovi.

DONOŠENJE ODLUKE O SANACIJI ILI STEČAJU (čl. 19-24). Kada Centralna banka u ostvarivanju funkcije kontrole banaka, a na bazi kriterijuma iz člana 19 predloženog zakona utvrdi da banka propada ili će vjerovatno propasti, kao i da su ispunjeni ostali uslovi za podnošenje predloga za pokretanje postupka sanacije (ne može se očekivati da bi druge mjere mogle dovesti do sprječavanja propadanja banke, a sanacija banke je u javnom interesu), podnosi predlog organu za sanaciju za otvaranje postupka sanacije nad bankom.

Najvažniji indikatori koji ukazuju da banka propada ili će ubrzo propasti su: postoje razlozi za oduzimanje dozvole za rad banke ili postoje objektivne činjenice koje upućuju na to da će nastupiti razlozi za oduzimanje dozvole za rad; banka je insolventna ili nelikvidna ili postoje objektivne činjenice na osnovu kojih se utvrđuje da će u bliskoj budućnosti postati insolventna ili nelikvidna i banci je potrebna vanredna javna finansijska pomoć.

Odlučivanje po predlogu za otvaranje postupka sanacije je hitne prirode, pa je organ za sanaciju dužan da u roku od tri dana odluči po predlogu, a u slučaju da taj predlog ne bude prihvaće, organ o tome odmah obavještava podnosioca predloga (Centralnu banku u funkciji kontrole banaka), koji će u skladu sa odredbama Zakona o bankama oduzeti dozvolu za rad banke i pokrenuti postupak stečaja, odnosno likvidacije.

Članom 23 predloženog zakona implementiraju se odredbe člana 85 BRRD-a koje se odnose na pravnu zaštitu zainteresovanih lica, na način što se propisuje da protiv rješenja o otvaranju postupka sanacije, kao i svih odluka koje organ za sanaciju donosi u cilju sprovođenja odluke o otvaranju postupka sanacije, nije dozvoljena žalba, a lice koje

smatra da su mu donošenjem te odluke povrijeđena prava i pravni interesi može podnijeti tužbu nadležnom sudu u roku od 30 dana od dana prijema te odluke.

Podnošenje tužbe nadležnom sudu ne odlaže izvršenje odluke o otvaranju postupka sanacije, odnosno ostalih odluka koje organ za sanaciju donosi u cilju sprovođenja odluke o otvaranju postupka sanacije, niti sud može izreći privremenu mjeru odlaganja izvršenja. Takođe, propisuje se da nadležni sud o tužbi odlučuje po hitnom postupku, a najkasnije u roku od 30 dana od dana njenog prijema.

PROCJENA VRIJEDNOSTI IMOVINE I OBAVEZA (čl.25 i 26). Procjena vrijednosti imovine i obaveza banke je jedan od preduslova za preduzimanje mjera sanacije ili korišćenja ovlašćenja za otpis ili konverziju relevantnih instrumenata kapitala u osnovni kapital banke.

Organ za sanaciju je dužan da obezbijedi poštenu, opreznu i realnu procjenu imovine i obaveza banke u sanaciji, angažovanjem nezavisnog procjenjivača. Ta procjena se koristi za utvrđivanje da li su ispunjeni uslovi za sanaciju ili uslovi za smanjenje vrijednosti ili konverziju instrumenata kapitala, za donošenje odluke o preduzimanju odgovarajućih mjera sanacije, za donošenje odluke o iznosu u kojem se poništavaju akcije ili se umanjuje vrijednost akcija ili drugih vlasničkih instrumenata, kao i za donošenje odgovarajućih odluka u postupku primjene instrumenata sanacije iz ovog zakona (instrument prodaje, instrument prelazne banke, instrument odvajanja imovine).

Kako pokretanje postupka sanacije često može biti hitne prirode, predloženim zakonom se dozvoljava da nezavisni procjenjivač može izvršiti privremenu procjenu radi pokretanja određenih radnji u postupku sanacije, a da u određenom roku izvrši potpunu (konačnu) procjenu imovine i obaveza banke u sanaciji. Takođe, dozvoljava se i mogućnost da tu privremenu procjenu izvrši organ za sanaciju, s tim da se u daljem postupku pribavi konačna procjena izvršena od strane nezavisnog procjenjivača.

SMANJENJE VRIJEDNOSTI ILI KONVERZIJA RELEVANTNIH INSTRUMENTATA KAPITALA. U okviru ovog poglavlja (čl. 27-31) predloženog zakona propisuje se mogućnost smanjenja vrijednosti ili konverzija relevantnih instrumenata kapitala, koje se može izvršiti prije primjene mjera sanacije ili u kombinaciji sa mjerama sanacije, ukoliko su ispunjeni uslovi za sanaciju. Ovo je mjera koja je bazirana na načelu da gubitke prvo treba da snose akcionari, a zatim lica koja imaju potraživanja koja imaju karakter elemenata regulatornog kapitala u skladu sa Zakonom o bankama.

Zavisno od finansijske pozicije banke, kapital banke se može smanjiti, djelimično ili u cjelosti, a ako takva mjera nije dovoljna, vrši se konverzija instrumenata kapitala (hibridni instrumenti kapitala, subordinisani dug) u kapital banke, tako da ti instrumenti kapitala nadomještavaju otpisani kapital banke, a vlasnici tih konvertovanih instrumenata postaju akcionari banke u sanaciji.

SANACIONA UPRAVA (čl. 32-43). Odlukom o otvaranju postupka sanacije nad bankom organ za sanaciju imenuje sanacionu upravu u banci, a istom odlukom može imenovati i asistente sanacione uprave koji će obavljati pomoćne, administrativne i

tehničke poslove po nalogu sanacione uprave, s tim što asistenti sanacione uprave nijesu članovi sanacione uprave.

Sanaciona uprava i asistenti sanacione uprave imenuju se na period do godinu dana, s tim da organ za sanaciju izuzetno može, jednom ili više puta, produžiti taj period za ukupno još 12 mjeseci, ako utvrdi da i dalje postoje razlozi za imenovanje sanacione uprave.

Sanaciona uprava preuzima sva ovlašćenja skupštine akcionara, kao i organa upravljanja i rukovođenja (odbora direktora i izvršnih direktora) banke u sanaciji.

Sanaciona uprava preuzeta ovlašćenja izvršava pod nadzorom organa za sanaciju. U tom smislu, sanaciona uprava je dužna da postupa po nalogima i uputstvima organa za sanaciju i da ga redovno izvještava o izvršenju naloga i uputstava, a naročito o ekonomskom i finansijskom stanju banke i mjerama koje je sprovela prilikom izvršavanja svojih dužnosti, a u rokovima utvrđenim odlukom o otvaranju postupka sanacije.

Sanaciona uprava ima zakonsku obavezu da preduzme sve potrebne mjere za podsticanje ostvarivanja ciljeva sanacije i sprovođenje mjera sanacije u skladu sa odlukom organa za sanaciju. Te mjere mogu da obuhvate povećanje kapitala, reorganizaciju vlasničke strukture banke ili preuzimanje od strane banaka koje su finansijski i organizaciono zdrave, u skladu sa instrumentima sanacije propisanim predloženim zakonom.

Sanaciona uprava je dužna da priprema izvještaje za organ za sanaciju o ekonomskom i finansijskom stanju banke i radnjama koje je preduzela prilikom izvršavanja svojih dužnosti i to u propisanim intervalima.

U skladu sa zahtjevima BRRD-a predloženim zakonom se obezbjeđuje potrebna zaštita lica koja obavljaju poslove iz nadležnosti sanacione uprave, propisivanjem da sanaciona uprava i asistenti sanacione uprave ne odgovaraju za štetu koja nastane pri obavljanju dužnosti u skladu sa ovim zakonom, osim ako je šteta prouzrokovana namjerno ili krajnjom nepažnjom.

INSTRUMENTI SANACIJE (čl. 44-71). Predloženim zakonom se propisuje veći broj instrumenata sanacije: instrument prodaje imovine, prava i obaveza banke u sanaciji (instrument prodaje); instrument prelazne banke (bridž banka), instrument odvajanja imovine i instrument interne sanacije («bail in»). Svi navedeni instrumenti se mogu primjenjivati pojedinačno ili u kombinaciji sa drugim instrumentima, izuzev instrumenta odvajanja imovine koji se može koristiti samo u kombinaciji sa nekim od ostalih instrumenata sanacije.

Instrument prodaje imovine prava i obaveza banke u sanaciji omogućava organu za sanaciju da bez saglasnosti akcionara prodaje banku ili djelove njenog poslovanja, drugim licima. Kod primjene instrumenta prodaje, organ za sanaciju organizuje stavljanje na tržište te banke ili dijela njenog poslovanja u otvorenom, transparentnom i nediskriminatornom procesu, istovremeno nastojeći da održi što je moguće povoljniju cijenu. U slučaju djelimične prodaje, nad bankom u sanaciji u kojoj je ostao nepreneseni dio imovine, prava i obaveza, otvara se stečajni postupak, a svi neto prihodi od prodaje prenose se banci u stečaju radi namirenja potraživanja povjerilaca.

Instrument prelazne banke (tzv. bridž banka) je i prije usvajanja BRRD-a korišćen u većem broju zemalja i pokazao je svoju opravdanost u slučajevima kada su ispunjeni uslovi za njegovu primjenu. Instrument prelazne banke sprovodi se prenosom na prelaznu banku akcija ili drugih vlasničkih instrumenata koje je emitovala jedna ili više banaka u sanaciji ili prenosom imovine, prava ili obaveze jedne ili više banaka u sanaciji, u cjelosti ili djelimično. Glavna svrha prelazne banke, kao institucije koju kontroliše organ nadležan za sanaciju, je da se obezbijedi nastavak pružanja osnovnih finansijskih usluga klijentima propale banke i nastavak obavljanja osnovnih finansijskih aktivnosti. Prelaznom bankom se upravlja kao solventnim subjektom sa obezbijeđenom trajnošću poslovanja i u određenom roku, kada se steknu odgovarajući uslovi u okviru roka utvrđenog predloženim zakonom (dvije godine), banka se prodaje kvalifikovanim investitorima i nastavlja da posluje u režimu potpuno regularne banke.

Instrument odvajanja imovine treba da omogući nadležnim organima da prenesu imovinu, prava ili obaveze banke u sanaciji na posebni subjekat za upravljanje prenesenom imovinom. Taj instrument se koristi samo zajedno sa drugim instrumentima sanacije radi sprječavanja davanja neopravdane konkurentske prednosti banci u sanaciji. Organ za sanaciju će donijeti odluku o primjeni instrumenta odvajanja imovine ako je situacija na tržištu takva da bi njena prodaja u stečajnom postupku negativno uticala na jedno ili više finansijskih tržišta, ako je takav prenos potreban kako bi se obezbijedilo redovno funkcionisanje banke u sanaciji ili prelazne banke, ili ako je takav prenos potreban za postizanje najvećeg prihoda od unovčenja imovine. Naknadu za imovinu, prava ili obaveze koje je stekao direktno od banke u sanaciji subjekt za upravljanje imovinom uplaćuje organu za sanaciju, koji primljeni iznos, umanjen za troškove koji se priznaju u skladu sa predloženim zakonom (troškovi sprovođenja instrumenata sanacije) isplaćuje banci u sanaciji, s tim što ta naknada može biti isplaćena i u obliku dužničkog instrumenta koji emituje subjekt za upravljanje imovinom.

Polazeći od načela iz BRRD-a da efikasan sistem sanacije treba da svede na najmanju moguću mjeru troškove sanacije koje snose poreski obveznici, propisan je instrument interne sanacije (tzv. bail-in instrument). Taj instrument treba da obezbijedi da se sistemске banke mogu sanirati bez ugrožavanja finansijske stabilnosti. To se može postići instrumentom interne sanacije tako što korišćenjem tog instrumenta akcionari i povjerioci propale banke, po odgovarajućem redosljedu, snose odgovarajuće gubitke i preuzimaju odgovarajući dio troškova koji proizilaze iz propadanja. Zbog toga, postojanje instrumenta interne sanacije akcionarima i povjeriocima banaka daje snažniji podsticaj za praćenje stabilnosti banke tokom normalnih okolnosti.

Primjena tog instrumenta može se izvršiti kroz: dokapitalizaciju banke, u mjeri koja je dovoljna da bi banka ponovo ispunila uslove koji su potrebni za dobijanje dozvole za rad, nastavila sa pružanjem usluga za koje je dobila dozvolu za rad i održavala povjerenje tržišta, ili kroz konverziju potraživanja i dužničkih instrumenata u akcije ili druge vlasničke instrumente ili smanjenje glavnice potraživanja i dužničkih instrumenata koji se prenose na prelaznu banku sa ciljem da se obezbijedi kapital za tu banku, ili se prenose primjenom instrumenta prodaje ili instrumenta odvajanja imovine (ako se ne može ispuniti uslov da banka ponovo ispunjava uslove koji su potrebni za izdavanje dozvole za rad).

Konverzijom u instrumente kapitala mogu se obuhvatiti sve bilansne obaveze banke, osim obaveza iz člana 56 stav 2 predloženog zakona koji su isključeni iz konverzije (garantovani depoziti, obezbijedena potraživanja klijenata, obaveze prema bankama osim planova bankarske grupe, određene obaveze prema zaposlenima i dr.).

Prilikom primjene instrumenta interne sanacije, a na osnovu rezultata prethodno izvršene procjene imovine i obaveza, organ za sanaciju, po potrebi, utvrđuje: iznos za koji se moraju smanjiti obaveze na koje se primjenjuje instrument interne sanacije kako bi se obezbijedilo da vrijednost imovine banke koja je u sanaciji bude jednaka vrijednosti njenih obaveza, kao i iznos obaveza na koje se primjenjuje instrument interne sanacije a koje moraju biti konvertovane u akcije ili druge vlasničke instrumente kako bi se obezbijedila potrebna stopa redovnog osnovnog kapitala banke u sanaciji ili prelazne banke.

Predloženim zakonom se, u skladu sa BRRD-om propisuje i mogućnost uključivanja države Crne Gore u sanaciju banaka primjenom državnih instrumenata finansijske stabilizacije koji se koriste radi učestvovanja u sanaciji banke, uključujući i direktnu intervenciju kako bi se izbjegao stečaj, a radi ispunjavanja ciljeva sanacije iz člana 5 stav 2 predloženog zakona. Državni instrumenti finansijske stabilizacije koriste se izuzetno i to kao kao posljednja mogućnost nakon što se procijene odnosno iskoriste ostali instrumenti sanacije iz ovog zakona, u mjeri u kojoj je to moguće kako bi se očuvala finansijska stabilnost.

Učešće države u sanaciji, posredstvom Ministarstva finansija, vrši se primjenom instrumenta javne pomoći za vlasnički kapital (član 70), kada država učestvuje u povećanju osnovnog kapitala banke uplatom instrumenata osnovnog kapitala ili instrumenata dopunskog kapitala ili primjenom instrumenta privremenog javnog vlasništva (član 71) kada država privremeno preuzima vlasništvo nad bankom u problemima.

U slučaju primjene državnih instrumenata finansijske stabilizacije, Ministarstvo finansija ima sva sanaciona ovlašćenja koja ima organ za sanaciju. Prodajom svog vlasničkog udjela država vrši povraćaj uložениh sredstava. Učešće države u sanaciji određene banke ni na koji način ne može poboljšati poziciju akcionara te banke, jer se državni instrumenti sanacije mogu koristiti samo ako su iskorišćeni svi ostali mogući instrumenti, a što kao prvi korak podrazumijeva potpuni otpis vlasničkih udjela poništavanjem akcija postojećih akcionara.

OVLAŠĆENJA ZA SANACIJU (čl.72-80). Ovim poglavljem predloženog zakona detaljno se propisuju sva ovlašćenja koja organ za sanaciju ima u ostvarivanju svoje funkcije, koja uključuju opšta ovlašćenja utvrđena članom 72 predloženog zakona (preuzimanje kontrole nad bankom u sanaciji, ovlašćenje za primjenu instrumenata sanacije, zahtijevanje potrebnih informacija za sprovođenje sanacije, raskidanje određenih ugovora i dr.), dodatnih ovlašćenja iz člana 73, kao i ovlašćenja za zahtijevanje nastavka pružanja određenih usluga banci u sanaciji, ovlašćenja u odnosu na imovinu, prava, obaveze i vlasničke instrumente koji se nalaze u drugim zemljama, ovlašćenje

privremenog odlaganja plaćanja ili ispunjenja obaveza, ovlašćenje odlaganja sprovođenja izvršenja i ovlašćenje privremenog odlaganja prava na otkaz ugovora (čl. 74-79).

Ovaj set ovlašćenja ima za cilj efikasnije sprovođenje sanacije banke i zasnovan je na načelu da bilo koji gubitak povjerioca ili drugih lica koji nastaje kao posljedica sanacije određene banke ne treba da bude veći od gubitka koji bi nastao u slučaju da je nad bankom u problemima pokrenut stečajni postupak.

SANACIJA PREKOGRANIČNIH GRUPE I OBAVEZA ČUVANJA POVJERLJIVIH INFORMACIJA (čl.81-85). Za razliku od sanacije bankarske grupe čiji svi članovi imaju sjedište u Crnoj Gori, kada su u pitanju prekogranične grupe, sanacija tih grupa podrazumijeva određeni stepen učešća nadležnih organa drugih država u kojima se nalaze članovi te grupe. Do pristupanja Crne Gore Evropskoj Uniji, saradnja organa za sanaciju sa odgovarajućim organima iz zemalja EU, kao i drugih zemalja odvija se u okviru sanacionih kolegijuma, koje organiziraju organ za sanaciju nadležan za nadređenog člana grupe.

Saradnja organa za sanaciju različitih država bazira se na sporazumima o saradnji, kojima se definišu oblasti saradnje, nivo informacija koje se razmjenjuju, kao i druga pitanja od značaja za sanaciju bankarskih grupa. Preduslov za potpisivanje takvih sporazuma je postojanje adekvatnog sistema zaštite tajnosti podataka. Predloženim zakonom su propisani uslovi koji moraju biti ispunjeni da bi se određena informacija od značaja za sanaciju učinila dostupnom drugom organu za sanaciju ili drugim tijelima uključenim u sanaciju.

Pristupanjem Crne Gore EU, saradnja sa organima za sanaciju će biti regulisana na drugačiji način, biće intenzivnija i podrazumijevaće aktivnije učešće u radu sanacionih kolegijuma, radi iznalaženja najefikasnijih rješenja za sanaciju grupe i članova te grupe sa sjedištem u Crnoj Gori.

ZAŠTITNE MJERE (čl.85-89). Ovim poglavljem predloženog zakona propisane su zaštitne mjere koje imaju za cilj zaštitu interesa trećih lica na koja može uticati postupak sanacije koji se sprovodi prema određenoj banci. U tom smislu, članom 85 predloženog zakona propisano je da ako organ za sanaciju primjenom jednog ili više instrumenata sanacije prenese samo dio prava, imovine i obaveza banke u sanaciji, dužan je da obezbijedi da akcionari i povjerioci čija potraživanja nijesu prenesena dobiju kao namirenje svojih potraživanja najmanje onaj iznos u kojem bi bili namireni da je u vrijeme kad je donesena odluka o otvaranju postupka sanacije nad bankom u sanaciji sproveden stečajni postupak. Isti sistem zaštite utvrđen je i za akcionare i povjerioce za potraživanja čija je vrijednost u odgovarajućem postupku smanjena ili konvertovana u instrumente kapitala.

Ako se nakon izvršene nezavisne procjene na kraju postupka sanacije, koju je organ za sanaciju dužan da obezbijedi, utvrdi da je bilo koji akcionar ili povjerilac banke u sanaciji, snosio veći gubitak od gubitka koji bi snosio da je u vrijeme kad je donesena odluka o sanaciji nad bankom u sanaciji sproveden stečajni postupak, ta lica imaju pravo na naknadu razlike iz Sanacionog fonda.

ORGAN ZA SANACIJU (čl.93 i 94). Organ za sanaciju je organ koji na osnovu ovlaštenja iz predloženog zakona sprovodi postupak sanacije banaka. Na bazi odrednica iz BRRD-a, moguća su dva rješenja pri izboru organa za sanaciju u Crnoj Gori. Jedno rješenje je da se za potrebe sanacije banaka zakonom obrazuje posebni organ, koji bi sprovodio zakonom utvrđena ovlaštenja. Drugo rješenje je da se funkcije organa za sanaciju povjere nekoj već postojećoj instituciji (Centralnoj banci, Fondu za zaštitu depozita i sl.). Polazeći od uporednih rješenja drugih zemalja ocijenjeno je da se kao najcjelishodnije rješenje, predloži, da se poslovi iz nadležnosti organa za sanaciju u Crnoj Gori povjere Centralnoj banci, koja u skladu sa zakonom ostvaruje funkciju kontrole banaka. U skladu sa zahtjevima iz BRRD-a, u organizacionoj strukturi Centralne banke će biti uspostavljena posebna organizaciona jedinica za sanaciju banaka, odvojena od organizacione jedinice za kontrolu banaka, sa posebnim linijama izvještavanja prema organima Centralne banke. Predloženo rješenje je najčešće zastupljeno u zemljama sa manjim bankarskim sistemima, kod kojih nije racionalno formirati posebnu instituciju koja bi se bavila samo poslovima sanacije banaka.

SANACIONI FOND (čl.95-103). Sanacioni fond se osniva radi prikupljanja sredstava koja će se koristiti u postupku sanacije banaka. U skladu sa BRRD-om propisuje se minimalni ciljani iznos sredstava Sanacionog fonda koji je potrebno dostići do 2024. godine, a to je iznos od 1% garantovanih iznosa depozita banaka koji imaju sjedište u Crnoj Gori.

Doprinosi za Sanacioni fond (tzv. ex ante doprinosi) prikupljaju se na godišnjem nivou od banaka kojima je Centralna banka izdala dozvolu za rad.

Osnovno mjerilo učešća pojedine banke u ukupnom iznosu godišnjih doprinosa za Sanacioni fond je iznos njenih obaveza (isključujući regulatorni kapital) umanjen za iznos garantovanih depozita, u odnosu na iznos takvih obaveza svih banaka iz Crne Gore.

Tako utvrđeni doprinosi koriguju se za svaku banku, zavisno od njenog rizičnog profila, primjenom posebne metodologije koju propisuje Centralna banka, tako da se konačni iznos godišnjeg doprinosa koji će plaćati svaka banka u određenoj mjeri razlikuje od iznosa koji bi bio izračunat primjenom obračuna baziranog samo na iznosu parametra učešća obaveza te banke u ukupnim obavezama svih banaka u sistemu.

Sredstva Sanacionog fonda se u postupku sanacije mogu koristiti za: davanje jemstva za obaveze banke u sanaciji, njenih zavisnih lica, prelazne banke ili subjekta za upravljanje imovinom; za odobravanje zajmova banci u sanaciji, njenim zavisnim licima, prelaznoj banci ili subjektu za upravljanje imovinom; za kupovinu imovine banke u sanaciji i za uplatu kapitala i obezbjeđivanje drugih potrebnih sredstava prelaznoj banci ili subjektu za upravljanje imovinom.

U slučaju kada raspoloživa finansijska sredstva Sanacionog fonda nijesu dovoljna za pokriće gubitaka, troškova ili drugih rashoda nastalih u poslovanju fonda, od banaka se

mogu zahtijevati vanredni doprinosi, čiji iznos ne može biti veći od iznosa trogodišnjeg redovnog doprinosa.

Sredstvima Sanacionog fonda upravlja Centralna banka. Ta sredstva u početnom periodu neće u većoj mjeri biti podrška sprovođenju instrumenata sanacije banaka, ali će tokom vremena u fondu biti akumuliran iznos sredstava kojim će se značajno unaprijediti mehanizmi za uspješno sprovođenje sanacije banaka.

KAZNENE ODREDBE (čl. 104 i 105). Ovim članovima predlažu se prekršajne kazne za postupanje suprotno određenim odredbama ovog zakona. Ovim odredbama se, u skladu najnovijim izmjenama Zakona o prekršajima propisuju viši maksimumi novčane kazne za prekršaje, i to do desetostrukog iznosa osnovnog maksimuma novčane kazne.

PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE (čl.106-108). Prelaznim odredbama utvrđen je rok od šest mjeseci od dana stupanja na snagu predloženog zakona, u kojem je Centralna banka dužna da donese podzakonske akte za izvršenje predloženog zakona.

Takođe, propisan je rok do 31.12.2024. godine, do kada je potrebno da sredstva Sanacionog fonda dostignu najmanje 1 % iznosa garantovanih depozita svih banaka kojima je Centralna banka izdala dozvolu za rad, a prema revidiranim finansijskim izvještajima za prethodnu godinu, kao i dinamika uplate doprinosa u taj fond.

Zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u Službenom listu Crne Gore, a sa njegovom primjenom će se otpočeti istekom roka od šest mjeseci od stupanja na snagu, u kojem periodu će se stvoriti regulatorne, organizacione i druge pretpostavke za njegovu primjenu u praksi.

5. PROCJENA FINANSIJSKIH SREDSTAVA ZA SPROVOĐENJE ZAKONA

Za sprovođenje ovog zakona nijesu potrebna sredstva iz budžeta Crne Gore. Izuzetno, u slučaju da se Država Crna Gora opredijeli da se uključi u postupak sanacije određene banke, korišćenjem državnih instrumenata finansijske stabilizacije iz člana 69 predloženog zakona, to bi podrazumijevalo angažovanje određenih sredstava iz budžeta, čija visina bi se utvrđivala u svakom konkretnom slučaju, a povraćaj tih sredstava bi se vršio prodajom vlasničkog udjela u banci u sanaciji koji bi država stekla primjenom tih instrumenata.